

Florentin Smarandache

**Popasuri scriitoricești
pe Olt și Olteț, II**

Volum antologic

Florentin Smarandache

Popasuri scriitoricești pe Olt și Olteț, II
Volum antologic

© 2016 Florentin Smarandache. Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate autorului. Orice reproducere integrală sau parțială, prin orice procedeu, a unor pagini din această lucrare, efectuate fără autorizația autorului este ilicită și constituie o contrafacere. Sunt acceptate reproduceri strict rezervate utilizării sau citării justificate de interes științific, cu specificarea respectivei citări.

All rights reserved. This book is protected by copyright. No part of this book may be reproduced in any form or by any means, including photocopying or using any information storage and retrieval system without written permission from the copyright owner.

Dedic această carte părinților mei,
MARIA și GHEORGHE SMARANDACHE,
și fiilor mei,
MIHAI și SILVIU SMARANDACHE.

Pe coperta I: Râul Olt.

Florentin Smarandache

**Popasuri scriitoricești
pe Olt și Olteț, II**

Volum antologic

**Editura Primus
Oradea, 2016**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SMARANDACHE FLORENTIN

Popasuri scriitoricești pe Olt și Oltet : volum antologic /
Florentin Smarandache. – Craiova : Sitech, 2014-

vol.

ISBN 978-606-11-4229-3

Vol. 2 – Oradea : Primus, 2016. – ISBN 978-606-707-087-3

82.09

Sumar

Cuvânt înainte	15
BARBU PARIS MUMULEANU	17
Cei mari	18
Leul și iepurile.....	19
Alt chip	20
HARALAMB LECCA	21
Dona Clara.....	23
DUMITRU CARACOSTEA	25
O frescă folclorică.....	26
ION MINULESCU	29
Spre soare	31
Rugă pentru Duminica Floriilor.....	32
A XI-a poruncă.....	32
Poveste scurtă	33
ALEXANDRU BUSUIOCEANU	35
Țara din gând	37
Nimb	37
MIHAIL DRUMEȘ	39
[Totul s-a sfințit...]	40
PAN M. VIZIRESCU	43
Jocul de țărână	44

Statuia	45
Vizita de seară	46
DRAGOȘ VRÂNCEANU	47
Numai în plutele bătrâne	49
Ne facem drum printre-ntâmplări	50
Au crescut secolele	50
Baladă	51
ION MARIN IOVESCU	53
Văcarul Bătăgui	54
ȘTEFAN ROMAN	59
Cântec din sat	59
Haracii	60
Trecutul	60
VASILE ANDRONACHE	61
Foșnesc teii	62
Și din noi doar amintirea să rămână	63
Ritm mioritic	63
Voi regăsi odihna	64
ION M. SAIMAC	65
[Cunosc rolul...]	66
PETRU PISTOL	67
Etimologică	68
Nebunul și preceptul horațian	68

Un alt nebun, același precept horatian	68
Recurs la Horațiu	69
Trecutul simplu	70
DANIELA ADINA DUMITRESCU	71
denie	73
gândul, cuvântul	74
stare.....	75
sonata lumii cu instrumente dezacordate	76
MARIAN MALCIU	79
De toamnă	80
Adio, toamnă!.....	81
Așteptăm.....	81
DUMITRU VELEA	83
Mănușile dintre două țări	84
Clopotul de deasupra școlii din Beslan	85
Urma de gheară	86
Urcare	86
Prima lecție	87
Treisutedouăzecișinouă	87
Ipostaze ultime	88
GHEORGHE STANCU	89
Sadoveanu, la pescuit de păstrăv pe Lotru	89

MARGARETA MARIANA SAIMAC	95
Anotimp.....	96
ELISABETA-SILVIA GÎNGU	97
Ce trist ești, dealul meu.....	98
Mâna mamei	98
Cunosc eu un tărâm pe unde merg ades.....	99
La un mormânt	99
ION I. PĂRĂIANU	101
Limba noastră cea română	103
Câteva personalități ale literaturii române din neamul Pârâienilor	104
PAULIAN BUICESCU	109
Eminului poet Mihai	111
La mulți ani, Ioane!	112
FELIX SIMA	113
Să ne vedem pe Olt în sus.....	115
Poezia.....	116
Capela, secol XX	116
GEORGE ACHIM	119
Aura cetății: trei zile în căutarea istoriei.....	121
Sarmisegetuza	121
Pe ruine.....	121
Sărbătoare.....	121

Aura cetății	122
Noapte pe ruine	122
ILIE GORJAN	123
Cupa de liniște	124
Mersul	125
Ochii colindători	125
Rondelul tristului demiurg	126
Somnul timpului	126
Sunt pe lume un ce neștiut	127
Treptele secundelor strivite	128
TEOFIL PREDA	129
<i>Curriculum vitae</i>	130
Omagiu Culturii	131
Noi, Inventatorii	132
Născocitorii	133
SIMION-PETRE CICHIRDAN	135
Nu mai sunt mere (inutile teze de doctorat)	138
Oltul	140
Mariam din Ostrov	141
GHEORGHE (PIIU) RĂDUCAN	143
Blânda judecată	146
Cărarea	149
Șeicul (pamflet)	153

VICTOR PĂUN	157
Neliniște	160
Dacă crezi... ..	160
Cu fața către cer.....	161
Maimuța-n mașină	162
Geopolitică	162
Tatăl nostru	164
MARINELA PREOTEASA	165
În vârful peniței.....	167
Pomul de crăciun.....	167
Derbedeul modern	167
Casa de toleranță.....	167
Moșatul	168
Măgarul către coțofană!	168
Ziua de muncă	168
Sărutând drăcoaica	168
Muzicantul de duzină.....	168
Nu de alta, da-i potaie!	168
De coarne când l-am prins pe taur.....	169
Răspuns la răspuns/Pe olteneste.....	169
MARIAN PĂTRAȘCU	170
Mărian Frântu	171
Adunare festivă.....	175

Stare neînchipuită	176
Nostalgie I	176
Nostalgie II	177
AUREL N. FURTUNĂ	178
Mătușa Clara	181
CONSTANTIN DINCĂ	182
Echilibrul dezechilibrului	182
Tremurul frunzelor.....	183
Poem orizontal.....	183
VASIAN MIRCESCU	184
Sonetul blândeții 3.....	186
Stricata zidire	186
Rugă 3	187
Rugă 5	188
Mă voi trezi alene... ..	189
ION NĂLBITORU	190
O filă de amintiri	193
ELENA AGIU-NEACȘU	198
Butoiul și damigeana.....	199
Manifest	201
La târg (să râdem cu nea Mărin).....	202
EUGEN PETRESCU	204
Râmnicu Vâlcilor, câteva repere identitare	206

LIGYA DIACONESCU	222
Nostalgie.....	224
Prin pădure.....	224
A plâns în mine Dumnezeu	225
NICU CISMARU	228
Cântă-mă	229
Nu te grăbi.....	230
Să bem ultimul pahar	231
CRISTINA NĂLBITORU	232
Tradiții și obiceiuri ale brezoienilor de Moș Crăciun	233
DUMITRU ZAMFIRA	238
Mână-Lungă	240
ZENOVIA ZAMFIR	244
Un fiu al Vâlcii: Patriarhul Justinian Marina	246
ILORIAN PĂUNOIU	250
Frumoasa din fotografie.....	253
Gutuia din mine.....	254
Lumina de aici.....	254
DAN MITRACHE	256
Chemări	257
Nestins îmi este dor de tine.....	258
Vitrăliu.....	259

MIRCEA BĂDUȚ	260
Alte inteligențe. Fisuri în prejudecățile privind formele de viață și de inteligență	261
Dincolo de inteligența preconcepută. Inteligențe post-concepte	262
Dincoace de xeno-inteligență	263
Inteligență de la maestrii SF-ului	264
LAURA O'NEALE	266
Spirala de steluțe colorate	267
DRAGOȘ GHEORGHE CĂLINESCU	268
Vorbe goale	269
Goliciunea tăcerii	269
Moartea nu tace niciodată	270
O mie	271
ELENA NATALIA CĂLINESCU	272
Suflet gol (prolog)	273
Un alt suflet gol (epilog)	274
MARIANA CIUCĂ	276
Imn	276
Mi-ajungă noianul	277
Privirăm la soare, la stele și lună	277
FLORINA DINU	278
Testament	279
Parfum de toamnă	279

Emoții de toamnă	280
Sunt o fiară	280
Prinde-mă	281
ANDREEA CRISTINA CĂLINESCU	282
Amestec	283
Combinatii de timp	283
Hoț de minciuni.....	284
Bibliografie selectivă	285

Cuvânt înainte

Popasuri scriitoricești este o serie antologică dedicată scriitorilor care s-au născut în spațiul geografic al Oltului, sunt sau au fost trăitori în acest areal ori au alte legături cu râurile Olt și Olteț, plaiuri natale ale antologatorului.

E un mai vechi gând al meu - de a reuni într-o carte scriitori din aceeași arie geografică (spațiul însemnând, poate, un nucleu de inspirație) -, gând devenit proiect de suflet, urmărind parcursul unor oameni conșpățiali mie (chiar dacă nu toți și contemporani!), care-și agățară sau îți agață ispitele sufletești de vaiorul vorbelor purtate pe aripi de timp.

După un prim volum de aproape 300 de pagini, cu peste 20 de autori antologați și biografiați, plus notițe succinte despre o serie de alți scriitori, apărut în 2013, acest volum al II-lea cuprinde biografii și texte ilustrative din 50 de scriitori. Criteriul de ordonare al scriitorilor în volum este de data aceasta cel cronologic (data de naștere), spre deosebire de primul volum, când am preferat ordonarea alfabetică.

Seria, cu siguranță, va continua.

Mulțumesc tuturor celor care au răspuns invitației mele de a fi părtași la acest volum, ca și celor care mi-au făcut recomandări sau au sprijinit în orice alt chip conturarea cărții de față.

Invit scriitorii olteni neantologați în primele două volume și care-și doresc participarea la acest proiect sentimental să mă contacteze. Invitația este deschisă oricărui iubitor al scrisului oltenesc, în general, de a-mi adresa comentarii sau sugestii în temă.

Vă aștept e-mailurile la adresa electronică: fsmarandache@gmail.com, *Subiect: Olt(et)*.

FLORENTIN SMARANDACHE

BARBU PARIS MUMULEANU

Născut în Slatina în anul 1794. Fiul unui „mămular” (negustor de diferite mărunțișuri, de băcănie și de lipscănie). Numele lui adevărat este Mămuleanu. A făcut studii elementare la Școala „Ionașcu” din Slatina. Autodidact.

Boierul Dinu Constantin Filipescu l-a angajat ca supraveghetor al copiilor săi, la București și la Paris. A rămas în casa boierului Filipescu și după moartea acestuia, survenită în 1817, unde a trăit, ajutat de membrii familiei și de prieteni, până la vârsta de 42 de ani, când a fost răpus de boală (21 mai 1836).

Poet elegiac („glas cu durere” îl numește Mihai Eminescu în poezia *Epigonii*), a scris versuri în spiritul vremii, în același stil ca Ienăchiță Văcărescu și Costache Conachi, cum probează primul volum, *Culegere sau Rost de Poezii, adecă stihuri* (1820). Satirizează parveniții, lingușitorii, înfumurații, flecarii etc. într-o serie de portrete reunite sub titlul *Characterurile bărbaților și muerilor în versuri* (1825). Postum, i s-a tipărit de către Ion Heliade-Rădulescu un alt volum (*Poezii originale*, 1837).

A colaborat intens la *Curierul românesc*.

Hagen Schulze susține că Mumuleanu a jucat un rol de normator al limbii române. În opinia istoricului german, Mumuleanu a ridicat româna de la stadiul de dialect al țăranilor la rangul de limbă literară, ca Ivar Aasen (pentru limba norvegiană) sau Adamantios Korais (pentru limba greacă).

Cei mari

O, ce ciudă, cât mă mir,
D-al celor mari caracter!
Ce schimbate la ei firi,
Ce gusturi, ce diferiri!
Precum ceriul de pământ,
Așa ei de cei mici sunt.
Toți trândavi, toți lenevoși,
Nestatornici, furtunoși,
N-au ei fapte bărbătești,
Toți au minți copilărești
Toți de mititei iubesc
Lucruri care nu-i cinstesc.
Toți, de când sunt băieței,
Înclinează lângă ei
Oameni care-i lingușesc,
Care-i laud' și-i slăvesc.
Totdeauna cei mari vor
Să aibă-n casele lor
Prefăcuți ce le vorbesc
Tot cele ce ei voiesc.
Vor de mulți fi-ncungiurați,
Să stea-ntre ei îngâmfăți,
Să le dea închinăciuni,
Să le spuie la minciuni.
Ei adevăr nu voiesc,
Nu le place, nici iubesc,
Socotesc că câte fac
Și la alți oameni le plac,
Și d-ar greși cât de mult,
Ei îndreptări nu ascult.
Ei în sine socotesc
Că la nimic nu greșesc.
Nu le place-a fi-ndreptați,
Vor a fi tot lăudați. (...)

Leul și iepurile

Leul flămând fiind foarte,
Ș-alergând după vânat,
Îndat-a întâmpinat
Un biet iepure fugind,
Carele, fiind aproape,
Îl avea prânz bun gătit.
Mai mult de n-ar fi poftit,
Nici la alt mai lăcomind.
Dar văzând un cerb departe,
Pe iepure la lăsat,
Socotind c-a, căpătat,
Prânz mai gras și mai plăcut.
Iepurile, sărăcuțul,
Cum îl văzu c-a pornit
Spre cerb leul cel cumplit,
El se făcu nevăzut.
Cerbul iar făcu aceasta;
Fiind și mai depărtat,
Află prilej de scăpat
Toți doi pe leu înșelând.
Atunci lacomul, îndată,
Să-ntoarse la iepuraș,
Mai semeț și cu curaj,
Spre el gata alergând.
Venind la loc și-aflând urma,
Nu că prânz n-a căpătat
Dar nici seara n-a cinat,
Și-a rămas gemând căit.

Iată dară lăcomia
Că l-a făcut de-a pierdut
Și ce gata a avut,
Lacomul nemulțumit.

Alt chip

Vremea-nalță și rădică,
Vremea face, vremea strică,
Vremea suie și coboară,
Vremea surpă și doboară,
Vremea schimbă și preface,
Și războaiele și pace,
Vremea toate răzvrătește,
Schimbă și schimonosește,
Vremea pe vericine-nvață,
Vremea dascăl și povață,
Vremea din liniște bună,
Face vânturi și furtună,
Vremea iar după furtună,
Face și liniște bună,
Vremea bucură,-ntristează,
Suie-n tron și destronează,
Vremea-nalță, vremea crește,
Vremea iarăși micșorește,
Toate sunt de vreme-aduse,
Toate la vreme supuse.

HARALAMB LECCA

Născut în februarie 1873, la Caracal. Fiul Zoei Monastericeanu cu căpitanul de cavalerie George Lecca. Studii preuniversitare în localitatea natală și la Craiova (Liceul Central). Dreptul și Medicina la București și la Paris.

La întoarcerea în țară, se dedică activității teatrale. Director de scenă al Teatrului Național din Iași, subdirector general și inspector general al teatrelor, dar, în primul rând, dramaturg, regizor și actor (sub pseudonimul Sybil). Este primul dramaturg român care a jucat roluri în piesele de teatru scrise de el însuși (printre acestea, *Jucătorii de cărți*, *Câinii*, *Cancer la inimă*). Cea mai jucată piesă a lui Lecca este *Tertia. Casta Diva* (1899), care a primit, de altfel, Premiul Teatrului Național din București.

Prima poezie, *În cimitir*, i-a publicat-o, în *Revista Nouă*, Hașdeu, care ulterior îi va prefața elogios și volumul de debut, *Prima* (1896), premiat de Academia Română.

A publicat și proză (*Crengi, Din viața lui Napoleon ș.a.*), dar și memorialistică (amintiri despre Bogdan Petriceicu Hasdeu, George Ionescu-Gion, Nicolae Vaschide, reunite sub titlul *Noi, românii. Trei oameni. Actorii*).

A tradus din Shakespeare, Victor Hugo, Racine, Sienkiewicz, Maupassant, Balzac și alții.

Mort la 47 de ani, în martie 1920, ca urmare a invalidității căpătate în Războiul de Reîntregire. Înmormântat la Cimitirul Bellu.

Astăzi, publicul larg îl cunoaște mai ales datorită transunerii muzicale a poeziei *Dona Clara*, realizată de artistul Tudor Gheorghe.

Două dintre piesele lui ar putea fi valorificate cu succes, fiindcă viața politică autohtonă ilustrată în *Quinta. Suprema forță* își păstrează aceeași actualitate, iar *A zecea. I.N.R.I.*, scrisă în versuri, urmărind câteva episoade din viața lui Iisus Hristos, este de o uimitoare modernitate.

În parcul „Constantin Poroineanu” din Caracal se află grupul statuar „Haralamb G. Lecca”, realizat de sculptorul I. Dimitriu-Bârlad, constând într-un bust expresiv din bronz al scriitorului, așezat pe un soclu la baza căruia se află statuia în piatră a unei femei care privește admirativ spre scriitor.

Dona Clara

Spun poveștile că-n țara,
Țara-n care primăvara,
Doarme beată de miros
Cu zefirul somnoros
Căruia pleoapele se-nchid,
Cînd pe cîmp se-ntinde seara
Spun că la Valadolid,
Numai pentru că-l privise,
Un paez înnebunise
Dup-o brună: Dona Clara

Și tîrziu, dus de nebuna
Lui pornire, — totdeauna
Sărea zidul, singur el,
În grădină la castel,
Și-acolo, sub un balcon,
Atingînd ușor ghitarra, —
Ca vrăjitul Apolon,
Prins cu lira-ntre naiade, —
El în ritm de serenade,
O chema pe Dona Clara

L-auzeai din vreme-n vreme:
"Noapți întregi o să te cheme
Gîndul meu, înnebunit
De-un amor nenorocit, —
Un amor, pe care-l plîng
De cu zori și pînă seara,
Căci în van vreau eu să-nfrîng
Dorul meu atotputinte!...
El e tot ca mai-nainte:
Disperat e, Dona Clara!

Vino! Să fugim din țara,
Țara-n care primăvara,
Doarme beată de miros
Cu zefirul somnoros;
Vino raiul să-ți deschid,
Fermecându-l cu ghitara;
Vino din Valladolid,
Să cătăm aiurea locul,
Unde poate-o vrea norocul
Să m-asculte, Dona Clara.

Dac-ai ști ce tare-mi bate
Inima când pe-nserate,
Spre balconul tău mă-ndrept
Să te cînt și să te-aștept,
Tot crezînd c-o să te-nduri;
Dac-ai ști ce grea-i povara
Astor crude lovituri,
Poate c-ale mele șoapte
Mi-ar ierta măcar o noapte
S-o petrec cu Dona Clara"

.....

Spun poveștile că-n țara,
Țara-n care primăvara,
Doarme beată de miros
Cu zefirul somnoros
Cărui pleoapele se-nchid
Cînd pe cîmp se-ntinde seara,
Spun că la Valladolid
Amorezu-n dor amarnic
A cîntat un an... zadarnic!...

Era surdă Dona Clara...

DUMITRU CARACOSTEA

Născut la 10 martie 1879, la Slatina. Înregistrat în documente cu prenumele Mitică, până în iunie 1950, când s-a produs schimbarea oficială în Dumitru. Provine dintr-o familie de aromâni. Studii la renumita școală de băieți „Ionașcu”, apoi la Gimnaziul real de băieți „Radu Greceanu”.

Orfan de tată (Nicolae, judecător la Tribunalul județului Olt), se mută împreună cu mama sa și cu ceilalți frați, Teodor și Nicolae, la București. Urmează cursurile Universității din București, Facultatea de litere și filozofie, unde îi va avea profesori pe Titu Maiorescu, Pompiliu Constantinescu și Ovid Densusianu.

Bursă de studii la Universitatea din Viena, de unde se va întoarce cu două doctorate: în filozofie și în filologie romantică și istoria artei.

Profesor la liceul „Gheorghe Lazăr” din București, unde i-a avut ca elevi pe George Călinescu și Tudor Vianu. Predă istoria literaturii române și folclor la Universitatea din București. Înființează «Institutul de Istorie Literară și Folclor».

În 1936, este ales membru corespondent al Academiei Române, iar din 1938 devine membru activ. Ministru al Instrucțiunii Publice în 1940. La 1 octombrie 1944 se pensionează de la catedră.

Arestat la 5 mai 1950, a fost condamnat politic, ispășind cinci ani la penitenciarul Sighet. S-a stins din viață la 2 iunie 1964. Înmormântat la Cimitirul Bellu din București.

Critic literar, istoric și teoretician al limbii și literaturii române, folclorist, profesor universitar, conducător de reviste literare, fondator al Institutului de istorie și critică literară, membru al Academiei Române, Dumitru Caracostea a dedicat Oltului și Slatinei pagini vibrante, ca *Oltul se întoarce la matcă* și *Anii studenției mele*.

O frescă folclorică

În domeniul vieții spiritului, unul din cele mai interesante spectacole este să vezi cum deosebitele generații și personalități iau pe rând atitudini felurite față de bunurile sufletești ale acestui neam. Urmărind acest spectacol mereu schimbător, ai prilejul să-ți dai seama nu numai de plusul adus câteodată, dar și de resorturile omenești întrupate în cutare sau cutare interpret.

Istoria părerilor despre *Miorița* este ca o frescă menită să ilustreze toate atitudinile luate până acum față de patrimoniul nostru oral.

Dipticul *Alexandri-Odobescu*, de care ne-am ocupat într'un număr trecut, cuprinde virtual toată tensiunea din care treptat a crescut conștiința despre istoria și valoarea acestui reprezentativ aspect al creațiunii românești. De o parte poetul, care în chip firesc se și întreabă, — de alta scriitorul în care mijesc preocupările de știință adâncite de urmași cu alte mijloace.

Nu istoria pur narativă a interpretărilor ne interesează, dar dincolo de aceasta principiul reprezentat prin atitudinea felușilor cercetători.

În perindarea aceasta, ai câteodată satisfacții vecine cu nevoia de a scoate un strigăt de bucurie, când vezi că țâșnește, de unde te-ai aștepta mai puțin, o părere pe care de abia știința de mai târziu o confirmă. Se întâmplă uneori ca scriitori lipsiți de notorietate să iasă din anonim printr'o idee uimitor de justă, covârșind astfel prin darul intuiției pe cercetători excepțional de înzestrați și cu o erudiție fără pereche.

Primele trei aspecte ale frescei noastre cuprind răspusul de timp dintre părerile lui *Odobescu* și apariția colecției lui *G. h. Dem. Teodorescu* (1885), de când, prin sporierea

materialului, începe o nouă fază în cercetarea folclorului nostru versificat.

Cele trei aspecte sunt reprezentate prin *Hasdeu*, *Em. Crețulescu* și *I. Crăciunescu*. În trinitatea aceasta, *Em. Crețulescu*, încadrat între doi universitari, este un necunoscut, care întâmplător a scris ceva despre *Miorița*, pe când ceilalți doi au fost profesori, unul cu însușiri geniale, cel de al doilea un zelos închinător al cărții, câtă îi fusese accesibilă. Și totuși, lăsând la o parte materialul și orientările istorice, filologice și psihologice ale profesorilor, necunoscutul acela, încadrat disparent între ei, a întrevăzut mai bine decât contemporanii și chiar decât urmașii, — într'o chestiune esențială.

* * *

Pentru felul de a vedea al lui *Hasdeu* în plină maturitate, prefața pusă de el în fruntea periodicului *Columna* din 1876 este un breviar programatic. El credea că istoria, lingvistica și psihologia poporană sunt «trei ramuri atât de intim legate, încât e peste putință a nu se expune cineva la cele mai grave erori de îndată ce s'ar concentra exclusiv într'una singură din ele. În starea actuală a științei, istoricul trebuie să fie lingvist și psiholog poporan, psihologul poporan trebuie să fie istoric și lingvist, lingvistul trebuie să fie psiholog poporan și istoric».

În felul acesta de a vedea, Hasdeu era influențat de cei doi etno-psihologi ai vremii: *Steinthal* și *Lazarus*, care editau răspândita revistă *Zeitschrift für Völkerpsychologie*¹⁾.

Cei doi psihologi germani priveau problema mondial. Hasdeu își propune să privească numai problema românească, în legătură cu «popoarele așa zicând neotracice de pe peninsula balcanică».

Față de Odobescu, Hasdeu aducea mai întâi un orizont folcloric lărgit prin contactul lui cu doi din cei mai de seamă cercetători ai vremii. La aceasta se adaugă adâncirea disciplinelor istorice și filologice. Prin el se încetățenește la noi studiul traducerilor în literatura noastră veche privite în raporturile lor cu

literatura orală: *Cuvente den betrani*. Cunoașterea limbilor slave, care pentru Odobescu era un postulat, pentru el era o rodnică realitate. Prin toate acestea, Hasdeu era chemat să aducă elemente noi în cercetarea folclorului românesc și să dea directive altor studioși. Prin impulsul său se formează un grup care-l ajută să adune material nu numai de literatură orală dar și datini și credințe, apoi aspecte din viața practică, bunăoară din cea juridică. Chestionarele lui sunt o mină pentru cunoașterea vieții sufletești a poporului român. Și ceea ce-l deosebește în chip fericit de unii profesioniști recentii este că el avea pregătirea științifică necesară, care îl oprea să se mărginească la rolul diletantic de impresar coordonator.

Ca într-o nebuloasă, Hasdeu cuprindea totul. Dacă însă această nebuloasă nu s'a încheșat în granitul unei lumi lămurit conturată, aceasta vine din avânturile romantice ale imaginației lui, proprii vremii și împrejurărilor în care s'a format. Sunt însă la el întrebări care depășeau vremea și care, dincolo de erori, au dus mai departe problemele.

¹⁾ Despre întemeierea psihologiei etnice prin *Lazarus* și *Steinthal* și despre programul și influența lor, informații critice sunt date de *Carlo Sganzi* în *Die Fortschritte der Völkerpsychologie von Lazarus bis Wundt* pp. 29—95.

Facsimil din studiul cu același titlu publicat în *Revista Fundațiilor Regale*, Nr. 1, Anul X, 1 Ianuarie 1943.

ION MINULESCU

Născut în noaptea de 6 spre 7 ianuarie 1881, în București. A copilărit la Slatina. Școala primară și gimnaziul la Pitești. A absolvit liceul în București, la pensionul particular „Brânză și Arghirescu”.

Sub pseudonimul Nirvan, Minulescu publică primele poezii în revista *Povestea vorbei* (în 1887). Un an mai târziu, sub semnătura I. Minulescu-Nirvan, poetul publică în *Foaia pentru toți*. După terminarea liceului, în 1900, pleacă la Paris pentru a urma Dreptul, însă se dedică literaturii simboliste franceze, cu precădere lui Baudelaire, Nerval, Aloysius Bertrand, Lautréamont, Verlaine, Rimbaud, Laforque. În 1904, Minulescu revine în țară și începe să publice versuri și fragmente de proză în revista simbolistă *Vieța nouă* a lui Ovid Densusianu. Se împrietenește cu Dimitrie Anghel, împreună cu care traduce și publică în *Sămănătorul* versuri din Albert Samain, Charles Guerin, H. Bataille, H. de Regnier.

În 1907, poezia *În orașul cu trei sute de biserici*, publicată în *Convorbiri critice*, îi atrage atenția lui I. L. Caragiale, care, îi scrie lui Mihail Dragomirescu de la Berlin pentru a se interesa de tânărul poet.

În 1914, Ion Minulescu se căsătorește cu Claudia Millian, și ea poetă simbolistă, și au o fiică, Mioara Minulescu, artist plastic.

În 1922, este numit director general al Artelor, în Ministerul Artelor și Cultelor, funcție în care va rămâne până în 1940.

În 1927, primește „Premiul național de poezie”.

Poetul debutează în volum în 1908, cu *Romanțe pentru mai târziu*; urmează, în 1913, *De vorbă cu mine însumi*, *Spovedanii*, în 1927, *Strofe pentru toată lumea*, în 1930, *Nu sunt ce par a fi*, în 1936, *Versuri*, ediție definitivă îngrijită de autor, în 1939.

Ca prozator, debutează tot în 1908, cu *Casa cu geamurile portocalii*, urmat apoi de *Măști de bronz și lampioane de porțelan*, *Pleacă berzele și Lulu Popescu*, în 1920, *Roșu, galben și albastru*, în 1924, *Manechinul sentimental*, în 1926, *Corigent la limba română și Bărbierul regelui Midas*, în 1929, 3 și cu *Rezeda 4 și Cetișile noaptea*, în 1933.

La începutul anului 1944, este diagnosticat cu malarie, un diagnostic care nu se va confirma, dar pe 11 aprilie încetează din viață din cauze cardiace. Este înmormântat în Cimitirul Bellu.

Din 1972, *in memoriam*, un liceu din Slatina îi poartă numele (din 1999 sub titulatura Colegiul Național „Ion Minulescu”). Și Biblioteca Județeană din același oraș a primit (în anul 1992) numele poetului.

Spre soare

Noi vom porni-ntr-o zi de sărbătoare
Spre-naltele contururi crenelate
Din care-ntâile priviri de soare
Își varsă-n vid imensa lor cascadă
Și-n care seara-și urcă resemnarea,
Cu gestul unei păsări mari de pradă
Ce-și pregătește-n taină răzburarea
Înviselor aripi însângerate.
Superbi, ca cei ce-nveșmântați în zale
Porneau pe drumul Sfântului Mormânt,
Noi vom porni-ntr-o zi de sărbătoare
Spre-naltele contururi feudale;
Căci drumurile noastre duc spre Soare,
Și soarele preface verbu-n cânt.
Și vom porni cu-ntreaga majestate
A celor ce, pornind de nouă ori,
Purtară prin orașe-ndepărtate,
Mai mult învinși decât învingători,
Fantasmagoricile lor armate
De cai și călăreți halucinați,
Cu flori de crin pe mantii presărate
Și vulturi albi pe scuturi încrustați.
Spre soare deci – spre soarele de vară,
Monarhul orbitorului zenit...
El ne va strânge-armata răzlețită
Și-o va-ndruma din nou spre răsărit.
El va topi păpușile de ceară
Și gestul lui de bronz va desemna
În spațiu o Golgotă prăbușită
Și magilor de mâine-o nouă stea.

Rugă pentru Duminica Floriilor

Dezleagă-mă, Părinte, de ce-am jurat să fiu
Și iartă-mă că-n viață n-am fost decât ce sunt –
Un cântec prea devreme, sau poate prea târziu,
Un ropot scurt de ploaie
Și-un mic vârtej de vânt...

Dezleagă-mă de vina de-a fi-ncercat să fac
Granit din cărămidă
Și bronz din băligar,
Colan de pietre scumpe din sâmburi de dovleac
Și-un Pegas cu-aripi duble din clasicul măgar...

Și iartă-mă că-n viață n-am fost decât așa
Cum te-am văzut pe tine –
C-așa credeam că-i bine!...
Dar azi, când văd că-i altfel de cum am vrut să fie,
Stropește-mi ochii, Doamne, cu stropi de apă vie,
Retează-mi mâna dreaptă
Și pune-mi strajă gurii,
Alungă-mi nebunia din scoarțele Scripturii
Și-apoi desprinde-mi chipul de pe icoana Ta
Și fă să uit c-odată am fost și eu ca Tine!...

A XI-a poruncă

Ascultă, privește și taci!...
Ascultă, să-nveți să vorbești,
Privește, să-nveți să clădești,
Și taci, să-nțelegi ce să faci...
Ascultă, privește și taci!

Când simți că păcatul te paște
Și glasul Sirenei te fură,

Tu pune-ți lacăt la gură
Și-mploră doar sfintele moaște -
Când simți că păcatul te paște!

Când simți că dușmanul te-nvinge,
Smulgându-ți din suflet credința,
Așteaptă-ți tăcut biruința
Și candela minții nu-ți stinge -
Când simți că dușmanul te-nvinge!

Când brațele-ncep să te doară,
De teamă să nu-mbătrânești,
Rămâi tot cel care ești -
Aceași piatră de moară -
Când brațele-ncep să te doară!...

Iar când, cu ochii spre cer,
Te-ntrebi ce-ai putea să mai faci,
Ascultă, privește și taci!...
Din brațe fă-ți aripi de fier
Și zboară cu ele spre cer!...

Poveste scurtă

Pe când iubeam -
C-am suferit și eu de-această boală -
Iubeam o fată care mă-nșela
Exact ca-n poezia mea:
Romanța celei care-nșeală,
A cărei eroină era ea!...

Dar într-o noapte eroina mea
Mă părăsea - de daruri încărcată -
Și, luându-și martori stelele și luna,
Jura că pleacă pentru totdeauna

Și n-are să mai vină niciodată -
Mărturisire, vai... adevărată!...

Și iată cum iubita mea,
În noaptea când mă părăsea,
N-avea să-mi lase la plecare
Decât un pat pe trei picioare
Iar în dulapul din sufragerie
Un sfert de cozonac cu nucă
Și-o scobitoare-nfiptă-n el -
Simbolul sufletului ei rebel,
Cu care dorul ei de ducă
Teatraliza eterna tragedie
A-nșelătoarelor ce mor
Neplânse de-nșelații lor -
Exact ca-n poezia mea
A cărei eroină era... Ea!...

ALEXANDRU BUSUIOCEANU

Născut la Slatina, pe 10 iunie 1896, fiul lui Alexandru Busuioceanu, funcționar, și al Alexandrinei, casnică. Se școlarizează la Pitești, între anii 1907 și 1914, la liceul „I.C. Brătianu”. Urmează Facultatea de Litere și Filosofie a Universității București, dar întrerupe studiile până în 1918 din cauza războiului, înscriindu-se voluntar pe front.

Studii de estetică și istoria artei la Viena, iar apoi un doctorat *magna cum laude* la Roma. Un alt doctorat obține la București, cu teza *Un ciclu de fresce din secolul al XI-lea: San Urbana alla Cafarella*.

Între 1925 și 1945, își desfășoară activitatea la Institutul de Cooperare Culturală de pe lângă Societatea

Națiunilor Unite, fiind și profesor universitar la Academia de Arte Frumoase din București.

Din cauza schimbărilor petrecute în România în 1945, Busuioceanu se stabilește la Madrid, unde predă limba română la universitate.

În Spania, a înființat Institutul Român de Cultură din Madrid, a reușit introducerea limbii române la șapte facultăți spaniole și dus o intensă activitate de publicare a unor traduceri în spaniolă din marii scriitori români.

Câteva dintre lucrările de autor publicate: *Une miniature inédites du XIIIe siècle reproduisant une oeuvre de Pietro Cavallini*, în 1928; *Iser*, în 1930; *Daniel Da Volterra e la storia di un motivo pittorico*, în 1932; *Intorno a Franco-Bolognese*, în 1934; *Les Tableaux au Greco dans la collection royale de Roumanie*, în 1934; *Preziosi*, 1935; *Poemas pateticos*, 1948; *Proporción de vivir - poemas*, în 1954; *Georges Cioranescu. Un poète roumain en Espagne*, în 1962 ș.a.

S-a stins din viață la Madrid, pe 23 martie 1961.

Postum, îi va apare remarcabilul volum de cercetare istorică *Zamolxis sau mitul dacic în istoria și legendele spaniole*, (București: Editura Meridiane, 1985), o ediție îngrijită de Dan Slușanschi, cu o evocare de Eugenio Battisti (reeditare la Cluj-Napoca: Editura Dacica, 2009), de fapt un studiu redactat între anii 1945 și 1947. Într-o scrisoare către Mircea Eliade din martie 1953, Busuioceanu nuanțează: „Mitul originar e «reziduu» istoric. (...) De la mitul istoriografic al Daciei, „o lume de vitejie sălbatică, de curățire și dreptate”, în fond „idee nostalgică a omului antic”, pleacă studiul, urmărind contaminările și rezultatele prezenței sale în cronicile medievale spaniole, fără să ajungă însă la o concluzie sau la lansarea unei ipoteze”.

Țara din gând

O țară unde mâinile aveau inimă bună
spicul ți se-nchina la drum spunându-și numele
și nimeni nu era grăbit să iasă dintr-o fabulă.

Multe scandaluri de ciocârlii e adevărat
peste culmile dealurilor și mai sus
doamnele înalte ciocârlii
toate de bună dimineața sculate
dar când era ceas potrivit pământul dormea leneș
cu noaptea ca o perlă atârându-i în ureche

Acolo s-a inventat roua și carul mare și carul mic
un strămoș când trăgea cu săgeata de pe cer
în deltă lebăda
pelicanul sfâșiindu-și inima
din te miri ce și din nimic

Acolo-a fost țara
unde umbra cădea alături de om
unde omul căde-alături de umbră

Nimb

Deșteaptă-te deșteaptă-te
Noaptea-a lăsat să cadă rumoarea astrelor
Mâinile mele te-au chemat pe deasupra secolelor
Tot peisagiul e de miracol
și-n brațele lui, roză mistică, trupul tău necorupt
în flăcări arde

Pământul ne mai ține încă în tăcerea lui
în miresmele-n rășinele lui
leneș paradis stins

Dar mâinile mele nu se odihnesc
au și atins un spațiu invulnerabil
și pentru prima oară – deșteaptă-te deșteaptă-te
o lume fără teamă ne acopere
din care-ieșim și-n care-intrăm
goi, fără oboseală
fără ieri și fără mâine

Totul e trecere
Focul și cenușa lui
această scară de cristal ce urcă în Origine

Totul se-ntoarce la-nceputuri
lumea în cercurile ei
cerul în numerele lui
tu eu
– și acest nimb de necrezut
ce ne-nfășoară-n candidetele scutece
în scutecele-n care ne-am născut
în veacuri
în frageda în verdea dimineață a lumii

MIHAIL DRUMEȘ

Născut la 26 noiembrie 1901, în Ohrid (un oraș macedonean), unul dintre cei șase copii ai unei familii de muncitori care se stabilește la Balș pe când Mihail avea trei ani. Drumeș este un pseudonim al scriitorului, care se numea Dumitrescu după tată.

De altfel, scriitorul se pare că a folosit nu mai puțin de 17 pseudonime (iată câteva: Constantin Bogdan, Romulus Burghilea, Ion Coleșiu, Emil Dolfincanu, Dinu Gherghel, Moș Ene, Ilarie Magheru, Milly, Ilarie Novac, Tudor Petrian, Roman Grue, Teodor Simedrea, M. Dem. Veroneanu, Ilarie Zăvideanu), până să se decidă asupra unuia, care l-a impus drept unul dintre cei mai îndrăgiți romancierii români ai timpului, cu zeci de mii de exemplare vândute, tradus în mai multe limbi (franceză, rusă, maghiară, cehă, germană, turcă).

După terminarea gimnaziului în Balș, a urmat cursurile Liceului „Ioniță Asan” din Caracal și Liceului „Carol I” din Craiova, unde a și obținut diploma de bacalaureat, în anul 1925. Și-a continuat studiile la Universitatea București, la Facultatea de Litere și Filozofie, după care a activat ca profesor la liceu și ca profesor universitar. Apoi, a lucrat vreme de 12 ani la Ministerul Instrucțiunii.

A debutat ca prozator în anul 1916, pe când era elev. Activitate literară bogată; nu toate scrierile sale au cunoscut lumina tiparului.

Câteva volume: *Capcana*, publicat în 1927; *Cazul Magheru*, în 1930, apărut în 17 ediții succesive; în 1936, celebra *Invitație la vals*, cu 34 de ediții, timp de zece ani; *Scrisoare de dragoste*, în 1938; *Elevul Dima dintr-a șaptea*, în 1946; *Se revarsă apele*, în 1962; *Arde Prahova*, în 1974.

În teatru, s-a remarcat prin piesele *O crimă pasională* (1934), *Ioana D’Arc* (1937), *Năluca* (1939). A mai scris comedii *Calul de curse*, *Școala nevestelor*, *Liniștea satului*, în 1939.

S-a stins din viață la 27 februarie 1982, în București. Numele său îl poartă o școală și o stradă din Balș.

[Totul s-a sfârșit...]

Totul s-a sfârșit: nu-mi rămîne decît să mă sinucid. Sînt ferm convins că orice aș face de aici înainte nu rezolv nimic. Așa că, neavînd încotro, mă văd silit să-mi plec steagul în fața morții. Sinuciderea se dovedește a fi un imperativ peste înțelegerea și voința mea, un imperativ aș zice organic — împotriva căruia orice rezistență pare lipsită de sens, ridicolă chiar. Nu exagerez deloc; în mine e viu numai un singur gînd: acela de a muri.

În fața lui, celelalte gânduri au amuțit, paralizate de înfricoșata lui atotputernicie. Niciodată n-a fost în mintea mea atîta rînduială cuminte, pentru că nu mi s-a întîmplat să făptuiesc ceva cu acordul atît de unanim al gândurilor. Mereu m-am izbit de împotriviri dîrze sau în cel mai bun caz de îndoieli, reticențe sau ezitări...

Ce s-a întîmplat? Piaza rea, care m-a păscut din leagăn, sădind în mine buruiana trufiei, a fost germeul nenorocirilor de mai târziu? Sau eu însumi mi-am creat orbește, de-a lungul anilor, situațiile nefaste care m-au îmbrîncit în coasta morții?

Nu știu, nu-mi dau seama... Ceea ce știu e că mîna destinului a aruncat cu o savantă precizie, un laț, care mi s-a strîns concentric în jurul gîtului, și simt cum mă sugrumă. Dar de-acum încolo, ce-mi pasă? Navighez pe apele resemnării și știu foarte bine încotro măduce corabia neagră. Doamne, ce frică-mi era odinioară de lumea umbrelor! Mă zguduiau spaime teribile, nu era chip să văd un mort fără să mi se zbîrlească părul. Acum această împărăție subpămînteană mi-a devenit dragă. ("Dragă" e o exagerare, mai degrabă "suportabilă".) Și așa-zisa unanimitate a gândurilor de care vorbeam mai sus e tot o exagerare, însă prea mică, aproape neglijabilă.

Pentru că mereu înregistrez opoziții lăuntrice, mereu ascult glasuri care mă cheamă înapoi la viață. Dar sînt atît de șovăielnice și firave că nici n-ar trebui să le pomenesc. Așa am auzit-o pe mama (obsesia ei încă persistă), pe soția mea, Cecilia, și pe alți emisari ai ființei mele aflate în primejdie. Tuturor le ram deschis poarta auzului, dar am rămas surd cînd era vorba de îndemnuri, poveți ori muștrări. Țărnul lumii pe care l-am părăsit e mult prea departe și chiar dacă m-ar ademeni calea întoarsă tot degeaba-i: nu mai am putere să vreau.

Adineauri, mi-a făcut o vizită imaginară fostul meu profesor de la facultate, Ion Tîrnoveanu, decedat anul trecut. Era titularul catedrei pe care o ocup eu astăzi. I-am oferit un scaun să șadă — același scaun pe care mă poftea să mă așez ori de cîte ori veneam la el. Mă prețuia acest venerabil savant cu faimă europeană, doctor honoris causa al cîtorva universități apusene, și această prețuire mi-a crescut aripi și mi-a înlesnit biruința.

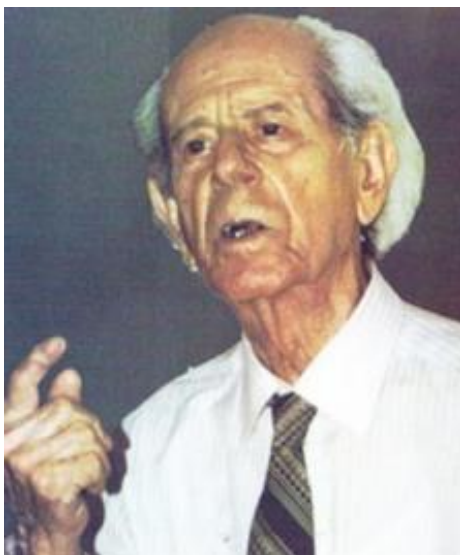
Cum i-aș fi îmbrățișat umbra pe care o simțeam prezentă în cancelarie și în sălile de cursuri ca și când s-ar fi aflat încă în funcțiune.

Am stat mult de vorbă. Cea dintâi frază care a precedat discuția a fost: "Tudor Petrican, știi cât te prețuiesc; dumneata ești cel mai inteligent student din toate seriile pe care le-am avut în ultimii treizeci de ani." (Odinioară îmi mai spusese asta de două sau de trei ori.) M-a descusut ce-i cu mine? Mă frământă probleme atât de grave și de nerezolvat încât trebuie să recurg la un act deznădăjduit? Dar — conchidea — e o nebunie să mă sinucid în *primăvara vieții*. (Avea expresii de-astea, uzate). Se sinucide cineva ajuns în vârful piramidei sociale după ce a găsit cheia care descuie ușa tuturor demnităților și onorurilor? Nu, niciodată! Ce face în schimb? Luptă! Luptă! Luptă! Din clipa când nu mai ține la viață are toate șansele să devină erou. Numai că eroismul de acest gen s-a stins astăzi din lipsă de idealuri. A mai spus că, întorcînd spatele vieții și bunurilor ei când aș fi putut să mă bucur din plin de ele, înseamnă că atentez odios împotriva propriei mele persoane.

Fragment din romanul *Invitație la vals*, 1936.

PAN M. VIZIRESCU

Născut în satul Brăneț, jud. Olt, la 16 august 1903. Numele complet este Pantelimon M. Vizirescu. A urmat școala primară în comuna natală, apoi la Slatina, iar studiile secundare la Colegiul Național din Craiova. Cursurile Facultății de Litere din București, licența în 1929. Doctoratul *magna cum laude* în Litere și Filosofie în 1938.

Profesor la Liceul Militar din Cernăuți, apoi la Liceul Comercial Carol I din București. Director de cabinet la Ministerul Propagandei sub miniștrii Nichifor Crainic și Alexandru Marcu. Din 1940 până la 23 august 1944 a fost subdirector în cadrul Societății Române de Radiofuziune.

A debutat în literatură ca poet în *Universul literar* al lui N. Iorga (1921), publicat și de Tudor Arghezi în *Biletele de papagal*. Din 1931, colaborează pentru 15 ani în revista *Gândirea*, condusă de Nichifor Crainic.

În 1945, a fost condamnat la muncă silnică pe viață, în același lot cu Stelian Popescu, Nichifor Crainic, Pamfil Șeicaru ș.a.

A reușit să se ascundă pentru 23 ani în casa părinților săi din Slatina, într-un "exil de taină", cum avea să numească acea perioadă incredibilă.

Abia în anii 80 îi apar primele cărți, datorită sprijinului Căllei Delavrancea și a lui Șerban Cioculescu Editura Eminescu publicându-i trei volume: *Poeme* (1982); *Sunet peste culmi* (1985); *Călătorie de taină* (1988). După 1990, a publicat alte două volume de versuri: *Prinos de lumină și har* (Iași: Editura Agora, 1955) și *Mi se oprise timpul* (București: Editura Eminescu, 1995). Piesa de teatru *Liga oamenilor cinstiți* este jucată la Teatrul Radiofonic, în mai 1999. Un volum de portrete literare, *Coloane care cresc neconținut* (Iași: Editura Timpul, 1999).

Pan M. Vizirescu a fost ultimul reprezentant al curentului gândirist ortodox tradiționalist, punând bazele noii serii a revistei *Gândirea* după 1990.

La finele lunii ianuarie 2000, Pan M. Vizirescu a trecut la cele sfinte.

Jocul de țărână

Când eram copil, mă jucam în țărână
Cu licurici din pulberea zilei,
Cu umbrele serii pe lângă fântână,
Cu rădăcini din adâncul argilei.

Precum la vatră cu focul străbun,
Mă furau chemări în joc de năluci...
Acolo în țărână simțeam să m-adun
Din doine și oase, din pogoane de cruci.

Respiram țărână și-o rodeam în dinți
Îmi era hrană, viață, comoară,
O turnam pe mine cu pumnii fierbinți:
Mister din adâncuri, părinți din părinți...

Auzeam în mine strigarea lor clară
Și mă făuream din plămadă de Țară.

Statuia

Te văd în boarea-albastră
a mărilor din sud,
precum cuprinzi în brațe
și apa și văzduhul.
În veșnică mișcare
talazuri cum s-aud,
nețârmurirea parcă
prin ele-și poartă duhul.
Stai singură și marea
te-ntreabă cine ești
cu cine-n gând ții rostul
pământului pe furci?
Și tu, în regăsirea
pe care ți-o dorești,
în vadul amintirii
cobori și iarăși urci...

Vizita de seară

Vine-o pasăre și-mi cântă către seară.
O aud dar eu n-o văd deloc,
În amurgul cu lumini de ceară
Glasul ei miroase-a busuioc.

Simt c-ar fi venit la mine-anume
Dintr-un câng ce nu se mai știa,
Și mă-ntreb de parc-o chem pe nume,
N-o fi chiar copilăria mea?

DRAGOȘ VRÂNCEANU

Născut pe 14 februarie 1907, la Băbeni, jud. Vâlcea, fiul Marioarei Vrânceanu (născută Irimescu) și al lui Atanasie Necula Vrânceanu, învățători. Urmează școala primară la Băbeni și Costești (1914-1918) și gimnaziul la Râmnicu Vâlcea (1919). Din perioada liceului, absolvit în 1927 la Bălți, unde tatăl său era inspector școlar, datează primele încercări literare. Între 1928 și 1932 studiază filosofia la Florența.

În 1934, Zaharia Stancu îl debutează în *Antologia poezilor tineri* și este distins de Societatea Scriitorilor Români cu Premiul „Ionel Pavelescu” pentru sonet. Debut editorial la Editura Fundațiilor Regale, cu placheta *Cloșca cu puii de aur*, în același an.

Redactor la *Curentul* (1931-1940). Între 1940 și 1945 e atașat de presă pe lângă Consulatul Român din Milano. Arestat de autoritățile fasciste, reușește să evadeze și se refugiază în Elveția. În 1946 predă la Universitatea din Urbino, dar în 1947 revine la București, pentru activitate didactică la Academia de Înalte Studii Comerciale, desființată în 1949, după care va fi funcționar în Ministerul Comerțului Interior, de unde demisionează în 1952, retrăgându-se în satul natal până în 1956. Începe o serie de colaborări (1956-1958) cu Institutul de Lingvistică al Academiei. Revine în viața literară ca traducător. Între 1959 și 1967 predă la Catedra de limba italiană a Institutului de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu”, iar între 1962 și 1968 e și redactor la *Luceafărul*. Fondează cenaclul literar *Casa de sub Pădure*, pus sub președinția de onoare a lui Eugenio Montale. Prezență statornică în emisiunile culturale ale Radiodifuziunii din 1934 până în 1960.

Din opera sa: *Cloșca cu puii de aur*, București, 1934; *Poemele transhumanței*, cu ilustrații de Val Munteanu, București, 1968; *Poezii*, cu o prefață de Șerban Cioculescu, București, 1968; *Poezii*, cu o prefață de Vladimir Streinu, București, 1970; *Tachicardia di Atlante*, postfață de Carlo Bo și Roberto Sanesi, Milano, 1971; *Întâlniri cu scriitori italieni*, București, 1972; *Cântecele casei de sub pădure*, București, 1973; *Creioane colorate*, cu ilustrații de Laurențiu Sârbu, București, 1974; *Cântecul vremilor*, București, 1975; *Cloșca cu puii de aur și alte versuri (1934-1975)*, București, 1975; *Materia literară și idealurile ei*, București, 1976; *Privește spre oraș*, București, 1976; *Versuri*, ediție îngrijită și prefață de Rodica Marian, București, 1986; *Scame de nimburi*, ediție îngrijită de M. Mircea, Râmnicu Vâlcea, 2000.

Numeroase traduceri în românește, din J.J. Rousseau, Romain Rolland, Benvenuto Celini, Danilo Doici, Carlo Montella, Emilio Manlio Bologna, Eugenio Montale, Enrico Emanuelli, Giovanni Pascoli, Mario Luzi, Carlo Bo, Marina Javarone ș.a. A tradus și din română în italiană, în volum, pe Mihai Eminescu, Maria Banuș, Mihai Beniuc, Eugen Jebeleanu, plus o *Antologia della poesia romena* (în colaborare cu Mario de Micheli), cu o prezentare de Salvatore Quasimodo și o introducere de Mario de Micheli (Florența, 1961).

A murit la 4 mai 1977, în București.

Numai în plutele bătrâne

Numai în plutele bătrâne
care foșnesc mai ușor ca aerul,
se pot ascunde zilele.

De fiecare dată când mă întorc
le simt cum s-au strâns roi sub pleoape,
ca niște ciorchini de struguri de ape.

Prin perii de tufe
peștii s-au prins.
Ajung la prund pe calul aprins.

Am adus peste ierburi în spate,
ca pe o tolă cu proiecte,
un alt suflet cât o cetate.

Între pădure și marele râu
am galopat fără frâu.

Ne facem drum printre-ntâmplări

Ne facem drum printre-ntâmplări
ducându-ne pe noi în spate
din mirări în mirări.

Lângă creanga ce s-a măcinat,
cu fața-n palme
nu în zadar am stat.

Ne-a crescut la picior,
ca din aburii prinși
pe creanga de fulger a lemnului,
o floare de bujor.

Am pornit șchiopătând
să urcăm scara cu trepte rupte,
spre noi lupte.

Ne cântau în praf
păsările la amiază
cântece de pază.

Au crescut secolele

Au crescut secolele
încet sau mai iute –
uneori în letargie,
alteori izbucnind în clipe
mari cât sorii din stihie.

Au dat și înapoi,
trăgându-se-n păduri
și astupându-și cu mâna
uriașele guri.

Apoi s-au revărsat cântecele câteodată
peste câmpie,
ca Dunărea umflată.

Au crescut secolele mereu –
într-una greu,
sub vânt, sub ploaie, sub arșița mare
ca un pântec de săpătoare.

Au crescut secolele de norod,
Până la rod.

Baladă

Luceafărul a răsărit
Deasupra câmpului, stingher.

Tu sângeri, blânde cavalier,
Sufletul meu venit din cer.

De sus luceafărul lucea
Pe-obrajii mei uscați de plâns,
Într-un buchet frumos de nea.

Tu ai fugit într-un minut,
Cu fusta-n mâini, ca la un joc
Și eu fricos mă-nvârt în loc!

O, nu mai râde, draga mea!
Și mă agăț de nenoroc,
Ca un copil de-un felinar,
Și-apuc de uși, și-ascult în jur,
Cu ochii mari și desfăcuți
Pe chipul meu ca două sere

Cu flori de luceafăr în ele.
La sânul tău mă las greoi
Cu capu-n piept peste mărgele,
Mărgelele se rup cu noi...

Tu-n veac de veac n-ai fost a mea,
Ca o femeie, ca o stea!
În pieptul câmpului înfipt
Stă-ntreg orașul, floare dalbă,
Cu casele de zid mărunț.
Noi coborâm pe scări în jos,
Tu cu pantofi alunecoși,
Cu rochia ca o za spre poale,
Lucind pe picioarele tale,
De parcă sunt în umbră goale.

Și-mi spui să tac și mă apuci
Râzând de umeri - și te duci...

ION MARIN IOVESCU

Născut în 6 august 1912, în Spineni, jud. Olt, într-o familie de țărani. Școala în comuna natală, apoi la Liceul „Radu Greceanu” din Slatina. Facultatea de Litere și Filosofie a Universității din București. A lucrat ca profesor, comerciant și bibliotecar.

Debut, în 1934, cu o schiță, în revista *România literară* condusă de Liviu Rebreanu. Frecventează cenaclul „Sburătorul”, unde citește, în toamna anului 1935, din romanul *Nuntă cu bucluc*, entuziasmându-l pe Eugen Lovinescu, care îi va dedica un articol în *Adevărul*, intitulat *Un nou Creangă* (februarie 1936), Romanul, cu o prefață a criticului, apare la București în 1936 (ediția a II-a, prefațată de Marin Mincu, în 1971).

Alte volume: *O daravelă de proces* (1941), *Oameni degeaba* (1943), *Lacrimi pe pâine* (1967), *Soare cu dinți* (1974) și *Marea vâlvătaie* (vol. I, 1977).

În *Istoria literaturii române*, George Călinescu scrie despre prozator: „În loc să-și realizeze tema în direcția construcției epice, autorul încearcă să facă o operă de savoare lingvistică, risipind ideea în snoave și proverbe”. Onomastica romanelor lui Iovescu este la fel de savuroasă, personajele sale purtând nume ca Spirea Sufălămpă, Ioana Cotoibălan, Grigore Bibănac, Onică Dădălau, Umflănări, Toma Fâsnoc, Luță Ocătidă, Marin Zgâmboașă, Savu Găuriciu și Bică Bodârlău.

Moare la 9 august 1977, în Bughea de Jos, jud. Argeș.

Văcarul Bătăgui

În timp ce vătaful Ristea Berbesu spunea povești copiilor, așteptând să adoarmă oamenii și focul din câmp să se stingă, lui Stancu Bătăgui, tras mai deoparte de hula lor, cu nevasta și căteaua pe la margini, și stând așa împietrit în gânduri, o dată i se păru că-i joacă ceva în fața ochilor, parcă o flacăra, parcă o nălucă. Cum se perpele călătorul pus jos în drum de sete și de foame, așa începu văcarul să se perpele. Nu mai putu răbda. Apucă de mână pe Călina și-o târî după el, zicându-i pe șoptite:

- Haide, fă Călino, că parcă îmi șoptește acum cineva că numai pe aici o să-mi gălesc eu comorile!

Călina îl urmă supusă, că, de-atâtea luni de când îl luase, se învățase ea cu toate nebuniile lui Bătăgui și acum parcă își aștepta în liniște sfârșitul. După ei venea căteaua și de sus cădea câte o stea, ca un cui de aur din pantofii cerului, mărind astfel și mai mult liniștea și tainele toate, în care stăteau pe-aici învăluite și câmpiile și cerul.

Fu o noapte groaznică și nemaipomenită în nebunia ei. Împodobit cu cearcăne de lumini nescrise ca într-o împărăție fără auri, Stancu Bătăgui se zbătu cu capul și cu mintile de toți pereții nopții, sângerând pe toate închipuirile, căzând, ridicându-se și urlând ca fiara rănită. Pentru el vorbea acum dedesuptul câmpiilor mai tare ca trâmbițele, iar nălucile se băteau între ele ca milogii prin târguri. De-atâtea alergături, fata lui Stancu se făcuse congestie și ochii îi crăpau de vălvori. Alergase toată noaptea peste toți mă răcinii și peste toate răzoarele și bolovanii de pe-aici, până în ziuă, sângerându-și tălpile și trupul cu aceeași furie, ca lemnul când își dă carnea să și-o taie în fierăstraie. Găfăia Călina după el și după amândoi urla înnebunită cățeaua.

Uneori, pe la vreun hop, când Bătăgui se împiedica și cădea, Călina îndrăznește să-i zică:

- Mă, Stancule! Lasă-i diavolului de bani, mă, că, și cu ei și fără ei, omul tot nefericit e! Tot săracul, mă, își are săracul lui și-or fi alții mai nenorociți ca noi. De ce să ne vaităm? Să mergem, verișcane, îndărăt, că e mai bine așa! Să mergem, Stancule!

Dar Stancu Bătăgui o trăgea mai înfuriat de mână și îi striga:

- Dumnezeii mă-tii! Ți-am spus ție taina mea numai să mă cicălești? Adevărat că slugii și muierii omul niciodată să nu-și deschidă inima!

- Nu te cicăl, Stancule, nu te cicăl! Încearca iar Călina să zică de teamă să n-o lovească Bătăgui în cap. Nu, verișcane, nu te cicăl, dar zic și eu așa, ca proasta, numai să nu tac. Că doar din ele toate s-o potrive una și de-a muierii să fie adevărată. Că ce crezi tu, Stancule, când vom muri o să luăm lumea cu noi? Tot c-o para legată pe dește, verișcane, plecăm d-aici. Tot c-o para!

- Ai dreptate, fă, ama nu te cauți! Numai, vezi tu, să nu se spânzure dulgherul când o greși croitorul, că nici dracul nu te mai scapă atunci din mâinile mele! Tu trebuie să crezi în comoară, că pe urmă, când oi găsi-o, multe rude o să mi se-arate atunci și tu n-o să mai ai loc de ele.

- Cred, Stancule, cred! Ți-am spus eu că nu cred? Întărea Călina. Și-și pleca iar capul de teamă să n-o pocnească Bătăgui după ceafă.

- Apăi, dacă crezi, vino-ncoa, fă, că de popă nu scapă omul nici viu, nici mort!

Stancu Bătăgui uitase acum și de secere și de secerători, de toți oamenii din Uibărești. Rătăcise drumul și o ținea forfota înainte:

- Trebuie să-mi gălesc comorile, fă! Trebuie...

Astfel îl prinse dimineața, când, frânt de oboseală, căzu pe un răzor cu nevasta și cățeaua alături și până să adoarmă a boscorodit ca nebunul singur:

- Doamne, păcatele-s pe oameni, nu pe butuci. Ca pietrele munților cad ele pe oameni. Iar acolo unde cad, nici sute de arhierii și de preoți nu le mai pot scoate. Comoara și umbletele astea o să-mi mănânce capul.

- Nu spuneam eu, verișcane? În nădejdea comorilor, ca vaca într-a băltatului, rămâne stearpă. Altminteri o să ne prindă bătrânețile, Stancule, cum suntem azi. Și va fi vai de capul nostru atunci! Gândește-te că peste câteva săptămâni o să vină și copilul.

- Ce să mă fac, Călino? gema văcarul tot mai deznădăjduit.

- Să muncim, Stancule, să muncim! Îndrăzne Călina să-i zică. Că, de nu muncim, lingem coada tigăii. Stancule, Stancule, decât bogat și frate mai mic, mai bine câine mai mare. Așa e, verișcane! și Călina nu mai avea sfârșit. Uite, vezi tu, Stancule, să zicem că tu ai să mai umbli vreo zece-douăzeci de ani după comorile tale, cum ai umblat doisprezece până acum. Să zicem c-or fi și comori sub pământ, dă-le păcatelor, că așa zic toți, cu toate că eu nu le-am văzut până acum. Și tu peste douăzeci de ani ai să le găsești. Asta iar s-o zicem, că nu se știe sigur c-o să le găsești. Te întreb însă: ce-ai să mai faci tu, Stancule, cu ele atunci? Că darul târziu nu mai are putere de dar. Pe când așa, ia să ne punem noi pe muncă, încet, încet. Azi ceva, mâine ceva. Cu răbdare și cu îngăduință, chiar dinții șoricelului rod odgoarele cele mai groase de la corăbii. Munca e mama noastră, Stancule, e mama săracilor.

- Dar dacă?...

- Niciun dacă, Stancule, niciun dacă!

Poate numai vreun pumn de-al lui Stancu ar mai fi putut-o opri pe Călina acum.

- Nici un dacă! Cu un dacă la mijloc, s-a dus treaba jumătate. Noi ori trebuie să muncim, Stancule, ori să nu ne mai apucăm. Și atunci ai să vezi tu! O să ne facem casă, o să crească și copilul. Poate-om mai face și alții, că vreme e. Vom fi și noi oameni în rândul lumii, nu de batjocura satelor, ca acum.

- Ia nu mai spune, fă, minciuni de-ale tale, că sunt sătul de-ale mele! Crezi tu că se mai poate? gema văcarul din adâncul sufletului.

- Se poate, verișcane, se poate! îi da înainte cu gura Călina. Și vorbea așa de tare de parcă era de la mină, de unde se taie fierul și urlă pământul. Crezi tu că nu se poate! Dacă dracul, după ce a îmbătrânit, s-a făcut pustnic și s-a putut! De ce să nu se poată? Ajunge și omul o dată, Stancule, când se satură

într-un fel și mai dă și hăis, nu numai cea. Că între doi munți este o vale, între două rele curge un bine. Ai să vezi tu! Uite, Stăncuțul meu, Stăncuț! Eu zic să rămânem amândoi pe aici, prin satele ăstea. Ne băgăm amândoi slugi, eu slugă, tu slugă, și ne punem pe muncă, creștem și copilul. Îl facem mare. Strângem. Vorbă mare să nu zic, poate însăilăm și o casă.

- Pe urmă, hai la noi, fă, să mâncăm nimic! o întrerupse Bătăgui, trăgându-și și mai mult bolovanul sub cap. Crezi tu că mămăliga stă singură s-o mănânci? Asta e ca și cum aș fi mâncat un dihor și acum îmi pute gura și mă doare și inima pe deasupra de usturimea lui.

Și văcarul oftă din adâncul plămânilor.

- Aș ști eu, Călino, cum să lucrez. Aș ști eu, dac-as avea bani! Atunci s-ar schimba socotelile. Dar, dacă nu-i am, tot calic mor, să dau eu și din aripi.

- Nu așa, Stancule, nu așa! nu mai era chip să se oprească femeia. Zidul se face el uneori și cu pietre mici. Tu vrei în sac și la moară? Încet, încet, cu zăbavă, ai să vezi tu! Până pui piciorul în prag, dacă vrei să mă auzi, că nu e surd mai mare, Stancule, decât omul care se face el că nu aude și nu înțelege.

- O, fă! Luași în arindă vorba? Dracul m-a pus să te iau așa cataoană pe capul meu? Mai du-te dracului și lasă-mă-n pace, că mă albiși! Adevărat, bine a zis unul că pânză și nevastă noaptea să nu-ți alegi. Că de gura muierii te duci dracului, opt și cu a brânzei nouă. Mai bine iei una mută decât una cu limba lungă, cum te-am brodit eu pe tine. Fire-ai a dracului!

- O, mă, Stancule, că mai zic și eu ca proasta câte una! Nu te supăra! Că n-ar mai fi fost ziua aia să fie când mă luași tu pe mine de nevastă!

Călina îi da mereu cu gura, iar Stancu, tot mai otrăvit, îi zicea:

- Bine, fă, bine! Fie și trei zile cu cea de-alaltăieri. Dar acum lasă-mă dracului în pace să închid ochii, că pe urmă oi vedea eu ce-oi mai face.

- Te las, verișcane, te las! Ce te țin eu să nu dormi?

- Culcă-te și tu!

- Uite că mă culc, acum mă culc!...

Și somnul îi prinse greu pe cei doi nenorociți, în câmp. Când adormiră ei, tocmai atunci răsărea soarele.

Fragment din volumul *Lacrimi pe pâine*, 1967.

ȘTEFAN ROMAN

Născut la 14 mai 1925, în Grădiștea, jud. Vâlcea. Profesor universitar la Facultatea de Istorie din cadrul Universității Craiova. Actualmente pensionar. Membru al Societății literare „Anton Pann” din Rm. Vâlcea și al Societății Scriitorilor Olteni.

Cărți publicate: *Cântece de primăvară*, în 1947; *Grădina stelelor mele*, în 1973; *Poezii*, în 1999; *Lumea glumelor*, în 2000; *Când crește umbra*, în 2012.

Cântec din sat

Poposesc iarăși
ca-n fiecare seară
înainte de culcare
în aureola asfințitului

când zidurile ruginesc
între ferestre înalte
deschise spre trecut,
după care se ascund
ca fetele
icoanele;
cu toate drumurile pornesc
la răscruci fântâni mă opresc...

Haracii

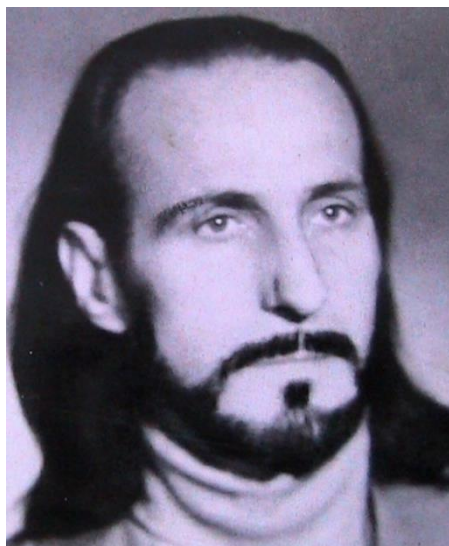
A murit vierul –
haracii înțepă lumina.
cine mai sărută lăstarii
pufoși ca puii pădurii?
Cine mai îmbrățișează
diminețile
cu fluierul livezilor?
cine mai bate toaca
razachiei, sângerând?
Dionisos
cerne melancolii.

Trecutul

Undeva, undeva-i trecutul
departe-n răsărit de zare –
fluxul verde de mare
mușcă cu stele nisipul.
Arheologii descoperiră cruciați,
vârfuri de lănci în ace de sulfină.
Necunoscute păsări strigă munții înalți,
peștii albăstresc roșii iazuri de lumină.
Arțarii beau singuri din fântână.

VASILE ANDRONACHE

Născut în satul Budoiu (azi Urzica), comuna Sinești, jud. Vâlcea, la 10 octombrie 1936. Fiul țăranilor Ion și Maria. Școala primară în Sinești, ciclul gimnazial în Grădiștea și liceul la Petroșani. Urmează cursurile Facultății de Chimie Industrială și se stabilește în București în 1959, ducând o viață de boem. Lucrează ca laborant-chimist.

În 1970, Geo Dumitrescu îi publică un grupaj de poezie, în *Romania Literară*, după ce debutase în 1963 în revista *Luceafărul*. Publică poezii în *Ramuri*, *Amfiteatru*, *Gazeta Literară*, *Flacăra* ș.a. Debutează editorial cu volumul de poezii *Ochi neînnoptat* (București: Editura Eminescu, 1971). Apoi, publică volumul de poezie *Texte de ființă* (București: Editura Litera, 1974).

Urmează: *Poeme* (București: Editura Eminescu, 1978); *Stelăria* (București: Editura Cartea Românească, 1981); *Metafora umană* (București: Editura Cartea Românească, 1982); *Stalactitele dorului* (București: Editura Albatros, 1983); *Stelăria II* (București: Editura Cartea Românească, 1986); *Poezii* (București: Editura Cartea Românească, 1989). În anul 1997, reeditează volumul *Stelăria*, la Editura Eminescu.

În 1993, poetul se stabilește cu familia în comuna Sinești, satul Urzica (Budoiu), locul unde s-a născut, pentru că „Nu poți să-ntâmpini/ Noaptea pe-un meleag necunoscut”. Se stinge din viață la 14 iulie 1998.

Foșnesc teii

Foșnesc teii lângă poartă
Noaptea asta are nimb
Vin iubito și te-arată
Cu nimic nu te schimb

Luna-n apa din Olteț
Mișcă racul ei de aur
Eu te-aștept și nu te-arăți
Fluier singur ca un graur

Cade roua și vin zorii
Și cu spini mă-nțepă vântul
Peste suflet îmi trec norii
Fără tine-i trist pământul

Taina nopții poate fi
Doar de tine tulburată
Albu-ți trup de marmori vii
Fă-l mesteacă lângă poartă

Și din noi doar amintirea să rămână

Nu mai pot să dorm de-atâta dor
Prin mătasea grâului pe câmpuri
Luna-ntr-un picior ca un cocor
Pune aur pe-nflorite dâmburi

Încă-n iarbă mai e locu-n care
Coapsa ta s-a cuibărit molatic
Sfâșiată-i noaptea c-o strigare
De-un sitar trecând pe cer lunatic

Te aștept în noapte să mai vii
Draga mea cu ochii de-ntuneric
Câmpul tot să-l luminezi și-nvii
Ca lumina sânelui tău sferic

Noi culcați în iarbă să visăm
Iarba cum ne trece prin călcâie
S-ar putea să nu ne deșteptăm
Și din noi doar amintirea sa rămâie

Ritm mioritic

Se-ncovoiaie iarăși un cosor de foc
Peste partea care inima-i e loc
Mărăcini de gânduri trec prin creier roșii
Și se-aud în stele răgușind cocoșii

Duc la gură flaut și respir sonor
Până într-o noapte când am să mă-nsor
Și la nunta mea
Va rămâne lumea mai puțin cu-o stea

Fiule și fiice
Nu lăsați din ochi lacrimi să vă pice
Nunta mea e-asemenea cu-a unui păstor
Trebuie cândva să m-ascund în nor

Însă tot alături sânt mereu cu voi
Locuiesc în floare și mă plimb prin ploi
În aceeași vatră am rămas și sunt
Și din stelărie luminos vă cânt

Voi regăsi odihna

Și-a încrustat Oltețul lumini de pietre rare
În undele umplute cu cântec până-n fund
Cu străluciri solemne de adâncimi stelare
Punând în mine focul unui dor profund
Vor fi pe lume râuri și fluvii mai mărețe
Dar dintre toate-Oltețul e pentru mine Gange
Pe drumurile lumii doar lui îi dau binețe
Susurul lui îmi cântă în sânge și-n falange
Și în vârtoarea vieții când vama dau carate
Când zgurile din arderi mi se depun pe suflet
În drum ași vrea Oltețul atunci să mi se-arate
Să-i merg pe maluri nesătul de umblet
Să îi sculpez în unde statuia-mi locuită
De o mare de neliniști în vie frământare
Când luna-n nopți de vară suită e în ceruri
Topind în ape-arginturi de albă lumânare
De-o fi să plec iubito tu dumă la Olteț
Coboară-mă în sânul pământului de-acas'
Pentru iubirea asta nîcîcînd să nu mă cerți
Două iubiri în suflet cât am trăit mi-au ars

ION M. SAIMAC

Născut la 1 octombrie 1942 în Comuna Știrbești, jud. Vâlcea. De profesie inginer, absolvent al Facultății de Electromecanică a Institutului de Mine Petroșani, promoția 1974, actualmente pensionar (din 1996). S-a căsătorit în 1973 cu o colegă de an, Margareta Mariana Sabău, cunoscută ca poetă și sub pseudonimul Mira Parâng.

La scurt timp după terminarea facultății, a revenit în Slatina. S-a angajat la Întreprinderea de Prelucrare a Aluminiului Slatina, unde s-a afirmat ca inventator, inovator și bun organizator.

Între anii 1976-1986 a ocupat o serie de funcții, de la șef de atelier la director, funcție în care îl găsim evenimentele din decembrie 1989.

După pensionare, s-a retras la casa părintească. Parcurse o etapă a vieții presărată de o mulțime de evenimente, avea mulțumirea sufletească a faptului că reușise ceva în viață, că-și făcuse datoria în cinste și corectitudine: o singură întreprindere, o singură soție, o singură fiică, o singură mașină timp de 30 de ani, dar o mulțime de amintiri. Avea timp ca în nopțile târzii de toamnă, la gura sobei, să și le depene în liniște și să le așterne pe hârtie. Așa că a început să scrie. La început, a făcut-o doar ca să se elibereze de gânduri, de tot ce-a fost bun și rău, apoi s-a hotărât ca manuscrisele sale să vadă lumina tiparului. Așa s-a născut trilogia: *Misterele literei V; Dincolo de țipătul pescărușilor și Călugărul* (Editura Fundației „Universitatea pentru toți”, 2005).

[Cunosc rolul...]

- Cunosc rolul organismului ce-l reprezentați, sunt conștient de necesitatea existenței sale, nu sunt însă de acord cu metodele dumneavoastră, de felul cum vă achitați de sarcinile încredințate. Abuzati de autoritatea cu care v-a investit statul. Pentru dumneavoastră, fiecare cetățean este un potențial inculpat. Ați generat teamă și groază în această națiune. Oamenii nu pot vorbi deschis, nu pot să spună o glumă, un banc. În mod deliberat interpretați greșelile nevinovate drept acțiuni ostile. De ce? Pentru a vă cădea cât mai mulți în genunchi, să vă ceară îndurare? Ca să ajungeți să îngenuncheați întreaga națiune?

- O veți face și dumneavoastră, tovarășe inginer!
- Niciodată, tovarășe căpitan!
- Rămâne de văzut! Aveți o fetiță, spuneți! Noi nu

glumim...

Și n-au glumit ...

Extras din *Misterele literei V*, 2005.

PETRU PISTOL

Născut în comuna Scundu, jud. Vâlcea, în anul 1944, la 23 iunie. Fiul lui Gheorghe (preot) și al Elenei (învățătoare). Clasele I-VII în comuna natală. Liceul „Nicolae Bălcescu” din Râmnicu-Vâlcea (1958-1962). Facultatea de Limbi Străine, secția Limbi Clasice (latină și greacă) a Universității din București (1962-1967).

Profesor de limba latină în Galați (1967-1974), în Râmnicu-Vâlcea (1974-1992); Cadru universitar (lector, 1992-2002, conferențiar, 2002-2006, profesor, 2006-2012) al Universității din Pitești. Doctor în Filologie (1999), conducător de doctorat (2006). Membru al Uniunii Scriitorilor din România – 2006.

Cărți publicate: *Lactanțiu – Scriitor creștin și umanist paideic* (Râmnicu Vâlcea: Almarom, 2000); *Etimologicon* (Cluj-Napoca: Dacia, 2004); *Contexte clasice* (Pitești: Paralela 45, 2006); *Critice și ipocritice* (Pitești: Tiparg, 2011). A tradus din latină, în special Lactanțiu.

Etimologică

Apele au tăiat munții,
Alexandru Macedon nodul din Gordium.
Și asta pentru că a existat un verb
TEMNO - a tăia. Și istoria nu uită!
Și în cuvinte s-a tăiat, TOMURI întregi.
Și-au fost cinstite după rang și considerație,
cum bine se știe!
Iar când o pajură a tăiat pe cer un dreptunghi,
cei de jos au înțeles
și în locul acela
s-au tăiat în piatră și în marmură
TEMPLE. Și istoria nu uită!
Ar mai fi tăierea pâinii – șansa mea
de a mă întâlni cu istoria pe o lamă de cuțit.

Nebunul și preceptul horațian

Conacul boieresc luase foc,
toți alergau cu apă, cu oțet,
doar unul sta-mpietrit în drum și
întreba pe fiecare: - Nu ai să-mi dai un foc?
Ei toți îi răspundeau la fel: - Nebune,
de iei doar un tăciune acasă,
se face foc boierul!

Un alt nebun, același precept horațian

Se adunaseră toate: munte, zăpadă, soare, cer
la un colocviu al înălțimilor.
Dar mai ales cer. Un cer ca o apă sfințită.
Câțiva schiori, alge ale munților,

își dădeau cu el pe frunte.
Eu îi opream și îi treceam prin întrebare:
- Nu ai cumva prin sân un ciocănel cu dop de tisă?
Mă miluiau cu-n *nu* și dispăreau după teighea.
Doar unul singur mi-a răspuns:
- Îmbată-te aici și-acum! Nimic nu iei acasă.

Recurs la Horațiu

Prea fericit e plopul, spune
Dar plopul îngălat de stele:
privind de la fereastră omul,
Vreau drept de veto și cuvânt,
o limbă în procesiune
să stau pe osul frunții mele
vestind în zare campionul.
ca pe un pat de armă sfânt.

Aș vrea și eu cum lemnul sfânt
Vreau casă, telefon, chimvale,
să sting cu umbra mea un zeu,
apă curentă, păpușari,
arătător de ploi și vânt
nu patru clase triviale,
ori pană pentru curcubeu.
vreau Alma Mater, cronicari...

Să mă aplec dup-o răchită
Nu știe cum să-mpace satul
pân'la pământ, iar ea să-mi scape,
croitorașul de destine,
o stea în apă despletită
căci haina care-i vine bine
de viu în cer să mă îngroape...
omul o vede tot la altul.

Trecutul simplu

Când eram mic mă învățase Oltul
s-adun cascade repezi în cuvinte,
trecutul simplu, liber, dezinvoltul
mă oferea prezentului fierbinte.

Cuvintele sprințare le văzui
alunecând la vele peste pietre,
iar undele albastre ori căprui
băteau în malul meu pe îndelete.

Mă despărțeam ușor de câte-au fost
și le țineam cu vorba mea pe-aproape,
la umbra lor zideam un adăpost
și-i răsfrângeam icoanele în ape.

A trebuit să plec – cum face-o lume –
și Oltul n-a mai fost să mă alinte,
de-atunci, uitând vorbirea-n râuri, rune,
mă adresez în roți, nu în cuvinte.

Dar pescăruș de rând, o haimana,
țipă de parcă-i tot ce-n lume-l ține,
țipai și eu cu el alătura,
că e trecutul simplu tot cu mine.

DANIELA ADINA DUMITRESCU

Născută la 1 decembrie 1944, în comuna Grădiștea, jud. Vâlcea. Studiile primare și o parte din cele gimnaziale le face în Horezu-Vâlcea, apoi în Rm. Vâlcea. Este absolventă a Liceului Nr. 2 „Vasile Roaită”, secția real, promoția 1962.

Între 1963-1966 urmează cursurile Facultății de Agronomie Craiova, apoi cursurile Facultății de Biologie ale Universității din București (1967-1972). Își începe activitatea de profesor în comuna Mârșani, Dolj.

Este membru al cenaclului „Interferențe” din Tg. Cărbunești, Gorj (1974-1978), în cadrul căruia a avut mai multe expoziții personale în Târgu-Jiu (design, decorațiuni interioare, măști).

Din 2009, publică eseuri și pamflete în *Cultura vâlceană*, bilunar de informație culturală, și în *Povestea vorbei*. Îi apar eseuri, pamflete și tablete literare în *Forum V* și în revista *Seniorii*.

Romane publicate: *Caruselul intențiilor* (Rm. Vâlcea: Editura Intol Press); *Cărarea dintre secole* (Rm. Vâlcea: Editura Intol Press); *După-amiaza păsărilor cântătoare* (Rm. Vâlcea: Editura Intol Press); *Shakerul cu bragă* (Rm. Vâlcea: Editura Intol Press); *Umblă puțin la sonor* (Rm. Vâlcea: Editura Intol Press); *Rezervația Lacul Roșu să fie închisă la ora 3 a. m.!* (Rm. Vâlcea: Editura Intol Press); *Aripa frântă, vol. I* (Rm. Vâlcea: Editura Intol Press, 2011); *Ieșirea din timpul nevăstuicilor* (continuarea romanului *Aripa frântă*); *Cucuta lui Socrate* (Rm. Vâlcea: Editura Intol Press); *Clona* (Rm. Vâlcea: Editura Intol Press).

Proză scurtă: *Alergătoarele din Kenya* (pagini autobiografice); *Între lumi* (note de călătorie din Anglia); *Corespondență în străfunduri*; *Naufragiați în paradis*.

Volume de poezie: *Poezii* (Rm. Vâlcea: Editura Intol Press, 2012-2013); *Poezii* (Rm. Vâlcea: Editura Intol Press, 2014-2015); *Poezii* (Rm. Vâlcea: Editura Intol Press, 2015).

A mai scris piesa de teatru *Armonograful cu două oscilatoare* și studii despre biserici vechi, lăcașuri monahale, schituri, restaurate sau în curs de restaurare și zeci de eseuri, poeme și poezii, mereu angajată într-o luptă cu incultura și pierderea valorilor autentice românești.

denie

de treci porțile
se deschid brațele
candelabrului
copacului vieții
luminat.
dispărute-s mormintele
oasele,
de sub crucile
cunoscute
urcă șuvițe de suflete
povestind
pe șoptite
durerile
așteptările și încuviințările
renunțările, urările.
vorbesc duhurile:
„câtă iarbă înverzită
câtă sevă-i în tălpile
voastre, ale voastre, veniții
la întâlnire noastre
și câtă iubire-ndreptați
înspre noi cei plecați,
reveniți,
și-nspre voi
cu corole de flori
aromite!
spre dimineață
ceața păstrează
atingeri,
aripi de îngeri
se-ascund
printre pleduri,
auzi coruri,cântând, visând.

gândul, cuvântul

gândul, cuvântul
ar trebui să fie totuna
în roza vânturilor
numai două brațe.
uneori se despart
în două, gândul multiplu de zece
roată pământului
nemărginit cer și bibliotecile romei
nepătate de zgură, o nero,
simțire risipită
pe calota de gheață
evaporare. potecă îngustă,
un picior după altul
în căutarea chilieii,
speranță de rugă ascultată
și aură apărută din scrum.
singur, neroditor e cuvântul
rămâne fetus
mumificat în membrane
neexpulzat ca întreg
ci fund de mare nemărginită,
acoperit de catargele scufundate,
deșertăciune scuipată,
îndelung învățată,
citanie, tabla-nmulțirii
fățarnicie, medalie de tinichea
pe pieptul gol.
vai ce frumos, înălțător
vorbește cuvântul!
ca un om învățat,
simțitor de paradă,
mereu fără gândul curat.
spală-l și pune-l acum la uscat
pe uluca din gard...

stare

cine-i viu vede și crede
oh și cântă atât de frumos
întoarce lumile și lumea-i pe dos
începând cu sfârșitul cântecului
cu sunetul bocetului prelung
prelungit în infinit-început. clar ecou
aduce nou înțeles lucrurilor
deasupra lucirilor mahonului
cu spinoase acante
suprapune nervațiune de
plante ce înfloresc primăvara
înfruntând fiara gerului
zăpada trecută a lerului
lujeri bat norii
cad înspumați stropii
se rupe copacul de
dragul caprinelor
de undeva din pământ
goarna copitelor ce se
apropie bate gongul
în talgerul mare
să se facă lumină albă-n pădure
lumină galbenă dedesubtul rugului de mure
și vom împărți de sub șei
galbenu-n glie când va să vie
și alb pe colnic pe vâlcea
alb peste rochia miresei
alb peste prescură
cuminecătură
când va sosi vremea...

sonata lumii cu instrumente dezacordate

când în marginea de pădure nu dănuiește aer frânt și-
ntrupat iar în triluri, în șoapte
când e fuga mistreților mai săracă în tropote decât vocea
gonacilor
când gâtul privighetorii se ascunde pe fundul cuiubarului
și răgacea are cleștii pliați lângă ramuri uscate trecute
iar din zare se-aude bubuit și se vede doar fulgerul
despicând vârful de brad
când poiana-i umbrită de norul cu ploaia cu praful și cu
lipsa arcușului în acordare de greier
când ca marea e lacul petrecut de stihia de valuri fără
bras de broscoi-despicare de aer
fără tremur d-elitră unduire de șarpe peste frunză de
nufăr
când pe miriște macul își pierde petala mestecându-l
ciulinii de mov și albastru
și de praf și de fir cenușiu ce-a picat de pe oaia cu mielul
alături
când se-ascunde pescărușul sub mal
pe sub corp de stabilopod tot cu ochi pe pontonu-n
mișcare de val când se-nalță acesta cât casa pe tălpici care
mușcă din plajă-un castel de nisip risipit răsucit și urcat coborât
și pleznit de alt val ce-l aduce-napoi și-n cochilii golite de midii
l-așează
când alunecă dealul de sus de pe coamă pe casă și pe văi
de torente săpate
când plângându-și din sevă cad retezați brazi peste
boabele roșii de fragi peste frunzele verzi și uscate când
stăpână-i furtuna
când stăpână-i tornada cu fir alb răsucit cum e mița de
lână de oaie pe fus
melodia se desface în sunete grave nebune și te-ntunecă
norul și te-amenință cerul

când se ceartă cățeei pe țâța de lapte golită și se-ncalecă
loc să apuce
mai aproape de pielea fierbinte-a cățelei numai piele și os
când se-ascunde porumbelul rotat cu cap alb sub aripă
sau degeaba își cată cu ciocul penajul ce-i acoperă sternul
când te scui pă pisica și-și găsește loc în ungher și cu
coada făcută covrig se acoperă ea și culcușul
când se ceartă vecinii pe mejdina împărțită de ani de
hârtii și de panglica de ruletă
când plutește veninul între frații de-o mamă de-o prispă
când pe stradă se plimbă cuțitul ascuțit în afara cămășii
când străbate desculță aleea țâfna de orice din nimic
când poetului noaptea pe lună îi e frig de sonată și fugite-
s ascunse și rima și muza
când la marginea drumului se încearcă-n zadar
dezghiocarea din fiare
și-n afară de piste se tot cată cutiile negre printre
giulgiuri și fumuri
când se uită vorbirea trecută legea apărând parapete
focuri pale sau vii când se-aprind peste lumi se-ntețesc se
înaltă se întind pe ținut de legende
când îți aperi în gând fapta bună și-ți bagi capu-între
umeri numărând la mătănii
când dreptatea nu-și găsește nici acul nici locul nici omul
când se-ncuie sipetul cel de azi ca și cel din poveste
când veninul lipește fișicul bancnotelor puse bine pentru
zile mai negre
când se uită-nțelegeri și răsar noi pretenții
când nu știi de apare sau nu curcubeul după ploaia cu
stropii de sânge
când spre cer în plutire vezi pian răsturnat cu piciorul cu
coada pe sus
ciocănel rămânându-i captiv corzii-ntinse a registrului
grav
gravitând după el tot pământul pe-un bănuț apărat doar
de pușcă
s-a pierdut s-a uitat acordajul

și-ți astupi din urechi băgând capu-între umeri
murmurând rugăciuni imn închini spre iertare
imn te leagă de imn psalmi acoperă stâlpi într-o mare de-
mpreunare
voci angelice așteptând din eter acordaj de pian în sonată
acordaj dintre lume și stare

MARIAN MALCIU

Născut în Caracal, jud. Olt, la 27 decembrie 1945. A lucrat ca tehnician de întreținere-exploatare auto, iar după absolvirea cursurilor Școlii de Ofițeri, a profesat în învățământul militar, la școlile din Câmpina și Slatina, până în 2000, când a trecut în rezervă, la limită de vârstă, cu grad de colonel.

Licențiat în Drept (Universitatea din București 1979). A absolvit și studii postuniversitare în domeniul de specializare „Științe penale”, cu media generală maximă (1991).

A colaborat cu poezie, proză scurtă, eseu și cronică literară în diferite reviste de cultură și în spațiul virtual. Prezent în peste 20 de volume antologice. Membru în colectivele de redacție ale publicațiilor *Regatul Cuvântului* și *Sfera Eonică*.

Laureat al unor concursuri de creație: Concursul Național de Creație Literară „Ion Creangă” – Povești, Iași, 2012; Concursul Național de Poezie, Proză, Critică Literară, Epigramă, Pictură, Fotografie Artistică „Dor de Dor”, com. Dor Mărunt, Jud. Călărași, 2013; Concursul de Creație lirică patriotică „Suflet românesc”, ediția a doua, Poiana lui Mihai, Gorj, 2013.

A debutat în volum cu proză scurtă, târziu, dar în forță, cu *Femeia, eterna iubire* (Slatina: Editura Alutus, 2008). Alte două volume de proză scurtă: *Captiv pe tărâmul copilăriei* (Iași: Editura PIM, 2013) și *Culese din instanțe* (Iași: Editura PIM, 2014). Au urmat, la scurt timp, câteva romane consistente: *Ispita* (Craiova: Editura Sim Art, 2009); *Chemarea destinului* (Craiova: Editura Sim Art, 2010); *Urme de dragoste* (Iași: Editura PIM, 2011) și *Tainicele cărări ale iubirii* (Iași: Editura PIM, 2011). *Dor de Bucovina* (Iași: Editura PIM, 2012) este o carte de călătorii, dar totodată și o monografie. Un volum de poezie sensibilă: *Celei ce nu mai este* (Iași: Editura PIM, 2013). Autor și al unei monografii locale: *Ruginoasa – Istorie, credință și cultură* (Craiova: Editura AIUS, 2015).

De toamnă

Sub pas ușor, covorul moale
De frunze-n ruginiu chircite,
Îmi poartă gânduri liniștite,
Ce par a fi atemporale.

Privesc copaci în lung de cale,
Ce-și lasă, plânși, din ramuri triste,

Sub pas domol, covorul moale
De frunze-n ruginiu chircite.

Din vremi trecute, ancestrale,
În rece somn sunt adormite,
Dar fi-vor iar îmbobocite,
Urzind gingaș, din mii petale,

Sub pas ușor, covorul moale.

Adio, toamnă!

Plecarea toamnei răscolește
Natura-ntreagă pe pământ,
Rafalele de ploi și vânt
Rănind un suflet ce doinește.

Pornind din șes, încet țintește
Spre înălțimi, luând avânt;
Plecarea toamnei răscolește
Natura-ntreagă pe pământ.

Nu-i pom, nu-i floare ce-nflorește,
Nu-i om ori animal ne-nfrânt
și nu-i nimic, într-un cuvânt,
Să nu regrete când vădește

Că lipsa toamnei răscolește...

Așteptăm...

Să vină Crăciunul cu flori de zăpadă
Crescute pe ramuri plecate-n odihnă,

Pe valuri de mare oprite în tihnă,
Pe culmi și pe streșini, în chip de pomadă!

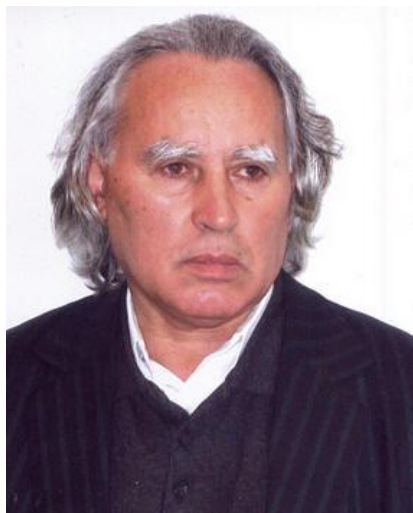
Să vină iar Moșul cu traista sa plină,
Cu val de colinde și chiot pe stradă,
Cu gerul pe cușmă, fular și broboadă,
Cu vii derdelușuri pe albă colină!

Să vină iar veste și steaua s-arate
Chiar locul în care se naște Lumină,
Iar lumea să cânte cu vorbe curate

În imnuri de slavă, Fecioara divină!
Cântată e taina și taină e-n toate,
Precum și Crăciunu-n credința creștină!

DUMITRU VELEA

Născut în 1948. Licențiat al Facultății de Filologie a Universității din Craiova, în 1973. A publicat poezie și eseuri în mai toate revistele din țară. Este membru al UNITER și al Uniunii Scriitorilor din România (Secția de Dramaturgie).

Cărți publicate: *Lucifera*, poeme, 1973; *Banchetul*, eseuri de estetică și filosofie, 1984; *Zilele de pe urmă*, teatru, 1994; *Cuvinte fără orizont*, psalmi, 1995; *Odette*, poeme, 1995; *A doua navigație (Poeme descriptive)*, 1997; *Muntele de sticlă (Piese pentru disperați și copii)*, 1997; *Simplu*, poezii, 1998; *Metronomul de apă / The water metronome (Dramă a eliberării / Drama of freedom)*, 1998; *Taurul lui Phalaris*, eseuri, 1998; *Vattenmetronomen în Medan tiden rinner...*, Suedia, 1998; *Pânza de in*, poezii, 1999; *Nisipul cu oase*, poeme, 1999;

Fărâme de piatră, poeme, 2000; *Ușa bătută în cuie*, teatru, 2000; *Du-te și fă la fel!*, *Eseuri provinciale*, 2001; *Locul gol / Imagini trezite*, poeme, 2002; *Din Țara Căpușelor*, egloge, 2002; *Podul umblător*, teatru, 2003; *Vița de vie*, 1001 haiku, 2003; *Xerxes*, teatru, 2004; *Femeia cu Lună*, teatru, 2004; *Recviem pentru inocenți*, poeme, 2004; *Vântul de Sus, Vântul de Jos*, poeme, 2005; *Scrieri despre Gary*, 2005; *Ochiul și Mâna*, scrieri despre artă, 2005; *Tămâie, mamă, tămâie (Plângerile preaîndurătoarei mame, Bălașa)*, versuri, 2005; *Camera cu pereți de oglinzi, Convorbiri elective*, 2006; *Xerxes la Hellespont*, poeme, 2006, 2010; *Forme vii, 60 dramatis personae*, 2007; *The Wind of the North, The Wind of the South / Vântul de Sus, Vântul de Jos*, 2008; *Words Without Horizon, The Book of Fragments I, psalms*, 2008; *Odette, poems*, 2008; *Teatrul Dramatic „Ion D. Sîrbu” sau Teatrul în Valea Jiului (în colaborare)*, 2008; *Pragul de Sus, Eseuri I*, 2010; *Xerxes at the Hellespont*, 2010; *Pragul de Jos, Însemnări provinciale, I, Trepte și căi*, 2011; *Petru Birău, arta ca reînceput și adăpost*, album, 2012; *Pragul de Jos Însemnări provinciale, II, Urme și pășiri*, 2013; *Ladislau Schmidt, „Cel cu mâna și inima de aur” (1930-1994)*, album, 2014.

Mănușile dintre două țări

Mănușile atât de moi mi le-a ținut Odette
între mâinile ei
(mi le cumpărase pentru cea mai aspră iarnă) –
încerca astfel să-mi încălzească mâinile,
„curios mod de a avea grijă de mâinile tale”,
îmi scria spre sfârșitul iernii.

După ce a reușit să mi le trimită
 în România,
a cumpărat alte mănuși pe care să le țină
între mâinile ei atât de calde,
ca și cum în ele ar fi fost mâinile mele
 să le atingă cu sufletul ei.

Acum, Odette a ajuns în cea mai rece iarnă
 cu mâinile goale
și eu îi cumpăr mănuși calde și moi,
le cuprind între mâinile mele și încerc
 să i le trimit cu sufletul meu,
să-i încălzesc degetele lungi și reci.

I le trimit mereu în Germania
 și mereu cumpăr altele
pe care le cuprind între mâinile mele
să-i încălzesc mâinile tot mai înghețate
 de iarna fără sfârșit și nemiloasă
în care din greșeală s-a rătăcit.

Clopotul de deasupra școlii din Beslan

Cerul întreg de deasupra școlii s-a făcut clopot –
de inima lui agățați unul de altul copiii uciși
cu cartea în mână sunt limba ce-anunță
nestingherita moarte în lume.

Ultimul copil se clatină cu capul în jos,
cu propria frunte izbește marginea cerului:
bing-bang, bing-bang,
nestingherită a intrat moartea în lume!

- Trezește-te, Doamne, și fă o altă lume,
în care frunți de copil să nu mai bată bing-bang
marginea cerului și să mânjească
cu sânge nevinovat clopotul lumii!

Urma de gheară

Totul se retrage din om,
numai urma de gheară a teroristului nu,
ea rămâne pe carnea fragedă a copilului
căzut peste cartea de citire:

ca o lipitoare i-a lăsat sângele să curgă,
să se întindă
peste cartea deschisă,
peste lumea închisă.

Urcare

Închiși în școală,
îngroziți, au așteptat
să li se trimită de sus
o scară,
o funie,
sau cel puțin
un fir de borangic.

După treizecișisase de ore,
copiii s-au urcat la cer,
treisutedouăzecișinouă de copii,
câte unul
pentru fiecare zi a anului.

Pentru cele câteva
fără acoperire de suflet,
s-a pus Dumnezeu chezaș.

Prima lecție

Căluțul de lemn
s-a ridicat în două picioare în fereastră:
privește spre poartă,
spre școala unde copilul a plecat –
și nechează.

Copilașul citește pe litere c-a-l, cal

- Îmi curge sângele peste cuvântul cal,
a acoperit căluțul de pe pagină
și nici norul de gheață, căzut peste mine,
nu-l poate opri, mamă!

Treisutedouăzecișinouă

Treisutedouăzecișinouă de cărți
au rămas deschise la litera A;
treisutedouăzecișinouă de guri de copii
țipă din mormânt sunetul A

Treisutedouăzecișinouă de litere A
Nasc noaptea stelele cerului;
Treisutedouăzecișinouă de sunete A
Nasc ziua lumina soarelui.

Ipostaze ultime

Sunt călătorul căruia
i s-a retras drumul de sub picioare;

sunt înotătorul căruia
i-au secăt apele de sub brațe;

sunt pasărea căreia
i-a dispărut aerul de sub aripi;

sunt cuvântul căruia
i s-a tăiat limba rostitoare;

sunt poetul căruia
i s-a spart vasul de zbaterea Daimonului.

GHEORGHE STANCU

Născut la 4 ianuarie 1948, în comuna Zăvideni, jud. Vâlcea. Studiile la Liceul teoretic nr. 3 din Craiova și la Facultatea de Ziaristică din București. Activitate jurnalistică la ziarul județean *Orizont* din Rm. Vâlcea, peste două decenii. După decembrie 1989, funcționar public la Consiliul Județean Vâlcea.

Cărți publicate: *Chemarea destinului* (roman, 2007); *Rondeluri și catrene electorale (in)amicale* (versuri, 2008); *Dosarul morții* (proză polițistă, 2009); *Stăpânul* (proză scurtă, 2010); *Amintiri din război - Amintiri din viață* (2001, ediția I; 2013, ediția a II-a).

Sadoveanu, la pescuit de păstrăv pe Lotru

Într-o zi senină de august a anului 1949, tânărul economist Petre Georgescu, din Râmnicu-Vâlcea, director al recent înființatei Agenții Brezoi - Vâlcea a Băncii Naționale a României (se înființase la 10 iunie 1949), a fost sunat la telefon de directorul

general Adrian Mironescu al Băncii Naționale Vâlcea. Petre Georgescu află de la directorul său cel mare că va avea un oaspete foarte important și că trebuie să se pregătească pentru a-l primi cum se cuvine și a-l găzdui cu maximă ospitalitate și cu onorurile de rigoare. Oaspetele drag și foarte important nu era altul decât monumentalul scriitor Mihail Sadoveanu, care urma să vină la pescuit de păstrăv pe Lotru!

Te rog să-l primești și să-l găzduiești la noi acolo, în sediul Băncii, că ai condiții bune de cazare. Va sta o săptămână, cel mult, și nu are nevoie de nimic altceva în afară de cazare, că provizii pentru masă și pentru alte trebuințe îți aduce de la București... Îi asigură liniștea și siguranța de care are nevoie, procedezi în așa fel încât să iasă totul foarte bine..., îi spusese Mironescu tânărului director al filialei Brezoi a BNR.

Fostul sediu al Filialei Brezoi - Vâlcea a Băncii Naționale Române, al cărei întemeietor și director era tânărul economist Petre Georgescu, cel care l-a găzduit aici, în vara anului 1949, pe Mihail Sadoveanu, venit la pescuit de păstrăv pe Lotru.

Mare bucurie și mai ales mare emoție pe tânărul director Georgescu. Iată o șansă nemaipomenită, unică în viață: să-l vadă de aproape, ba chiar să aibă onoarea să dea mâna cu Maestrul Sadoveanu, să-l găzduiască și să-i fie în preajmă o săptămână de zile, așa ceva e de-a dreptul fenomenal, de domeniul visului!...

În Liceul Alexandru Lahovari din Râmnicu-Vâlcea, strălucitul elev Petre Georgescu făcuse o reală pasiune, un cult pentru acest monument al literaturii române care poartă numele Sadoveanu, sau, pentru acest Ștefan cel Mare al literaturii române, cum îl numise mai târziu Geo Bogza, când Maestrul Sadoveanu avea să se petreacă din viața pământească, către cele veșnice.

Elevii Liceului Lahovari făcuseră cu toții un adevărat cult pentru Sadoveanu, grație celebrului lor profesor de limba română, Nicu Angelescu - eminent dascăl din marea galerie a celor ce au ridicat prestigiul școlii vâlcene la dimensiunile mândriei naționale.

În ziua anunțată, o Volgă neagră, guvernamentală, strălucitoare, impozantă, avea să-l aducă la Brezoi pe Mihail Sadoveanu, vice-președinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale. Tânăra gazdă, emoționată în cel mai înalt grad posibil, și-l închipuia pe Maestru într-o aură cerească, dătătoare de liniște, de voie bună, sfântos și jovial precum cei mai mulți dintre actorii scrierilor sale, apropiat și îndatoritor, mereu gata să aducă soluția salvatoare în descâlcirea celor mai încurcate ițe ale vieții. Acum, însă, aici, în realitate, la Brezoi, în vara anului 1949, acest idol al tânărului Petre Georgescu se prezenta cu totul altfel de cum și-l imaginase el. Maestrul era ceva de un paradox până la uimire, de un contrast greu, dacă nu imposibil de închipuit, de acceptat. El nu avea deloc acea aură creată de valoroasa-i operă publicată până atunci, operă studiată în mare parte și în școală. De altfel, marile romane istorice și sociale, povestirile și mai toate scrierile lui de largă anvergură - Șoimii, Neamul Șoimăreștilor, Zodia Cancerului sau vremea Ducăi - Vodă, Viața lui Ștefan cel Mare, trilogia Frații Jderi, Baltagul, Împărăția apelor, Valea Frumoasei, Bordeenii, Hanu Ancuței etc., etc., erau cuprinse în bibliografia

școlară, pe care elevul Petrișor Georgescu o savurase cu o imensă plăcere și încântare.

Mihail Sadoveanu se arăta acum, în realitate, la Brezoi, foarte sobru, distant, posac, ursuz, inabordabil, pierdut cu totul în gândurile lui multe și felurite, călătoare temerare prin cine știe ce dumbrăvi minunate. O ceață grea și apăsătoare s-a pogorât atunci, parcă, peste seninul universului tânărului director de bancă și peste seninul Brezoiului, ceva opac așezându-se peste aureola de lumină cu care Petre Georgescu învăluia sfânta icoană cu numele Sadoveanu... Doar un singur zâmbet, scurt și sărac, a lăsat Maestrul în ziua sosirii la Brezoi, când se descărcau multele provizii cu care venise de la București: în momentul în care se cărau de la mașină lăzile cu sticle cu vin de Cotnar, Sadoveanu s-a adresat cumva amabil celui care avea să-i fie gazdă, părând că schițează și un zâmbet, îmbiindu-l să-i admire marfa și asigurându-l că va primi o sticlă de vin - cadou din renumita Podgorie Cotnari a domnițelor Terente.

Locul de cazare i-a plăcut mult lui Sadoveanu, l-a încântat chiar, creându-i o surpriză foarte plăcută. Asta, pentru că sediul Băncii din Brezoi, dincolo de stilul arhitectural special, sensibil deosebit de cel din zonă, avea ceva la care Maestrul nu s-ar fi așteptat: încăperile sediului aveau pictate pe pereți - de sus până jos - și pe tavan, impresionante scene de vânatoare și pescuit, secvențe din viața de epocă, peisaje de basm, parcă luate înadins din minunatele povestiri sadoveniene. Pictura în ulei, de foarte bună calitate, înfățișa încântătoare tablouri de vânatoare, cu animale și păsări împușcate, cărate de vânători pe pari, pe umeri sau în mâini, ei mergând într-un fel care trăda ușor trufia învingătorului; în peisajele de pe pereți erau și câini și trofee vânătorești, erau „mese” așternute pe jos, în iarbă, încărcate și frumos împodobite cu delicioase preparate de vânat, întocmai ca în fascinanta lume a poveștilor cu vânători și pescari dintre cei mai îndemânatici.

O imagine de un efect impresionant o dădeau și cei doi masivi porci mistreți împăiați, care flancau intrarea în clădire, pe sală, în fața ușii, de-a stânga și de-a dreapta.

Știut fiind că Sadoveanu mânca cel puțin 5 - 6 kilograme de pește la o masă și presupunând că el nu prinde singur acest necesar zilnic, tânărul director de Bancă a angajat o echipă de rudari din Brezoi, meșteri mari, calfe de pescari pricepuți și cotați în zonă ca ași în prinsul păstrăvului. Ei aveau să asigure zilnic pește din belșug, pentru îndestularea oaspetelui drag.

În prima zi de lucru la baltă, care a fost cheltuită mai mult pentru orientarea în zonă, în căutarea celor mai productive locuri de undit, Maestrul a prins doar vreo două-trei kilograme de păstrăv, cu toată pricepera lui și cu toată dotarea de specialitate, el având unelte de pescuit - undițe și tot felul de accesorii - procurate din țări cu industria cea mai avansată în domeniu. Iar pentru a sta comod în așteptarea prăzii, avea un scaun pliant cu trei picioare, foarte ingenios, partea de șezut fiind asigurată de o bucată de toval - piele de bovină tăbăcită și prelucrată special, din care se confecționa încălțăminte foarte rezistentă.

În ziua a doua și a treia zi a prins la fel, cantități deloc satisfăcătoare, iar pentru a patra zi și-a fixat frontul de lucru lângă un arin bătrân, la un cot vijelios al apei care făcea o vâltoare amețitoare, cu vad foarte bun pentru păstrăv. Albia râului era foarte îngustă acolo, între versanți, cu apă repede și adâncă. Numai că, sub acel arin lângă care se așezase pătimașul pescar, apa mâncase mult din mal, făcând o scobitură, o cavernă adâncă în pământul a cărui structură, din grohotiș, era foarte vulnerabilă. Aflat pe malul celălalt al apei, directorul Petre Georgescu a sesizat pericolul prăbușirii și a îndrăznit să-l avertizeze, foarte politicos, pe Mastru.

- Dumneata să-ți vezi de treburile Băncii, unde cred că te pricepi foarte bine, mult mai bine ca la pescuit. Aici, dă-mi voie să mă consider eu mai bun, așa te-aș ruga..., veni replica tăioasă, nu fără o doză de aroganță și reproș din partea Maestrului, în timp ce-și pregătea trepidul pentru a se așeza.

Cum se știe, atunci, în 1949, Mihail Sadoveanu avea 69 de ani, era în plină putere fizică și creatoare și cântărea cu mult peste suta de kilograme. Și, când s-a îndesat cu acel tonaj în scaun, șocul greutății la impact a produs - ca la un cutremur -

prăbușirea instantanee a malului de grohotiș, cu Maestru și cu tot instrumentarul lui de pescuit. Scena s-a petrecut fulgerător. Maestrul a fost înghițit de vârtoarea învolburată, iar când a ieșit la suprafață s-a agățat cu disperare de niște rădăcini care fluturau prin apă. A fost momentul în care doi rudari tineri și vânjoși, care stăteau mereu prin preajmă (nevăzuți, neauziți), au sărit și au rezolvat problema în chipul cel mai fericit posibil, reușind să recupereze și câte ceva din inventarul prețioasei recuzite de pescuit a Maestrului.

În atmosfera funebră de după nefericita întâmplare, Maestrul și-a făcut socotelile, care nu i-au ieșit deloc pe plac, fapt care l-a determinat să hotărască plecarea. Așa că, în ziua următoare, după prânz, a ridicat ancora de la Brezoi, luând cu hotărâre și fermitate cap-compas București.

Despărțirea de gazdă și de locurile mirifice ale acestei minunate Țări a Lotrului a fost mormântală, Sadoveanu plecând fără să spună vreun cuvânt cuiva dintre cei care erau pe acolo și se ocupaseră de el cum nu se putea mai bine, fără să mulțumească măcar pentru găzduire, puternic afectat, probabil, de întâmplarea (și poate și de rușinea!) care l-au făcut să vadă moartea cu ochii. Și, iarăși probabil, nu-și putea ierta faptul că n-a vrut să țină seama de avertismentul asupra pericolului la care se expusese. A plecat mofluz (dată fiind zgârcenia lui structurală, n-a mai oferit nici cadoul promis - o sticlă de vin de Cotnar din renumitele pivnițe ale domnițelor Terente), a încărcat și a luat totul înapoi, lăsând în urmă o imagine mult prea departe de imaginea magnifică a celui Sadoveanu de care elevul și cititorul Petre Georgescu se îndrăgostise iremediabil, în urma pasionantelor lecturi ale grandioasei lui opere.

A lăsat, de fapt, o imagine de contradicție totală între omul Sadoveanu și scriitorul fără de pereche Sadoveanu: comportamentul său mi-a lăsat în suflet o tristețe neînțeleasă, copleșitoare, dar admirația mea pentru acest „Titan” al povestirii ce nu are asemănare, nu pot și nici nu vreau s-o dau uitării... - își încheie Petre Georgescu amintirea întâlnirii sale cu Mihail Sadoveanu.

Extras din *Amintiri din război - Amintiri din viață*,
ediția a II-a, 2013.

MARGARETA MARIANA SAIMAC

Născută în orașul Petroșani, jud. Hunedoara. Este absolventă a Facultății de Mine, Secția Preparare, din Petroșani. În timpul facultății, s-a căsătorit cu Ion Saimac. A lucrat la Întreprinderea de Prelucrare a Aluminiului din Slatina, până la pensionare.

A publicat poezii și diverse articole în ziare și reviste din Hunedoara, Olt, Dolj, Gorj, Argeș și din București. A obținut mai multe premii literare, cât și pe plan profesional. Este membră în Liga Scriitorilor din România. Versurile sale au apărut în câteva antologii: *De gând, de inimă, de țară* (Slatina, 1984); *Verticala curgere spre soare* (Slatina, 1993); *Autori slătineni de literatură* (Slatina, 1998); *Ofrandă tăcerilor* (Slatina, 2005); *Antologia* (Slatina: Editura CuArt, 2014); *Ochi de lumină* (Craiova, 2015).

Cărți publicate: *Lumină interzisă* (Slatina: Editura Anotimp, 1994), plachetă de versuri reeditată în 1995; *Domnița munților* (Iași: Editura Dosoftei, 1998), o poveste apărută sub pseudonimul Mira Parâng; *Chemarea argintie* (Slatina: Editura CuArt, 2001); *Umbra* (Slatina: Editura Fundației „Universitatea pentru toți”, 2002); *Jurnal diafan* (Slatina: Editura Fundației „Universitatea pentru toți”, 2004); *Cascada* (Slatina: Editura Fundației „Universitatea pentru toți”, 2006); *Prințesa Sel* (Slatina: Editura Fundației „Universitatea pentru toți”, 2007) ș.a.

Anotimp

Viscolul m-a prins în vârtej
m-a transformat într-o stană de gheață
ninge dinspre sufletul meu înspre mare
cu păsări, păsări călătoare.
M-am desprins de trupul meu înghețat
și am plecat
pe petale de fluturi din aurore boreale
spre alte zări fără zăpezi.
În tihnă, ascult spuma valurilor
mângâindu-mi tălpile,
iată, în loc de unghii am scoici
în loc de degete mi-au crescut crabi.
Am început să prind rădăcini
în nisipul mișcător,
dar a venit pe neașteptate o tornadă
care m-a smuls „redându-mă mie”.

ELISABETA-SILVIA GÎNGU

Născută la 7 octombrie 1948, în comuna Grădiștea, jud. Vâlcea. Profesor de limba și literatura română. Membră a Ligii Scriitorilor Români, Filiala Vâlcea.

A publicat mai multe volume de poezie, printre care: *Să intri în lumină* (Rm. Vâlcea: Editura Conphys, 1999); *Cântec pentru Mădălina* (Rm. Vâlcea: Editura Conphys, 1999); *Timpul* (Craiova: Editura Rotomat, 2000); *Din Țara lui Harababură* (Craiova: Editura Rotomat, 2000); *La poésie c'est ma passion* (Craiova: Editura Rotomat, 2000); *Povești adevărate* (Craiova: Editura Rotomat, 2001); *Fabule* (Craiova: Editura Rotomat, 2003); *Ochiul Titanului* (Craiova: Editura Contrafort, 2012).

Ce trist ești, dealul meu...

Ce trist ești, dealul meu! Ce singur și pustiu!...
Sălbaticе poveri te-au năpădit pe creștet...
Aș vrea să mă-ntorc iar, cu tine-aș vrea să fiu,
Dar nu mai sunt copil, iar tu ai trupul veșted.

Bătrâna ta pădure a-ncărunțit de tot
Și-așteaptă primăvara să-ți cânte cu glas stins.
Aș vrea să-ți cânt și eu, dar astăzi nu mai pot
Eu nu mai sunt copil! Și părul meu e nins.

Te-ai gârbovit de tot, căci anii te-au răpus,
Și ploile, și vântul te-au măcinat agale,
Ți-au smuls veșmântul veșted; umil tu te-ai supus.
Ți-au dezmembrat ființa și te-au împins în vale.

Ce trist ești, dealul meu, și părăsit de toți!...
Timpu-a devorat pe mulți ce ai hrănit,
Iar depărtarea – a smuls pe cei ce azi nu-s morți.
Tu singur ai rămas...De-ai ști cât te-am iubit!

Mâna mamei

Clopotele depărtării se adună la fereastră:
Amintiri de mult uitate ușa vor să le deschid.
Melodii pierdute-n noapte se opresc la poarta noastră:
Păsări albe, păsări negre, care intră fâlfâind.

Iată-le cum mă-nconjoară! Mă ating, se-nvârt în roată
Eu mă văd de ele-nvinsă, nu mai pot să le strunesc...
Alergând, cu ani în urmă, gândurile-acum mă poartă...
Le alung târziu pe toate, una singură opresc.

Liniște-i acum în casă ca-n biserica creștină,
O icoană se desprinde și mă ține strâns de mână...
O așez cu drag în suflet. O sărut încet. Adorm.
Mâna mamei mă atinge și mă mângâie prin somn...

Cunosc eu un tărâm pe unde merg ades

Cunosc eu un tărâm pe unde merg ades
Să sorb licori albastre din cupe de cristal.
Fantasme diafane în preajma mea se ȧes
Și mă cuprind, în taină, în zborul sideral.

Cunosc un tărâm pe unde-am fost hoinară
Și-am adormit la sânul înmiresmat al verii,
Inundată de-o lumină purpurie crepusculară
Și de-al clopotelor cântec din noaptea învierii.

Cunosc eu sfânt tărâm – Edenul meu din vis
Pe unde-alerg în noapte și-n zori m-adăp din nou
Din cupele îmbujorate ale florii suave de cais
Și din șaptele izvoarelor ce se-nalță ca un ecou.

Veniți cu mine-n zori! Veniți pe-al meu tărâm!
Să ne-mbătăm în roua pură a cupelor de crin
Și-n miresmele-nzăpezite ale ciorchinilor de salcâm!
Edenul e terestru, doar visul e divin.

La un mormânt

Larmes pour Adelle

Te-au învăluit zăpezile eterne,
Și ți s-a scurs făclia blândă din privire.
Gândul adormit, vulcan învins devreme,
S-a risipit prin rouă, căzut în rătăcire.

Mirată, ți-ai închis corola-n miezul verii
Să nu-i pălească soarele petalele nicicând!
Lângă lespedeă tăcută, sub clopotul serii,
Violă-aprinsă, o inimă vibrează lăcrimând!..

ION I. PĂRĂIANU

Născut la 1 aprilie 1949, în comuna Nenciuiești, raionul Oltețu, regiunea Craiova (actualmente, comuna Tetoiu, jud. Vâlcea). A absolvit Facultatea de Filologie, promoția 1973. A funcționat ca profesor de Limba și literatura română la școlile cu clasele I-VIII din Țepești, Zgubea, Romaneschi, Copăceni-Hotărâsa și Roșiile.

Debutază în *Scânteia pionerului* (1959) fiind elev în clasa a III-a. A publicat articole, reportaje, poezii, epigrame, haikuuri, recenzii și alte materiale, din domeniul învățământului și culturii, în numeroase reviste de literatură, cultură și artă: *Ramuri*, *Luceafărul*, *Convorbiri literare*, *Povestea vorbei*, *Cronica vâlceană*, *Jurnalul de vâlcea*, *Memoria slovelor*, *Cultura vâlceană*, *Agora literară*, *Confluente literare românești*, *Constelații diamantine*, *Apollon*, *Orizont*, *Adevărul*, *Curierul de Vâlcea*, *Evenimentul*, *Confluente lirice* ș.a.

A primit numeroase premii și diplome pentru activitatea literară. Este inclus în diferite antologii literare. Este membru al Ligii Scriitorilor Români.

În 1997, debutează editorial la Editura Almarom din Râmnicu Vâlcea cu volumul de poezii *Sub protecția marelui înțelept*. În 2000, apare la Editura Conphys (Rm. Vâlcea) *Monografia comunei Roșiile – Vâlcea*, Ion I. Părăianu fiind coautor alături de alți intelectuali din această vatră de istorie și civilizație. În 2013, publică la Editura Napoca Nova din Cluj volumele de poeme *Metaforele vieții noastre și Strigătul disperării*. Peste un an, un nou volum (versuri & proză): *Sunt un punct de lumină & o altă moarte a căprioarei* (Brăila: Editura Sfântul Ierarh Nicolae, 2014). Un volum de proză: *Blesteme părintești* (Cluj-Napoca: Editura Ecou Transilvan, 2015).

Referințe critice: prof. univ. dr. Florentin Smarandache, prof. univ. dr. Ion Predescu, prof. univ. dr. Nicolae Dinescu, Felix Sima, Costea Marinoiu, Petre Petria, Marin Bulugea, Puiu Răducan, Ion Nălbitoru, Al. Florin Țene, președintele Ligii Scriitorilor Români ș.a.

Pe 26 februarie 2015, la Cluj, cu ocazia decernării premiilor anuale de Liga Scriitorilor Români pentru cele mai bune cărți apărute în anul 2014, unde au fost premiați poeți și scriitori din toată țara, Ion I. Părăianu a primit din partea Ligii Scriitorilor *Diploma de Excelență* pentru prodigioasa activitate desfășurată în domeniul creației spirituale.

Limba noastră cea română

M-am născut cu limba română de mână
Și m-am plimbat cu ea vreo câțiva ani prin casă;
Dormeam în palatu-i, unde era stăpână
Regina cuvintelor în înțeles deplin și forma lor aleasă.

Conturul ei e graniță de țară veche
Călcată de Traian cu zeci de secole în urmă;
E fagure din buduroaie dace nepereche,
Pe care-l recoltăm și azi în limba cea română.

Am pus-o în traistă și-am dus-o la școală,
Dar o aveau colegii toți în manuale,
Iubindu-te, frumoasă limbă, ne vindecăm de boală
Și imn îți ridicăm pe scări de osanale.

Pe-acest ținut, de la Per Scorilo moștenire,
N-o să ne fie teamă nicicând să vorbim
Limba română, și-n alte țări, nu e-o rușine;
Că ea ni-i steagul și icoana pe care le iubim.

De trup și suflet ni-i limba mai aproape,
Este veșmântul în care ne-am născut,
Cum lumina se naște din orizont de ape
Și versul din cuvinte ca rodul din pământ.

Limba română ni-i mamă sau sora cea mare,
Ce ne-nsotesc oriunde pas cu pas;
Ne e izbânda în orice conversare
Și-n grupul altor limbi tot Doamnă a rămas.

De-ar fi, cândva, Pământul să înghețe...
Și veșnicia ar fi doar de prezent!
Dar noi, români, cum suntem cu blândețe
Am dispărea cu limba medalion la piept.

Nu vrem onoruri nici vaiete de-aiurea,
Că nu pierim după dictat ca nație, popor,
Cum piere de blestem într-un pârjol pădurea,
Că în metafore ni-i limba țesută-n tricolor.

La fiece român, în fiecare casă,
Limba domnește; ea e Doamna stăpână.
E lumina ce arde-n candelă pe masă...
E limba noastră, e limba română!

Câteva personalități ale literaturii române din neamul Pârâienilor

Cartea “Pârâienii Valahiei” apărută la Editura Paralela 45 din Pitești, 2014, sub semnătura autorilor Badea Constanța, Badea Petronela și Pârâianu Mihai, este un manual de istorie bine documentat, care, în cele 336 de pagini, „dă la o parte una dintre cortinele ce învăluie încă viața Evului Mediu românesc. Urmărind viața unei familii boierești, desfășurată pe multe veacuri, lucrarea este un tablou al vieții din Epoca Feudală a Valahiei nu lipsită de culoare locală, privind îmbrăcămintea boierilor, a jupânițelor, aspectul conacelor, al așezărilor sătești. Monografia marilor familii boierești s-a îmbogățit astfel cu o lucrare cu profund caracter științific...” (prof. Carmen Farcaș).

Străbunii noștri, boierii Pârâieni, „au făcut parte din ramura domnitoare a Basarabilor”. Ei au avut un mare rol în viața socială, religioasă, militară și culturală în diferite epoci. Au deținut mari demnități în Sfatul Domnesc, iar în timpul domniei lui Matei Vodă Basarab, Danciu Pârâianu, ctitorul Mănăstirii Polovragi, care deținuse, pe rând, demnitățile: Logofăt (rang de ministru), Ispravnic, Mare Sluger, Mare Postelnic, este trimis capuchehaie (rang de diplomat – ambasador) la Constantinopol.

Asemenea exemple pot continua, dar nefiind istoric de formație, am să prezint câteva personalități de marcă ale literaturii române din neamul Pârâienilor, dar nu înainte de a a-

minti atestarea documentară a satului Pârâieni de pe Valea Oltețului, sat unde își aveau conacele boierii Pârâieni. Primul document în care se vorbește de Pârâieni, este Hrisovul dat de Basarab cel Tânăr la 18 ianuarie, 1480, în București; document ce se găsește în lucrarea Documente privind Istoria României, Țara Românească, sec.XIII – XIV, paginile 273 – 276.

Referindu-mă la poeți, prozatori, dramaturgi din neamul Pârâienilor, pot aminti pe Alexandru A. Macedonski, Emanuel C. Pârâianu, George Gh. Topârceanu, Bogdan N. Amaru și Alexandru A. Mitru.

Din noianul de documente consultate, 402, la Arhivele Statului din București, Argeș, Dolj, Gorj, Vâlcea, arhivele a numeroase primării, lucrările unor mari istorici ca: Dimitrie Cantemir, C.Cantacuzino, V. A. Urechia, N. Iorga, C. Giurescu, Octav-George Lecca ș.a., monografiile comunelor Pârâieni, Livezi, Grădiștea, Zătreni, Polovragi, Baia de Fier, Tetoiu, Lădești, Stroiești, pentru tema pusă în discuție am notat ceea ce cred că interesează pe mulți specialiști în domeniu și nu numai. Cum am nominalizat mai sus pe Al. Macedonski, Emanuel Pârâianu, George Topârceanu (poeți), Bogdan Amaru (dramaturg) și Alexandru Mitru (prozator), n-am să fac referire, nici analize literare ale operelor lor, ci am să argumentez că acești scriitori au ascendenți în neamul Pârâienilor, deci în linie genealogică directă fac parte, ca rude, din generațiile anterioare ale acestora.

1) *Alexandru A. Macedonski* s-a născut la 14 martie 1854, la București. Părinți: Tatăl, Alexandru Dimitrie Macedonski, om de carieră militară, de origine slavă, din sudul Dunării.

Mama, Maria, era fiica lui Emanuel și Catinca Fisența. Când tatăl, Emanuel, a decedat în august, 1834, Maria avea numai opt luni (n. 1 ianuarie, 1834), iar mama, Catinca, rămasă văduvă, avea 20 de ani. S-a recăsătorit cu vărul ei, Dimitrie Pârâianu, care a înfiat-o pe Maria cu numele de Maria Pârâianu, căreia i-a dăruit multe daruri, dar și moșiile Pometești și Adâncata de lângă Craiova, unde viitorul poet, de-acum nepot lui Dimitrie Pârâianu, și-a petrecut copilăria, pentru că și el rămăsese orfan de tată, când avea 15 ani. S-a presupus că tatăl, Al.

D. Macedonski ar fi fost otrăvit, după ce intrase în disgrația domnitorului Al. Ioan Cuza, deși ajunsese primul general al Principatelor Române, iar în Guvernul lui C. Al. Kretzulescu, Ministru de război. A murit la 24 noiembrie, 1920, la București, la vârsta de 66 de ani.

2) *Emanuel Părăianu* s-a născut la 11 martie 1860 în Izvoarele, județul Gorj. Era descendent dintr-o altă mare familie boierească a Părăienilor. Tatăl: Constantin Părăianu; mama, Constanța, se trăgea din alte două familii încărcate de istorie. Era fiica lui Constantin Frumușanu și Ecaterina Otetelișanu.

A urmat liceul la Craiova, după care, la insistențele tatălui, a absolvit o școală militară din Iași. A activat ca ofițer timp de 25 de ani, până în 1910, când, din motive de sănătate se retrage din armată cu gradul de căpitan, militând în continuare pentru luminarea și ridicarea sătenilor și a soldaților proveniți de la sate.

A debutat la Iași, publicând versuri în „Curierul”, (1884-1886). Stabilite la Tg. Jiu publică în mai toate revistele locale: „Amicul tinerimei”, „Amicul poporului”, „Lumina satelor”, „Călăuza Gorjului” ș.a., dar colaborează sporadic și la revistele bucureștene: „Lumea ilustrată” și „Revista theatrelor”, multe scrieri fiind semnate cu pseudonimul „Manolache”.

Versurile sociale și erotice nu sunt de o profunzime și o anumită nuanțare poetică, iar povestirile sunt accesibile pentru că au o coloratura cvasifolclorică, dar conțin și elemente presămănătoriste.

Un lucru demn de reținut la Căpitanul Emanuel Părăianu este faptul că înainte cu puțin timp de a muri a depus la Casa de fier a Tribunalului Gorj un al II-lea Testament datat 23 februarie 1916, fără a aminti sau anula pe cel anterior. Nici de data aceasta el nu și-a lăsat averea moștenire familiei fiind pătruns tot de gândul bunăstării și propășirii culturii din județul lui – Gorj.

Dintre scrierile sale am reținut *Umbre și lumini* – poezii (1896) și *Cartea săteanului* – povestiri (1897).. A decedat la 4 decembrie 1916, în București, la vârsta de 56 de ani.

3) *George Topârceanu* s-a născut în București la 21 martie 1886. Tatăl Gheorghe Tăpârceanu, cojocar din Topârcea, județul Sibiu, în 1867 se mută la București, unde o întâlnește pe

Paraschiva (născută Comu), țesetoarea „cu mâinile de aur„ din Săliștea Sibiului.

Bunicul din partea tatălui, Gheorghe Vecerdea, a fost căsătorit cu Maria Pârâianu. Deci, Topârceanu este viță din rădăcini de Pârâieni. În 1912, poetul s-a căsătorit cu Victoria Iuga – învățătoare. Împreună au avut un fiu. Căsnicia n-a durat mult, destrămându-se, pentru că poetul mutându-se la Iași s-a îndrăgostit de poeta Otilia Cazimir. E cunoscut ca poet al baladelor: *Balade vesele*, 1916 și *Balade vesele și triste*, 1920.

A murit la 7 mai, 1937, la Iași în casa bunului prieten, Demostene Botez, la vârsta de 51 ani.

4) *Bogdan Amaru* s-a născut la 12 aprilie, în primăvara de foc și moarte a anului 1907, în satul Budele de Ninciulești, cu numele de Alexandru Pârâianu. Părinții: Nicolae V. Pârâianu, născut în anul 1881, și Ana din satul Pertești, comuna Roșiile, tot de pe Valea Budelui. A mai avut trei frați: Costel (preot); Nicu (avocat) și Dinuța, fără stu- dii superioare.

Ca elev, Alexandru Pârâianu, a urmat clasele primare la Școala din Ninciulești, gimnaziul la Zătreni, Liceul „Al. Lahovary„ din Rm. Vâlcea, unde, printre colegi putem aminti pe Dragoș Vrânceanu, Ladmiss Andreescu, D. Ciurezu ș.a.

A început cursurile Facultății de Litere și Filozofie din București, dar a fost nevoit să le întrerupă pentru satisfacerea serviciului militar, aici, la Rm. Vâlcea – Regimentul II – Dorobanți.

După lăsarea la vatră revine în Capitală și se înscrie la Conservator, secția Artă Dramatică la clasa maestrului Nicu Soreanu. În această perioadă a frecventat Cenaclul literar „Sburătorul„ din strada Ion Câmpineanu, nr. 40, sub patronajul marelui critic literar Eugen Lovinescu. Aici a cunoscut mulți „sburătoriști”, legând prietenii cu Eugen Jebeleanu, Sandu Teleajen, George Mihail Zamfirescu ș.a. Pseudonimul de - Bogdan Amaru - și l-a însușit la sugestia lui Gemi Zamfirescu.

Bogdan Amaru a scris poezie, proză: schițe, cronici literare, nuvele, romane, dar în litera-tura română e cunoscut cu piesa de teatru Goana după fluturi. Pentru „talentul incontestabil ca o lamă de oțel„ cum a confirmat marele Eugen Lovinescu și ca o

recunoaștere a personalității sale s-a constituit Concursul Național de Dramaturgie „Goana după fluturi – Bogdan Amaru,, iar la nivelul comunei Tetoiu s-a constituit un Comitet de inițiativă pentru înființarea Casei Memoriale „Bogdan Amaru,, în satul Budele, inaugurată în data de 9 aprilie, 2000.

Bogdan Amaru a murit la București, în Sanatoriul doctorului Șuțu, în 28 octombrie, 1936, la vârsta de 29 de ani, neîmpliniți. A fost adus la casa părintească din Budele cu o camionetă a cotidienei *Adevărul și Dimineața*, unde a lucrat ca redactor.

5) *Alexandru Mitru* s-a născut cu numele de Pîrăianu, după numele mamei, Angela Pîrăianu – educatoare - la 6 noiembrie, 1914, la Craiova. Faptul că a fost înfiat și crescut de familia Francisc și Antonela Hundel, mă face să cred că Angela Pîrăianu nu l-a dorit, pentru care viitorul scriitor și-a schimbat numele de Pîrăianu. A absolvit Liceul „Frații Buzești,, din Craiova, după care a frecventat cursurile Facultății de Litere și Filozofie a Universității din București, devenind licențiat în anul 1940. A funcționat ca profesor la Liceul „Gh. Lazăr,, din București, unde a condus, aproape două decenii, Cenaclul „Lucaefărul”.

Prozator de renume, autor de literatură pentru copii și tineret, Al. Mitru s-a bucurat de o mare popularitate în rândul acestora, dar Icrările de căpătâi rămân: *Legendele Olimpului – (un ciclu de povestiri)*, *Din Marile Legende ale Lumii și Cântecul Columnei*. A murit pe 19 decembrie, 1989, la București, la vârsta de 75 de ani.

*

Din cele prezentate, se desprinde ideea că din marele neam al boierilor Pârâieni, mulți dintre ei fiind oameni politici și deținând funcții publice, s-au născut și personalități bine cunoscute în literatura română ca: Al.Macedonski, Emanuel Pârăianu, George Topârceanu, Bogdan Amaru și Alexandru Mitru.

PAULIAN BUICESCU

Născut în data de 17 mai 1949, în comuna Valea Mare, raionul Slatina, regiunea Pitești (actualmente în jud. Olt). În anul 1967 finalizează cursurile Liceului nr. 2 din Slatina, devenit "Ion Minulescu". Absolvă Școala Populară de Artă din Slatina (secțiile "Teatru" și "Brigăzi artistice") în 1974.

Urmează Școala Postliceală de Telecomunicații din Timișoara și cursurile Scolii Centrale de maiștri din Rm. Vâlcea. Este absolvent al Facultății de Geografie a Turismului din Sibiu, din cadrul Universității Creștine "Dimitrie Cantemir" București. A absolvit cursurile postuniver-sitare de Psiho-Pedagogie (Facultatea de Psihologie a Universității "Lucian Blaga" din Sibiu) și Facultatea de Teologie "Andrei Șaguna", apoi un masterat la secția Studii Biblice și Sistematice a Facultății de Teologie "Andrei Șaguna" la Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu.

Între anii 1953-1980 desfășoară o intensă activitate cultural-artistică. Debutază în presa scrisă în 1964, în ziarul regional *Secera și ciocanul*, cu *Plugușorul*. Publică poezii sociale, creștine, scenete religioase și eseuri pentru copii, predici la duminici ș.a.) în reviste ca: *Glasul Coziei*, *Cozia Info*, *Gospodarul oltean*, *Pro Educația*, *Rezonanțe*, *Muguri de speranță*, *În umbra talentului*, *Seniorii*, *Povestea Vorbei*, *Cultura Vâlceană*, *Ars Mundi*, *Star Press*, *Singur*, *Memoria slovelor*, *Carpatica literar-artistică*, *Pietrele Doamnei*, *Cetatea lui Bucur*, *Dobrogea literară*, *Vestea de Mehadia*, *Slova Creștină*, *Glas Comun*, *Agora literară*, *Confluente literare*, *Oastea Domnului*, *Ortodoxia tinerilor* ș.a.

A publicat în antologii: *75 de ani de la nașterea cărturarului vâlcean Costea Marinoiu* (Rm. Vâlcea: Editura Petrescu, 2012); *Personalități române și faptele lor*, vol. 53 (Iași: Ed. Studis, 2012); *Antologia poeziei românești contemporane* (Iași: Editura Armonii Culturale, 2013); *Personalități vâlcene* (Rm. Vâlcea: Editura Petrescu, 2014); *Antologia lirică - Tata* (Rm.Vâlcea: Editura Tulea, 2014); *Antologia lirică - Mama* (Rm.Vâlcea: Editura Tulea, 2014); *Antologia Societății Culturale Anton Pann Rm. Vâlcea* (Caracal: Editura Hoffman, 2015) ș.a.

Publică, în colaborare cu Costel Neacșu, volumul *Zori în amurg* (Cluj Napoca: Editura Emma Books, 2014) și *Țipăt în tăceri de Heruvim* (Cluj Napoca: Editura Emma Books, 2015).

Urmează volumul de autor *Eu sunt la ușa ta și bat!* (Caracal: Editura Hoffman, 2014) și volumul *Cu Dumnezeu în fiecare zi*, 2015 (versificări la Calendarul Creștin Ortodox Românesc).

Ca să-i urăm cum e uzanța: <La cât mai multe Sărbători!>
Ar trebui ca să gustăm Minunea, să fim și noi nemuritori!
Dar ne-a rămas totuși Nădejdea, Eminule-Poet Mihai,
Că lunga cale către tine, ne va uni odat' în Rai!

La mulți ani, Ioane!

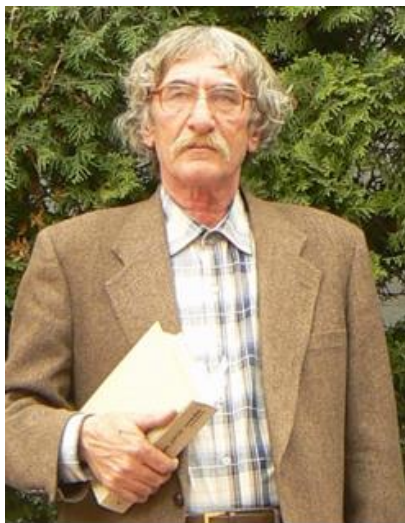
A fost Ioan un Mare Prooroc, pregătitor de Cale
și Botezător!
Apoi Ioan Apostolul Iubirii, cel Preaiubit de Bunu-Învățător!
A fost Ioan Gură de Aur, lui DUMNEZEU Mare Predicator!
Scărarul și Ioan de la Suceava, zelos oricare, harnic Slujitor!

E-o mare cinste că tu ai, frumosul nume de Ioan!
Fă ca oricine să observe ca te Sfințești an după an!
Te cheamă Ioana sau Ioan, Jana, Ivanka ori Ivan?
Giovani, Ianoși, John, Johan? să-l porți în Cinste an-de-an!

Și să nu uiți de văduve, de săraci și de orfani
Că nici DOMNUL n-o Să uite, Să-ți Dăruiască Veșnici ani!

FELIX SIMA

Născut la 6 iunie 1949, în comuna Mihăești, satul Măgura, jud. Vâlcea. Al doilea copil dintre cei trei fii ai colonelului-veteran de război Gheorghe Sima și ai Elenei (născută Niță, din neamul Bobolea). Își petrece copilăria în satul natal, unde învață și clasele primare.

Urmează cursurile gimnaziale la Craiova și tot aici urmează și primele clase de liceu, continuate la Râmnicu – Vâlcea. În anul 1969, după bacalaureat, este admis la studii de biblioteconomie, la București, unde are loc și debutul său literar, în același an, în revista *Luceafărul*.

După stagiul serviciului militar, la transmisiuni, se angajează în munți, la Hidrocentrala Lotru, ca operator stație radio Petrimanu și Oltețul.

În 1977 este angajat ca decorator la Teatrul Popular din Râmnicu Vâlcea, de unde se transferă, în 1978, la Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul”, unde lucrează și în prezent. Tot în 1978 i se publică primul volum de versuri, intitulat *Cineva mai tânăr*, la Editura Albatros, în urma premiului de debut obținut la concursul pe anul 1977 al acestei edituri, manuscris depus pentru jurizare în anul 1976.

Versuri și articole într-o serie de reviste, printre care *Amfiteatru*, *Argeș*, *Astra*, *Ateneu*, *Flacăra*, *Povestea vorbei*, *Ramuri*, *România literară*, *Săptămâna*, *Tribuna*.

Volume tipărite: *Cineva mai tânăr* (București: Editura Albatros, 1978), volum de versuri care a obținut Premiul de debut al Editurii “Albatros”; *Înfriguratul fierbinte* (Craiova: Editura Scrisul Românesc, 1980) versuri; *Carte de pământ* (Slatina: Editura Scribul, 1992); *Tu să-mi spui de unde vii / și ce poezii mai știi* (Râmnicu-Vâlcea: Editura Conphys, 1994); *Ridică-te, negură* (Râmnicu Vâlcea: Editura Conphys, 1994); *Cu un fir de ghiocel / aș putea să scriu la fel* (Râmnicu Vâlcea: Editura Conphys, 1995); *Din Țara lui Anton Pann* (Râmnicu-Vâlcea: Editura Conphys, 1996), versuri în colaborare cu Dragoș Serafim; *Case de piatră – videopoeme* (Râmnicu-Vâlcea: Editura Conphys, 1997); *Poarta Raiului* (Cluj-Napoca: Editura Napoca- Star, 2000); *Amintiri din Casa Arsă* (Craiova: Editura Ramuri, 2005); *Poezie volatilă* (Râmnicu Vâlcea: Editura „Antim Ivireanul”, 2008); *Margini de sat și de oraș* (Cluj-Napoca: Editura Dacia XXI, 2012); *101 poeme* (București – Chișinău: Editura Biodova, 2012); *A fost un secol: XX* (Iași: Editura Tipomoldova, 2013); *Icoane și versuri pe fibră de lemn* (Râmnicu-Vâlcea: Editura „Antim Ivireanul”, 2014); *Cartea de la Mihăești* (Râmnicu-Vâlcea: f.e., 2015).

Mai multe volume în pregătire: *Cartea de la Mihăești*, ediție revăzută și adăugită; *Prin lumea văzutelor și a nevăzutelor: Călători prin Vâlcea. De la Paul de Alep - la Î.P.S. Gherasim al Râmnicului*; *Icoane și versuri pe fibră de lemn*, ediție revăzută și adăugită; *Dragoș P. Petroșanu. Sfântul Grigorie Decapolitul din Mănăstirea Bistrița – Vâlcea și alte studii din istorie*, ediție revăzută și adăugită.

Membru al Uniunii Scriitorilor din România, din anul 1990.

Să ne vedem pe Olt în sus

Să ne vedem pe Olt, în sus,
Unde trăiește și Iisus,
Unde nici *umbra* n-a ajuns
A celui ce, cândva, a fost
Zidit la Cozia, în post,
Temei de țară și de rost.
Oșteni treceau prin gând, prin plai,
Stăpâni pe Ceruri și pe grai,
Stemă cu Vulturi peste Rai
Arhanghelii Gavril, Mihai...
Și, pe deasupra, însuși vine –
Mircea cel Mare – din Rovine
Tot Basarab ce scoate spada
Pe toată Loviștea, -n Posada...
Hurezi - huhurezi
Ne mai cântă în taină-
Vorbind și țesând la
Brumata lor haină
Hurezi – huhurezi
Ne mai țes într-o haină...
Coconi cu armuri
Într-o toamnă de taină...

Și haina și taina... în timp
Sunt o scamă...
Și haina și taina...
În timp... se destramă...

Dar să plecăm pe Olt, în sus,
Unde trăiește și Iisus...

Tot El ne-a luat,
Tot El ne-a dus
La Răsăritul lui Apus...

Poezia

Își cunoaște bine glasul,
Își cunoaște bine rostul,
Cântă sus, în vârful casei,
Precum cântă-n gândul nostru,
Învățată de la soare,
De la firu-nalt și verde,
Apa vieții dumisale
Tot prin viața noastră-și pierde...
Stă acolo sus și cântă
Despre ce avem de zis!
Este tot ce pot să spun
Despre ea; oral și-n scris.

Capela, secol XX

Ne întâlnim din an în an
Cu preacinstitul Anton Pann
Ce trage fesul peste noi
Ca peste turme când vin ploi.
Când nu vom fi, nu vom zări
Nici drum de noapte și de zi

Pe care tot mai mergem, dar
Ieșim dintr-un Abecedar
Al lui Antim cu *Didahii*
Și georgianul dintre vii
Care pe deal se pârguiesc
Și-n scaun tot mitropolesc...

Din an în an, din bani în bani,
Să mai trăim... contemporani...
Că nu e alta de trăit
Decât un fel de om cinstit
Și-o naștere, a doua-n cer,
Peste născutul efemer...
Acolo unde-i cuib cu pui...
Să mai trăim în proza lui,
A Boului de piatră... deci...
A fost un secol XX...

Înaintând în labirint,
Unde de mult mă simt, te simt,
Să-o luăm, adesea, de la cap...
În el, mai multe ne încap:
Când am plecat, când am sosit?
Ne paște zilnic un sfârșit...
Un scrib balcanic, secular
O lună legănată-n par,
Tăciuni aprinși, enibahar,
Sticle de lampă, rom, pahar,
Moara lui Ghelci și căruțași,
Altar, trăsuri, nuntași, clăcași,
Zapcii, zugravi, zarafi, ocnași,
Fierari, rudari, țigani sadea,
Un lampadar, lulea, perdea,
Văcari, căprari, oieri și hoți,
Scufițe roșii, strănepoți
Și boschetari și idioți,
Dricarul ce îi vrea pe toți...

Și *Macul roșu*, *Trei mustăți*,
Un casier ce face plăți...

Ogrăzi de meri, de pruni, de peri,
Bărbați în pomi... mai jos... muieri,
Sutane sfinte, lumânări,
Icoane-n ceruri, închinări,
Copii pierduți, case de bal,
Sifonerii, pescari, spital,
Margini de sat... și de oraș
La mijloc: Bobul ucigaș,
Un arhivar, un pompier,
O farmacie pe sub cer,
În aer liber, așadar,
La seminar: un calendar...
Și ceară-n preot, în amvon
Și domnișoare-n pension...
Fântâni cu apa ca vioara,
În ele se scufundă Țara
Și-o scoatem noi, cu o găleată
Și-o dăm, pe jgheab, la lumea toată...

Fântâni cu apa ca vioara,
În ele se scufundă țara...
Și-o scoatem noi, cu o găleată
Și-o dăm, pe jgheab, la lumea toată...

GEORGE ACHIM

Născut la 30 mai 1950, în satul Văleni, comuna Păușești-Otăsău, jud. Vâlcea. A absolvit Liceul „Vasile Roaită” (actualmente Colegiul Național „Mircea cel Bătrân”) din Râmnicu Vâlcea, cursuri de topometrie, Școala Populară de Artă din Râmnicu Vâlcea (actorie, regie de teatru și de brigăzi artistice și de estradă) și Școala Postliceală de Biblioteconomie (1981-1983).

A lucrat ca muncitor, pedagog, profesor suplinitor, administrator, bibliotecar, iar din 1983 este inspector județean la Asociația pentru Drepturi de Autor a Uniunii Compozitorilor și Muzicienilor din România. Din 2008, membru al Uniunii Scriitorilor din România.

A debutat literar în 1968, în revistele *Balene și File vâlcene* și în ziarul *Orizont* din Râmnicu Vâlcea. A publicat versuri în numeroase reviste și ziare, între care *Argeș, Ramuri, Tribuna, Contemporanul, Vâlcea literară, Povestea vorbei, Calende, Curierul de Vâlcea, Curierul literar și artistic, Jurnalul de Vâlcea, Ochean, Semn* ș. a.

Volume tipărite: *Asasinul din fotoliu* (Editura Calende, Pitești, 1992), *Cap de drum* (Ed. Almarom, Rm. Vâlcea, 1994), *Eminescu sau cele 10 porunci ale limbii române* (Ed. Ghiozdan, Rm. Vâlcea, 1995), *Botezul urșilor* (Ed. Ghizdan, Rm. Vâlcea, 1995), *Chipurile Oltului* (Ed. Ghiozdan, Rm. Vâlcea, 1995), *Hoinar prin doruri* (Ed. Ghiozdan, Rm. Vâlcea, 1996), *Povestea vorbirii* (Ed. Conphis, Rm. Vâlcea, 1996), *Drumuri/Camini* – ediție bilingvă română/italiană (Ed. Rotarexim-Rotarimond, Rm. Vâlcea, 1999), *Iubiri ratate* (Ed. Almarom, Rm. Vâlcea, 2000), *Singur în oraș* – ediție bilingvă română/engleză (Ed. Fortuna, Rm. Vâlcea, 2000), *Halouri* – ediție trilingvă română/franceză/engleză (Ed. Carmirel, Rm. Vâlcea, 2000), *Trăsnăile lui Gogică* (Ed. Fortuna, Rm. Vâlcea, 2000), *Poeme puțin bronzate* – ediție bilingvă română/engleză (Ed. Fortuna, Rm. Vâlcea, 2002), *Biografiile iubirii* (Ed. Offsetcolor, Rm. Vâlcea, 2003), *Aproape de cer* (Ed. Offsetcolor, Rm. Vâlcea, 2004), *Vreau să spun* (Ed. Offsetcolor, Rm. Vâlcea, 2005), *Fețele rușinii* (Ed. Offsetcolor, Rm. Vâlcea, 2006), *Vămile sufletului* (Ed. Offsetcolor, Rm. Vâlcea, 2006), *Pe cale cu... umorul sub căruță* (Ed. Offsetcolor, Rm. Vâlcea, 2007), *Îvingătorul* (Ed. Offsetcolor, Rm. Vâlcea, 2008), *Cronici de pe dealurile mele* (Ed. Silviana, Rm. Vâlcea, 2009), *Prezent! – cele mai frumoase poezii*, antologie (Ed. Silviana, Rm. Vâlcea, 2010) și *Balul caricaturilor* (Ed. Silviana, Rm. Vâlcea, 2011).

Aura cetății: trei zile în căutarea istoriei

Sarmisegetuza

Mi-era dor de o uimire albastră,
mi-era sete
și dimineața se retrage toată.
În mine se retrage,
ca după ploaie,
lumina în muguri mișcându-se
arde săruturi
și pe frunte-mi, dăruindu-mă.
Și descoperind istoria încă o dată,
ca într-o poveste
pomii înfloriți mă învârtesc
până la capătul cerului.

Pe ruine

Și plouă iar
și de-atâta liniște
ploaia mi se pare albă –
rostogolindu-se din calendar
ca o stea pe iarbă.
Mă aștepta demult.
Încă mai respiră ruinele cetății,
le aud încurajând țăranii
ori de câte ori poeții
vin să le vorbească despre Prometeu.
Și plouă iar
și pe ruine plâng doar eu.

Sărbătoare

Ca un fluture sânt
în lumea lichidă
de după rătăcirea
timpului prin mine.

Ceru-i încremenit,
de-atâta liniște
transpiră pământul...
Izvoarele de care mă sprijin
îmi fură numele
și ajung iarăși
lumina din fluturi
sărutând cerul.
Azi-noapte cineva
a înjunghiat pădurea.

Aura cetății

Ziduri de jur-împrejur...
ca o lentilă
atașată timpului
și brazde
trase în lumină vertical
ca să ne regăsim inima
în fiecare odihnindu-se
ca într-un cuib imens
primăvara lipindu-se de cer.

Noapte pe ruine

Luna spânzurată pe un corn de cerb,
istoria toată încăpând într-un verb
și, devorând noaptea,
candelabrele albastre ale cerului
dăruind toamnelor
unica sărbătoare a singurătății...
Să mergem ținându-ne de mână,
eternității i se va face frică de noi.
De când o pândim,
muntele a coborât prin sate.

ILIE GORJAN

Născut la 21 iulie 1950 în localitatea vâlceană Orlești, unde a absolvit școala generală de 8 clase. A urmat apoi cursurile Liceului teoretic din Drăgășani până în anul 1969, iar în perioada 1969-1972 a fost elev al Școlii militare de ofițeri a Ministerului de Interne din București.

După absolvirea școlii militare, a îndeplinit, succesiv, funcții diverse, de la cea de comandant de subunitate până la cea de adjunct pentru pregătirea personalului al Inspectorului General al Jandarmeriei, în anul 2005 pensionându-se la cerere după o vechime în rândul cadrelor militare de 36 de ani. A obținut toate gradele militare, de la locotenent în 1972, la general-maior cu două stele în 2004.

A absolvit Facultatea de drept din București, în anul 1978, Academia Militară din București, Facultatea

de Arme Întrunite, în anul 1980, cursul post-academic la Academia Militară, în 1992, și în 1994 cursul postuniversitar la Academia de poliție în specialitatea drept penal. A obținut titlul de doctor în drept la Facultatea de drept din Craiova, în anul 2005, și titlurile didactice de lector și conferențiar la Academia de poliție, unde a predat, până în anul 2010, disciplinele „management militar” și „comunicare și relații publice”. Între 2011 și 2015 a predat la Facultatea de drept și administrație publică Râmnicu-Vâlcea a Universității „Spiru Haret” disciplinele „drept internațional public”, „protecția internațională a drepturilor omului”, „drept european general” și „drept instituțional european”.

A publicat 33 de cărți de poezie și literatură de specialitate, precum și numeroase articole, studii și eseuri cu tematică diversă în diferite publicații din țară. Este membru al Uniunii Scriitorilor din România.

A primit numeroase premii și distincții, cea mai importantă fiind Ordinul Național „Steaua României” în grad de Cavaler, pentru merite excepționale în conceperea și asigurarea apărării ordinii publice, acordat de președintele României, Emil Constantinescu, în anul 2000.

Cupa de liniște

Am ajuns să beau orele, clipele
Cu visul și ochii și cu aripile,
Am început să pășesc pe rugi furtunoase
Cu lacrimi pe nopți dureros de frumoase.

Mi-am supus caii la umbrel de nor,
Curățindu-i de soare pe copite ce dor,

Am ajuns să mai cer o cupă de liniște
Când aceeași fiori târzii încep să se miște.

Mersul

Din mersul tău am cules o pană,
Mi-o pun la suflet să-mi mângâie clipa,
Din umbletul trist m-am ales cu aripa
Pe care voi ști să mi-o leg peste rană.

Îți ascult glasul pasului ca-ntr-o strană,
Și trec prin el ca prin pădurea pustie,
Locul ce-l calci a ajuns să mă știe
Ca pe-un perete gri desenat de-o orfană.

Din șoaptele pașilor mă desprind ca un fulg,
Ascultându-i albastru, cu auz dureros,
Din farmecul lor se naște-un cântec sfios,
Pe care-l cânt când orele curg.

Cu mersul tău îmi alint surâzând dorul,
Și tresar la orice deviere de la drumul știut,
Cu el îmi astâmpăr în timp lunecosul trecut
Și mă scutur uimit când îmi mângâie zborul.

Ochii colindători

Îți simt parfumul din privire
Cu ton de cetină scăldată-n zori,
Mă-ntâmpină cohortele de flori
Din părul tău ce cântă în neștire.

Se-ascund ca demonii în ochii tăi fiori
Ce poartă-n ei o tainică lucire,

Îți simt parfumul din privire
Cu ton de cetină scăldată-n zori.

Citesc în ochii tăi ca-ntr-o psaltire
Mai multe ascunse patimi și comori,
Îți cumpăr ochii tăi colindători
Cu trei garoafe și-o carte de citire.

Îți simt parfumul din privire...

Rondelul tristului demiurg

Cuvântul tău miroase a iarbă și amurg,
A sărutare și-a mângâiere caldă,
Glasul tău în sufletul meu se scaldă,
Și mă îmbată clipele ce curg.

Zâmbetul tău a devenit un rug
Ce inima continuă să-mi ardă,
Cuvântul tău miroase a iarbă și amurg,
A sărutare și-a mângâiere caldă.

Mi-e cântecul albastru și iute ca un murg,
Gândul și-l alintă și visul și-l dezmiardă,
Uitatele tăceri ar vrea să ți le vadă,
De-ar ști că l-ai iubit pe tristul Demiurg.

Cuvântul miroase a iarbă și amurg...

Somnul timpului

În somnul amiezilor voi atinge nuferi
Crescuți pe lacul de piatră, solemni,

Cu ei voi adormi ocrotit de luceferi,
Pe sânul tău, la iubire să-ndemni.

În somnul nostru luminile s-or stinge,
Dar lumânări în timp vor licări ciudat,
Din când în când iubirea ne atinge
Pe ochii vineți, pe gândul meu curat.

În somnul timpului voi căuta amiezi
Cu dulcele și tristul lor apus,
Și ne-or găsi prin frunze în livezi,
Cu mersul meu în viața ta supus.

Sunt pe lume un ce neștiut

lui Adrian Păunescu

Bună seara adânc,
sunt dator cu o moarte mai sus
de oblânc,
sunt pe lume un ce neștiut
și o seară mai simplă pe un front nevăzut,
sunt un cântec de seară pe o
liniște caldă,
și o geană de mâine pe un drum
ce se scaldă.
Dar nu sunt un Orpheu cu legende
pe strună,
și nici veșnicia pe-o silabă
postumă,
Sunt doar, repet, o frântură de viață
pe un creștet de ploaie
mai veche
și pe-un capăt de ață,
și un cântec mai sfânt pe un trunchi
de pământ.

Treptele secundelor strivite

Ascult glasul zăpezii
cu bucuria ghețurilor pulsând de surâs
și cristale din ochiul nopții,
iar ochii zăpezii
sărută lacrimile cerului murind a
lumină.

Privesc cu ochii cerului
mâinile tale rodind trup din clipe de iarnă
pe urmele timpului dator
și merg cu pași de gheață
pe treptele secundelor strivite.

Aș dori să m-ascund în lumea ta
și să pierd cheile visului
pe unde am intrat.

TEOFIL PEDA

Născut la 4 ianuarie 1951 în comuna Runcu, jud. Vâlcea. Școala generală la Runcu, apoi Liceul „Mircea cel Bătrân”, curs seral (absolvit în anul 1981). Curs post-liceal cu profil economic. Funcționar la Poșta Română.

Prima poezie, cu titlul „Chemare”, publicată în anul 1979 în Revista Liceului „Vasile Roaită”. Articole și poezii publicate în revistele vâlcene *Forum V*, *Cultura Vâlceană* și *Forum Vâlcean*.

Debut editorial în 2008, cu un mic volum de poezie: *Curriculum Vitae* (Râmnicu Vâlcea: Editura Offsetcolor).

Prima invenție: „Electrofreză pentru recondiționat faguri uzați” (prototip funcțional).

Autor a peste 30 de idei de invenții, rămase în stadiul de „idee”, din lipsă de bani și „relații” ...

Curriculum vitae

Dedicație creatorilor de pretutindeni

Eu sunt dintotdeauna, din zări pierdute-n spații
Din semnul întrebării ivit în constelații
Mă-ntruchipez din spirit, m-aștern în propoziții
La multe-am dat contur rostit în definiții.
Eu mă confund cu flerul ce l-am primit ca zestre,
M-am cununat cu raza ce cade în ferestre
Cu truda răzvrătită – a gândului sudoare,
Cu unda nevăzută, ascunsă sub cărare,
Cu sunetul de liră, cu clinchetul zglobiu
Cu susurul de ape din cel mai mic pârâu
Transfigurat toate și transformat în tot
Vibrez în ipostaze și-n câte mai socot;
Mi-am aruncat privirea scoțând din haos visul,
Am cântărit aieva infernul, paradisul,
M-am dus cu gândul... hăt, la temelia lumii,
Am comparat granitul, cu moliciunea spumii,
Am pus pe jar visarea, adu-mecând miasma,
Am stors în teascuri clipa, năluca și fantasma,
Am învârtit și roata, am răsucit și cheia,
Am cercetat cu grijă și raza și scânteia.
M-am răspândit frumos în cele patru vânturi,
M-am adunat în mine din zeci și mii de-avânturi,
Am stors ființei mele, esențele din gânduri
Și-am meșterit cu ele, încet, bijuterii.
Am pus în dosul tâmplei, distinse broderii
Mi-a trebuit o viață ca să încheg din visuri
Din calcule și patimi, contururi nenăscute
În mintea nimănui; prin golgote și-abisuri
Mi-am pribegit cărarea și singur, pe tăcute,
Mi-am descântat visarea cu sărăcii și lipsuri.

Am căutat în toate, misterul, qintesența,
M-a încântat și jocul, când mi-a ieșit pasența,
Dar... știi prieten drag, scăldat în puf și perne,
Că jocu-acesta aprig, te arde și te cerne!?

Omagiu Culturii

Dar sacru, de milenii,
Ferment din ancestral aluat,
Mărită fii prin veacuri
Și nimbu-ți lăudat!

Să ai tărie-n suflet
Și roade în ogor,
Ne dă lumina vieții
La toți cei din popor!

Cu fleacuri și mizerii
Să nu te lași fardată,
Să stai în poarta vremii
Ca arcul sub săgeată!

Tu ai mișcat prin vremuri
Lumina către noi.
Să duci cu neștiința
Același crunt război!

Din pâinea împărțită
La oameni, la popor,
Vei trage mâine seva;
Să fii a tuturor!

Celor pătruși în spirit
Ce-n casă ți-au venit

Le dă cu drag și harnic
Răsplata înmiit!

Trudiți, să aibă-n viață
Belșug de depozitării
Belșug să aibă-n toate
Maestrii, cărturarii!

Căci rodul tău sunt toate
În viață și în casă;
Și ceea ce dezmiardă
Și pâinea de pe masă!

Dar sacru de milenii,
Ferment din ancestral aluat,
Mărită fii prin veacuri
Și nimbu-ți lăudat!

Noi, Inventatorii

De câte ori am cucerit
Un Everest din loc în loc
Dansând pe vârf de neuron
S-aducem lumii bun noroc!

De câte ori am nu jucat
Amarul vremii pe o carte
S-aducă toamna bobul plin
Și primăvara cu raze calde

De câte ori de dragul lumii
N-am stat în colț abandonăți
Și-am pus petala cu petala
Pigmenți în floarea celorlalți!

De câte ori lumina nopții
Ne-a strălucit pe gene moi
Ca să aducă „zburătorul”
Un surâs blând în cas-la voi!

De câte ori pe neștiute
N-am băjbăit cărări o mie
Să aibă fiii poate mâine
Cărarea vieții mai zgłobie!

De câte ori în poarta vremii
Am sărutat cu lacrimi clipa
Când a rodit din plin visarea
Și muza ne-a întins aripa!

De câte ori jertfelnic fluviu
De lacrimi înghețate-n gene
Nu ne-au cerșit un colț de pâine
Zvârlit de alții – așa... alene!

De-atâtea ori în torța vieții
Am ard durerea pentru voi
Și am uitat răsplata sorții
Uitând de tot, de tot, de noi!

Născocitorii

Ei pătrund cu raza minții
Dincolo de legea firii
Ei știu să jongleze-n gânduri
Numai ei, precum fachirii!

Numai ei știu paradisul
Să-l aducă printre noi

Ei știi să brodeze-n lume
Stropi de aur, lung șuvoi!

Numai ei pătrund în taină
Spațiul, timpul, infinitul,
Și ne pun în palma vieții
Bobul sacru și truditul!

Nu-i mai puneți sub obroc
Pierduți în indiferență;
Lor (fachirii, păcătoși)
Acordați-le clemență!

Dați-le cunună scumpă
Peste fruntea lor măiastră
Ei ne înmulțesc belșugul
Cu lumina din fereastră!

Puneți-le din strânsură
Tot uiumul la picioare
Înmiit o să v-aducă
În nestinsa lor ardoare!

Dați-le făina vremii
Nu sunt ei fermentul sfânt?!
Dacă vreți ca gustul pâinii
Să troneze pe pământ.

SIMION-PETRE CICHIRDAN

Născut în 21 februarie 1951, la Râmnicu Vâlcea. Între anii 1958-1970 urmează în Râmnicu Vâlcea. Studiază violoncelul cu Leca Morariu și Theodor Geantă, iar pictura și desenul cu Asvadurova Brilianova, cu Emil Ștefănescu și cu Victor Gaga (Timișoara). Face sport de performanță.

Din 1965-1971 publică desene și poezii în revistele *manuscris*, *samizdat*, realizate de Constantin Poenaru (Poe). În 1968, devine membru fondator al Cenaclului liceului "Vasile Roaită", apoi fondator și președinte al nou-înființatei Societăți literar-artistice a elevilor din jud. Vâlcea. În anul următor publică, în ediție samizdat, volumul *Transfigurari* (Râmnicu Vâlcea: Editura Sus Arta, 1969), un volum de poezie suprarealistă (colecția Constantin Poenaru).

În următorii doi ani este ucenic în atelierul din Pangrati al sculptorului Constantin Lucaci, student audient la Institutul de Arte Plastice "N. Grigorescu", București. Are o expoziție personală de sculptură la Muzeul Județean Vâlcea (1998). Câștigă concursul (AFDPR filiala Vâlcea), inițiat în vederea conceperii și executării monumentului închinat "Foștilor Deținuți Politici" (marmură și bronz), pe care îl termină în 2004. A fost montat și dezvelit la Ocnița. Între anii 2002-2003 are mai multe expoziții personale de sculptură, pictură în Craiova (Sala Radio), Râmnicu Vâlcea (Muzeul Județean), Târgu Jiu (Muzeul Județean și Sala UAP), Cluj Napoca (Muzeul Național de Artă și Sala "Polul Culturii"). În 2005 lucrează la restaurarea monumentului închinat eroilor din primul război mondial din comuna Pietrari, județul Vâlcea (refăcând și montând, din aluminiu, vulturul dispărut-original din teracotă). În același an publică cartea *Zorlescu* (Rm. Vâlcea: Editura Almarom, 2005), în colaborare cu Mihai Sporiș.

Între 1972-1977, urmează cursurile de ingineri ale Facultății de Tehnologia Construcțiilor de Mașini din cadrul Institutului Politehnic București. Se specializează în programarea Asistată a Mașinilor cu Comandă Numerică, la I.M.G. București în Grupa de Programare Asistată condusă de inginerul Tiu Dumitru: limbaj APT-RCW. Apoi, lucrează câțiva ani ca inginer tehnolog-proiectant în cadrul Întreprinderii de Avioane Craiova. Introduce în aeronautică procesorul APT RCW pe calculatorul de la INCREST București și procesorul ADAPT (SUA). Realizează primele produse în procedură asistată pe mașinile de frezat cu comandă numerică din INCREST și din Fabrica 444 din Craiova.

Între 1980-1981 este inginer proiectant la CCSITMFS București, Filiala Vâlcea, apoi, inginer-proiectant, inginer șef, director interimar (1991) la Întreprinderea de Echipament Hidraulic Râmnicu Vâlcea înființată în 1981. Din 1992 este director tehnic la SC Filmar SRL Râmnicu Vâlcea, unde creează o unitate de producție de mecanică fină și înființează postul tv "Vâlcea Unu" (dându-i și numele) cu care colaborează și astăzi. În 1993 înființează SC INTOL SRL, cu același profil ca al Întreprinderii Mici, în plus, expertize tehnice, inventică și producție artistică, și care cuprinde Editura INTOL-PRESS.

Inițiază împreună cu Dragoș Comănescu revista electronică *Global Art Fusion-Interferența Artelor*. Din anul 2006 este redactor-șef la revista de cultură *Povestea Vorbei* a Societății Culturale Anton Pann. Împreună cu Gheorghe Dumitrașcu editează și tipărește revista anuală *Forum* și revista *Seniorii*, bianuală, din 2008. Înființează Asociația Culturală a Oamenilor de Știință și Artă "Ecostar 21", care are ca obiectiv produsul, creația artistică și tehnologică în spirit ecologic în secolul 21, sprijinirea artiștilor independenți prin atragerea de fonduri publice. Din 2008, este director-fondator al publicației lunare *Cultura vâlceană*. În 2012, creează și conduce revista *on line*, cotidian-cultural, *Cultura Ars Mundi*. În 2015, înființează *Forum vâlcean*, revistă trimestrială de cultură, analiză civică.

În 2013, publică *on line* romanele *Napoleon Bonaparte* și *Apocalipsa secolului XXI*, *Spiritul 21* și *aforismele lui Brâncuși* și volumul de poezii *Odiseea Sărutului*, .pdf-uri pe revista *on line* *Cultura Ars Mundi* (apărute în 2014).

Volume de eseuri: *Interferența Artelor. Critice* (Rm. Vâlcea: Editura Intol Press, 2011); *Arta plastică, Interferența Artelor. Critice. Literatura* (Rm. Vâlcea: Editura Intol Press, 2011); *Interferența Artelor. Critice. Muzica* (Rm. Vâlcea: Editura Intol Press, 2011).

De-a lungul carierei de inginer, a acumulat peste 50 brevete de invenții și inovații și a realizat peste 100 de lucrări, unicate.

Este membru al Societății Ziaristilor, Asociației Ziaristilor din Romania și al *International Organization of Journalists*.

Nu mai sunt mere (inutile teze de doctorat)

Nu mai sunt mere
nu mai sunt pere
pentru cetățenii
din oraș

în timp ce merele
au dispărut
titlurile de doctori
și de profesori
la centrele de pomicultură
au crescut

nu mai sunt mere
nu mai sunt pere
pentru cetățenii
din oraș

găsești numai jneperi
numai ienuperi
și mătrăgună

nu mai sunt mere
nu mai sunt pere
cine le-o fi furat?
Doamne
și Ție văd că ți-e frică
pe nume să le spui
și să faci curat!

Să le spună
în ce țară din lume
ce prune
ce drumuri cu pomi
și legume
ce pomi fructiferi
creșteau
pe drumul dintre cetăți
ce drumuri
unde să bei apă curată
degeaba
să poți mânca
și să bei
iarăși apă curată
să poți să dormi
la umbră de nuci
de zarzări și duzi

să trăiești omule
în acest Rai
de pe drum!

acesta-i Raiul
omule
aici pe pământ!

Oltul

Oltul apă înșurubată
în eterna terră valahă
precum pasărea măiastră
Olt primit la suflet
de Dunărea albastră

aici pe malul tău
Dumnezeul meu
a lăsat să iasă
din pământ
o masă a tăcerii
o stâncă a iertării
părinți de regi
și regi
a îngropat
părinți de sfinți
de monahi și frați
a întronat
vulturul
cu două capete
aici la Cozia
devenind
pasăre
zare
măiastră zbatere
între stânci și munți
soarele coborând
pe pământ
țară a soarelui
pe Olt întrupând

Oltule stejar de apă
nici Valea Loarei
nici Rinul

nici Nilul
nu poate pământ
ca-acesta să spele
adami și eve
păduri și câmpii
femei bărbați
și copii
lupi și frați
vulturi
și brazi
stânci
și acere
cu-atâta soare
în apele tale
toți să se spele...

Mariam din Ostrov

Măicuța spală piatra
să se lipească-n zid mai bine

măicuța cară piatra
la zidul fără Ana

și stareța muncește
ca meșterul Manole

...spre zidul ce se-nalță
m-apropii și nu tremur

că cineva-mi va cere
să mă zidească-n vreme.

*

La Ostrovul din vale
măicuța spală piatra

măicuța cară betoniera
măicuța cară piatra

și stareța zidește
și stă în vârful pietrei

a pietrei care crește
a zidului splendoare

măicuța care făptuiește
zidire fără Ana...

*

Ce-i timpul nostru?
mă-ntrebă și privește

ce-i viața astăzi
că mâine se-ofilește

ce-i astă lume
căci mâine nu mai este

ce-i astă vreme
când timpul nu mai crește
și nu mai știm nici mâine
dacă ne-a fost rău
sau bine.

Poezii din volumul *Poezia stare de veghe*, 2011.

GHEORGHE (PIIU) RĂDUCAN

Născut la 28 iulie 1951, în localitatea Țepești, comuna Tetoiu, jud. Vâlcea. A urmat școala generală din satul natal, apoi Școala Profesională, la Craiova (“Grup Școlar Energetic”), apoi liceul la seral, la Liceul “Traian” din Drobeta Turnu Severin și “Vasile Roaită” Rm. Vâlcea.

A urmat cursurile școlii de maiștri la “Liceul Energetic” din Rm. Vâlcea, după care a absolvit Facultatea de Mecanică și Tehnologie din cadrul Universității de Stat Pitești și Modulul Pedagogic post-universitar în cadrul aceleiași universități, unde a obținut Certificatul de Absolvire pentru încadrarea în învățământ.

A reușit astfel să adune vreo 25 de ani de școală, fără să fi repetat vreunul, și peste 44 de ani vechime în domeniul producerii de energie electrică (ultima dată la hidrocentrala Brădișor, pe Valea Lotrului, către stațiunea Voineasa, de unde s-a pensionat).

Are doi copii, Alina Maria și Ionuț Daniel, ambii fiind medici.

Pe lângă meseria pe care a profesat-o cu multă pasiune, a intrat și în rândul scriitorimii. A publicat până în prezent 45 de cărți, printre care se numără 23 de volume de versuri, 9 de proză și este prezent și în câteva antologii.

Volumele de poezie sunt: *Vorbe la... Necaz* (Craiova: Editura Daria, 2005); *Vă rog, intrați, nu bateți* (Craiova: Editura Daria, 2006); *Fabule și Pamflete cu zgârieturi mioritice* (Rm. Vâlcea: Editura Conphys, 2009); *Poemele furtunii* (Drobeta Turnu Severin: Editura Lumina, 2009), tradus în limbile engleză și franceză; *Păzitorul de vise* (Drobeta Turnu Severin: Editura Lumina, 2009); *Păianjenul roșu* (Drobeta Turnu Severin: Editura Lumina, 2010); *Apocalipsa după Gheorghe* (Voivodina: Editura Tibiscus, 2010); *Balade Pamfletistice Moderne* (Alba Iulia: Editura Gens Latina, 2010) și în revista *Gând Românesc* din Alba Iulia; *De-ale lui Gheorghe* (Drobeta Turnu Severin: Editura Lumina, 2010); *Orpheus* (Voivodina, Serbia: Editura Tibiscus, 2011), conține 59 de poeme traduse în limbile sârbă, franceză și engleză; *Un Orpheus cu cartea-n mână* (Rm. Vâlcea: Editura Silviana, 2011); *Un Orpheu la Poarta Cetății* (Alba Iulia: Editura Gens Latina și revista *Gând Românesc*, 2011); *Pasărea de vânt* (Baia Mare: Editura Transilvania, 2011); *Ispita Cuvântului* (Baia Mare: Editura Transilvania, 2012); *101 Poeme* (București :

Editura Biodava, 2012); 61 (Rm. Vâlcea: Editura Fortuna, 2012), carte tradusă în limba Lertonă de Maria și Leons Briedis (Riga- Letonia); *Salcâmi din Țepești* (Craiova: Editura M.J.M, 2013); 62 (Craiova: Editura M.J.M, 2013), poeme în vers alb; *În odaia de vise* (Păltiniș: Editura Cenaclul, 2013); 63 (Târgoviște: Editura Singur, 2014), poeme în vers alb, tradus în limba engleză de Nicolae Melinescu; *Rugă-n Lacrimă* (Iași: Editura Zoomoffline, 2015); *Femeia zâmbetului meu* (Iași: Editura Zoomoffline, 2015); 64, poeme în vers alb (Iași: Editura Rotipo, 2015).

Scrieri în proză: *Un alt mod de a ne cunoaște* (Rm. Vâlcea: Editura Conphys, 2008); *Vorbe înțelepte* (Rm. Vâlcea: Editura Conphys, 2008); *Femeia Diavolului* (Cluj Napoca: Editura Dacia XXI, 2011); *Imperiul Negru* (Cluj Napoca: Editura Dacia XXI, 2011); «6.0» (Rm. Vâlcea: Editura Fortuna, 2011); *Peregrin Prin Sicilia* (Târgoviște: Editura Singur, 2013); *Oameni și viața mea* (Târgoviște: Editura Singur, 2013); *Jurnalul Mierii* (Iași: Editura Offline, 2015); *Mucegai Nostalgic de Vârstă Bătrână* (Iași: Editura Rotipo, 2015).

În curs de apariție este lucrarea (de peste 1400 de pagini) *Istorie și Credință*, o scurtă istorie a două episcopii, 18 cetăți, 16 catedrale, 88 mănăstiri, 17 schituri, 116 biserici, 2 Mitropolii, 2 capele din Eparhia Râmnicului, din Eparhii românești și din afara granițelor românești (toată biserica românească din Serbia, mare parte din biserica românească din Basarabia), precum și viața a 20 de sfinți.

Este membru al Forumului Cultural al Râmnicului, al A.G.I.R. (Asociația Generală a Inginerilor din Romania), filiala Râmnicu Vâlcea, al Asociației Scriitorilor Danubieni, al Asociației Culturale Anton Pann, al Academiei Olimpice Române, filiala Vâlcea,

membru al Asociației Cultural Artistice Tibiscus din Uzdin (Voivodina, Serbia), membru al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, membru al U.Z.P.R. – Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România, membru al A.J.R.P și redactor la RTV Unirea – Austria.

În 2014 a înființat revista de cultură *Pe Valea Șasei*. În prezent, pregătește *Mișcarea Culturală Olăneștiană*. A fost tradus în mai multe limbi: sârbă, engleză, franceză și letonă.

Blânda judecată

Motto: Nu judeca, să nu fi judecat...

Târziu, în noapte flămândă, am fost chemat în sala „blândeii” judecăți.

Erau prezente durerea, singurătatea, suspinul, oftatul, viața, timpul, ora, clipa, necazul, bucuria, sărăcia, bogăția, seara cu amurgul în brațe, dimineața cu soarele înfășat la piept, prânzul ce face umbra mică, iar într-un colț stăteau chirciți anii duși.

Atât de mulți și de multe erau, încât nu aveau loc la prezidiul unde se executa ... judecata și ... sentința, iar sala prea mare pentru mine... unul singur.

M-au trecut pe mine la..., „catedră”, iar ei cu ele au umplut scaunele sălii judecătorești.

- Inculpat al vieții deșarte!
- Prezent, am răspuns timid!

Observ în fața mea, în dreapta, pe moșul cu barbă albă și cu ochii ca ai cerului.

Trecea totul în Procesul Verbal.

În colțul opus, în frac negru, haine negre și cu ochii corbilor, altcineva își nota în caietul de notițe, negru și el.

Offff!

M-apucă frica!

Mi-e vară, mamă, mi-e vară și mi-e toamnă, mamă, mi-e toamnă, iar iarna ... cu sentința se apropie...

- Inculpat al vieții deșarte! Ridică-te!

M-am ridicat.

Picioarele-mi tremurau, respirația și curgerea sângelui fugeau de mama focului.

Ochii-mi stăteau lipiți de moșul cu barbă albă și ochii cerului.

Toți și toate îmi puneau întrebări tari și răstite.

Clipa, vântul și timpul se vânturau de colo colo, parcă mă amenințau, însă nu știu de-a cui parte sunt.

A mea, a inculpatului, ori a judecătorilor...

Răsăpund rar, cu glas răgușit-obosit, dar și tremurând. Sentința ce urma, mă durea.

O rază de soare-mi făcea cu mâna prin gaura cheii. Îmi zâmbea.

Parcă era mulțumită de răspunsurile mele.

-Stai liniștit, Gheorghe, parcă-mi spunea!...

Mai ai...

Tremuricii mă răscoleau puternic, broboanele de sudoare mă mângâiau peste tot și nici unul dintre judecători n-o lăsa mai moale...

Ochii blânzi și calzi ai moșului cu barbă albă parcă mă mângâiau. La cel în negru nu mă uitam.

Sângele lacrimilor mă durea.

De ce sunt la judecată?

De ce inculpat al vieții?

Am greșit eu mai mult ca alții?

Cuvintele nerostite mă dureau, tăcerea lor mă lovea din toate părțile.

Indiferența se făcuse mică rău de tot.

Cu câteva nopți înainte stătusem cu viața de vorbă și am căzut de cuviință să ne bucurăm unul de celălalt.

Deodată, aici, viața mă mușcă de călcâi.

Așa... pe față...

Vai, ce m-am speriat!

Ce-am mai tresărit!

Mi-au trecut ochii și pe la dihania neagră ce zugrăvea morminte.

I-am luat repede de acolo.

Cu frică am răspuns la toate întrebările.

La toate.

Bătrânul cu barbă albă și ochii ca ai cerului parcă zâmbea.

Pe sfârșit fiind cu întrebările lor, dar și cu răspunsurile mele, juriul dorea plecarea mea pentru deliberare, pentru decizie, pentru... sentință.

M-au trimis pe o ușă albastru-mov din spatele moșului cu barba albă și ochi senini, într-o încăpere tot albastru-mov, unde trebuia să primesc sentința.

Trei zile și cinci nopți am așteptat până când viața a intrat peste mine și mi-a înmănat sentința într-un plic.

Parcă era zâmbitoare.

Încă alte trei zile și cinci nopți am păstrat sentința-n plic, la locul ei.

Fără să-l rup.

Într-un târziu, în vis profund, vine la mine rezemat într-un baston lucios moșul cu barba ca lâna oii albe, cu ochii ca ai cerului și-mi spune cu voce blândă, dar apăsător:

- Deschide-l! ...

În plic erau două zaruri.

Cărarea

„Dacă găsești un drum fără obstacole, probabil că drumul acela nu duce nicăieri.” (John F. Kennedy)

Cărarea, o potecă emancipată a vremurilor care m-au crescut, plină de urme de pași vechi, rostogolindu-se din bretonul dealului spân, dă cu gânduri în mine.

Plecată din moțul de deal, printre păioage, muri sălbatici, căpșuni sălbatici, totul sălbatic acum, lasă-n urmă perii de la șoprul lui Ciobotea și cu ochii minții, mai dă o fugă spre satul bătrân.

În zile cu și fără de dragoste, șerpuieste printre pietre și măracini moderni.

A și început coborâșul.

Este acum la urechea dealului și se pregătește, își face loc să intre în strămtoarea unde și-n ziua mare, în prânzu-ăl mare, te apucă „gâdilicii” de frică dacă ești singur.

Împreunându-te cu această bătrână cărare, trecând pe aici, pe firul ei, ajungi într-o lume de basm unde te aștepti să apară în fața ta, de la Feți-Frumoși și mândre Ilene-Cosânzene, până la balauri cu șapte capete.

Pe tine, omule călător, te trec transpirațiile dacă ești singur, însă, pe biata cărăruie, nu!

Ei nu i s-a întâmplat niciodată nimic.

Continuă coborâșul, alunecă trei pași spre stânga, rostește tăceri în cuvinte mute, se îndreaptă spre genunchiul florilor și se reazemă-n zboruri de fluturi cu lacrimi pe bombeele cizmulitelor.

Se uită-n sân și-n gânduri, gânduri ce-o năpădesc și o viscolesc.

Încă mai are de coborât.

N-a ajuns nici la umărul dealului.

Urme de pași ce duceau în sat cobilițe pline cu roadele dealului mai sunt, cobilițe, ba!

Iat-o și pe umerii dealului!

Își aruncă ochii pe surata cărăruie plină an de an cu fructele pădurii, cărăruie ce duce în Sudos, în enigmatică și mirifica poieniță de la Salcâmul aplecat.

Privește peste râpa din Sudos spre biserica de la Nenciulești, spre cea de la Roșiile, dar și în vale spre cea de la Țepești unde m-am încreștinat.

De ce privește cărarea la biserici?

De aici din umeri de deal mai vede drumul de la cocoana Lisandrina, apoi Valea Jghiburoasei și Piscul Curăturii.

Pleacă abătută spre șoldul dealului, dar zăbovește un pic la părul oarzan din Chiciură care-i face umbră.

Pune mâinile-n șolduri, îl salută, dar, acesta, bătrân, cu nu mai mult de trei coșuri de pere în spinare, cu vederea mută, n-o simte.

În mersul zglobiu al vremurilor se tot privesc și își admiră tinerețea trecutului înmiresmat.

Ocolește un măceș care s-a înființat cu vreo zece ani în urmă în coloana-i vertebrală, crescând obraznic în vechiul ei traseu.

Suspină, se alungește și oftează.

Anchiloza trecutului bătrân o deranjează foarte.

Privește mărginaș cu ochii înlăcrimați spre abundența măracinoasă din jur care-o sufocă și-i șterg urmele de pași ale vremurilor... când dulci, când amare... și constată cu durere-n vârstă că au plecat spre flăcări toți pomii fructiferi.

Mai face un ocol, un ... semnul întrebării.

Ce face cărarea cu atâtea întrebări, cu atâtea semne?

Coboară lesne și răgușit la vale ocolind păducelul țepos de deasupra genunchiului de deal, răsărit și el cu ceva vreme în urmă exact în pipota potecii zgribulite de timpuri.

Privește la stânga, la dreapta, în sus, în jos și ... continuă coborâșul.

Apele zburdalnicului și obraznicului timp au împins-o mai spre poalele pădurii, pe lângă salcâmul cu câșițe de gărgăuni, spre zona mănățărcilor și cerițelor.

Ce frumoase erau!

Ce frumoase vremuri!

Dar, oamenii!

Oamenii unde sunt?

Plină cu urme vechi își aruncă ochii pe glezna dealului, și ea plină cu mă răcini.

Mai privește odată înapoi ..., și-n urmă.

Ce mai doineau odinioară fluierile copiilor care urcau Chiciura spre Sudos, ori spre Omorâcea!

Și cum se iscăleau ei cu opincile pe obosita cărare tristă de vremuri și abătută de timp.

Suspină și oftează bătrâna și ridata căărăuie mereu insultată de vremurile moderne.

Ajunsa-n „intersecția” plană a vânturilor de la Crucea Popii, la talpa dealului, face-un opris și-și trimite ochii bătrâni înapoi pe coastă.

Greu urcușul!

Încotro s-o apuce?

Este veșnica întrebare ce-o frământă.

La dreapta spre Cearaca?

Parcă este alungit drumul pe aici.

La stânga spre Pârlitură?

Aici podul vremurilor multe este putred, fărâmat, și nu se-ncumetă să coboare-n rugi, apoi printre mă răcini să urce la secularul drum.

De ce?

De ce să urce?

Se decide să urmeze drumul înainte, spre sat. Evită mă răcini duri și moderni, o ține sfoară pe lângă umbra plopilor mereu proaspăt văruiți.

O cotește spre dreapta pe deasupra fântânii lui Trică, urcă un pic pe umărul delușorului și coboară apoi pe lângă păduricea de stejari bătrâni.

Satul deja l-a văzut de mult, de când a plecat de la Crucea Popii.

Tare rău supărată pe lumea oamenilor care n-o folosesc, la cireșii lui Rădoi – duși de mulți ani la rădăcini de flăcări, face un mic popas.

Se pitește la umbra unui măracine.

La o șchioapă de buricul satului, privește spre vâlcea la fântâna lui Ciobotea care încă mai bucură sătenii cu apa-i sfântă.

Rezemat de timpuri vechi și poala pădurii, doar cireșul lui Vena lui Cozăscu, șubred flească, stă jumătate viu în pieptul vremurilor și vânturilor.

Cu mâna la frunte, dă roată cu ochii după via lui Goangă, spre salcâmiu lui Bazargic unde soarele se cațără dimineața de noapte și binecuvântează satul.

Mirosind tîmple de flori virgine, dar și de salcâmiu ce-o umbresc își dă drumul la vale.

Trece prin capul viei, prin lucerna lui nea Ilie, apoi o virează spre stînga și se scurge în vechiul drum.

Suspină iară când ajunge-n dreptul Lenii lui Pavel și Dumitru Iepure, copleșită de emoții fiindcă intră-n inima satului.

Sfredelește cu ochii după Costică și Margareta, după Leana lui Pavel, Dumitru Iepure, Marin Canache, după tanti Gheorghiața, Sandu Budulan, Cîcu, nea Costică Goangă, Mitru Bazargic, Marin Lupu, țafa Vena, Sârba, Radu lui Ciobotea...

Nu mai sunt!

I-a luat de mult Domnul în noua Sa organigramă.

Oftează, strănută și-și scutură opincile de asfaltul comunal.

Se uită la deal, spre Roșiile, apoi la vale, spre Bălcești, trage o otheadă spre plopii și arinii care-și spală umbrele-n șasa, dar și spre dealul unde se întoarce.

Șeicul (pamflet)

Olele-o, muică!

O văzurăm și pe-asta!

Un om care fuge pe ușa din spate, se întoarce triumfal pe cea din față!

Supărat ca văcarul pe sat, își leapădă costumul popular și se îmbracă musulmănește.

Se musulmănește, se musulmănește, se suleimămănește, dar ce mai caută la noi dacă nu mai știe Tatăl Nostru?

Mirosul diavolesc al banilor, învinge oamenii slabi care se cred puternici.

Așa a fost, ba. este și acum cu, "subsemnatul" nostru.

L-a chemat, „la oaste” nașul care știe să facă crucea.

Face crucea maaaaare, maaare de tot nașul ăsta, dar oricât de mare este crucea lui, nu seamănă de loc cu a noastră.

Este nașul diavolilor și are pretenție să-l ajute Dumnezeuul nostru.

Pentru "răul" pe care i l-a făcut, „Constantin cel Mare”, că i-a adus trei trofee într-un singur an, „nașometrul” l-a dat afară.

-, „Pentru asta te dau afară, bă!” i-a spus.

Și cum știm că este, „corect”, l-a dat afară pe omul muncitor care i-a umplut desaga cu trofee pușcăriașului (omul lui Dumnezeu cum își zice dihania).

L-a dat afară pe Constantin și l-a adus pe Mironim.

Mironim, fiul, nu știe meserie, dar..., „Te-nvăț eu, bă, finule”!, pare-ai fi spus diavolică, „omul Domnului, făcătorul de bine”.

Și s-a prezentat don Mir (anonimul) fără meserie, fără patalama, căci... pe, „pământul nostru”... se poate...

Când nașul l-a sunat pe fin să se prezinte să antreneze în Liga Campionilor, prin culise a răsuflat că că finul i-ar fi spus nașului:

-Vin, Nașule, dar n-am carte!

-Las-o dracu de carte, fine!

Ce faci cu ea?

Ai bani, nu-ți trebuie carte!

Ia pune tu în spinare un sac de cărtți și unul de fân și ai să vezi ce grele sunt cărțile!

Îl trimite pe Vasile-al lui Argășitu pe la federațiune, pe la ligă și rezolvă el treaba cu oficializarea ta...

Cu un pac, pac, rezolvăm necazul, fine!

Convins fiind de nașul patron, finul Mironimic s-a prezentat la locul de muncă și a început luptele.

A luat el, steagul și s-a repezit în lupte precum berbecul pe stâncă unde a fost desenat un alt berbec, dar mult mai mic și castrat ... pe deasupra.

Mic rău de tot, dar războinicul Mironim, călit, călăuzit și înverzit în luptele arabe, nu și nu.

La lup-tăăăă!

Amestecând creștinismul cu mahomedanismul, finul Mironim nu se trezește din pumni, ia bătaie după bătaie, rușine după rușine și jenă după jenă de pe terenurile pe unde umblă.

„Omul lui Dumnezeu” face crucea mare, și mai mare, și mai mare, dar Alah, nu și NU!

Buimăcit rău de palmele Domnului și de șuturile lui Alah, finul Mironim, antrenor nevoie mare, nici nu mai știe ce este și cine este.

Mare mahăr cândva, pe plaiuri mioritice, când refuza Echipa Națională și dorea schimbarea antrenorului ei, tocmai omul care l-a făcut, „mare”, plin de bani petrolieri, a uitat fostul creștin că există o roată a vieții, când la noi, la creștini, se spune că totul se plătește...

Când muști mâna celui care ți-a dat felia de pâine, Dumnezeu nu închide ochii.

Se crede mereu la porțile raiului, dar niciuna dintre ele nu este...

Când te faci frate cu dracu se mai spune că treci puntea.

Treci puntea, treci, dar nu știi pe ce mal ajungi.
Mironimul nostru, pardon, al lor, a ajuns, dar nu mai știe
cine este, unde este și ce face.
Nu-și revine deloc, deloc.
Nașu, nu și nu!
Stai aici până ne desființezi, fine!
N-ar fi mai bine ca Mironim să se ducă și să ne lase!?
La arabii lui să se ducă și la Alah al lui să meargă!
Să se ducă, să se ducă, dar ce ne facem cu nașul?
S-a dus și-n pușcărie.
A și venit de acolo.
Și înainte și acum făcea un semn ... ceva ... asemănător cu
crucea Domnului.
Care Domn!?
Doar nu al nostru!?

17.08.2015
Băile Olănești

P.S. Ce bun este câteodată și de multe ori acest clarificator
P.S.! Nici nu s-au așezat bine literele și cuvintele articolănașului
de mai sus, că, seara, pe ecranul obosit al televizorului, văd și aud
că U.E.F.A. l-a suspendat pe Mironimicul genial antrenor pentru
că nu are ... patalama.

Ba, a amendat și clubul, amândouă "gesturile" U.E.F.A.
spre rușinea noastră, a românilor.

Unde în lume s-a mai întâmplat așa ceva?

Iată că, suntem "campioni mondiali!"

Păi cum, fă, Uefo, cum dracului ai văzut, tu, de acolo de la
tine că genialul conduce fără permis!?

Nu puteai, fă, și tu să te faci că nu vezi, ca ai noștri de aici,
becaloizii dâmbovițeni cu grăsime pe creieri, ai de la ligă și de la
federațiune!?

Ce-ți veni!? Tocmai acum când Mironimicul se pregătește
să câștige Cupa Campionilor Mondiali!?

Tot acum mai aflăm că Domnul Goe, finul nașului, nu are nici bacalaureatul.

Ce grabă, zice măria sa!?

Bani să vină, bani să fie.

Problema este groaznică, fraților!

De fapt, aici este înșelăciune, infracțiune, furt pe fațăăăă...

La mine la țară, în Țepeștiul natal, Tanța lui Costea a făcut pușcărie că a furat o poală de porumbi.

Pușcărie, pușcărie, nu alta...

Nu sunt prezicător, dar iată că nu semnez degeaba.

VICTOR PĂUN

Născut la 28 noiembrie 1951, în Băbenii de Olteț, fiul lui Marin și al Savicăi. Studii liceale la Liceul militar „Dimitrie Cantemir” din Breaza și Liceul din Bălcești. Stagiul militar la „Diribau”, U.M 01755 Galați, Combinatul Siderurgic.

„Curriculum” de muncitor care, între anii 1974-1989 prestează diverse munci calificate și necalificate (sculer, lăcătuș, (tele)constructor, docher, vagonetar, betonist, zidar, cărămidar, cărăuș, magaziner, paznic etc) în diverse orașe și întreprinderi socialiste, uzine, șantiere și ferme agricole, ca I.O.B, Balș, Teleconstrucția București, Port Constanța, Mina Vulcan, Trustul Carpați București, Prefabricate Militari, UJCOOP Vâlcea ș.a.m.d.

Preocupări literare încă din liceu, dar fără finalizare (debut). Considerând că una dintre cauzele insuccesului său o reprezintă culturnicii și literații „epocii Ceaușescu” impulsionați de „tezele din iulie

1971”, se hotărăște să „debuteze” la „Europa Liberă”, unde expediază un manuscris elaborat pe profilul acestui post de radio. Desigur, interceptat de Securitate. Este anchetat, i se confiscă toate scrierile, i se interzice să mai dețină mașină de scris, este pus sub „tutela” colectivului de muncă, al comunei, dar și a familiei!, pentru a fii supravegheat și controlat și este încadrat informativ profesional, deschizându-i-se „dosar de urmărire informativă” cu numele de cod „Voiajorul”.

Urmează un „curriculum” adecvat acestui prototip de personaj atipic societății și regimului comuniste- ceaușiste-românești, care durează între anii 1978-1989. Evident că nu publică și nu poate publica nimic. Este continuu suspectat că posedă mașină de scris și „literatură de sertar”, ambele constituind, în cazul lui, infrațiune. Are impulsul acelei migrațiuni interne- vezi cariera sa de muncitor- căci, solicitând o emigrare în afara României, este refuzat.

E o situație extrem de bizară. „Autorul”, absolut ne(re)cunoscut, absolut ridiculizat, la limita excluderii sociale și subzistenței materiale se bucură, totuși, de atenția și lectura Securității. În 1986, toamna, are loc o nouă razie a Securității prin „sertarele” acestui soi de „scriitor de samizdat”, posibil determinată de cazul Ursu, care este închis, anchetat și ucis pentru un astfel de manuscris de sertar. Victor Păun este și el vizat, i se „inventariază” din nou scrierile, i se ridică din nou, iar printre ele manuscrisul pamflet *Cloaca*, cu trimitere directă la adresa familiei Ceaușescu, dar și la întreg universul comuniștilor români reflectați în extaz patriotic și efervescență revoluționară. Lecturată pe îndelete de loc. col. Ispas, care a avut un fel de admirație față de autor, pentru că i-a spus (la anchetă): „bă, io

când am citit chestia asta, am simțit că mi se face părul măciucă!” Asta nu l-a împiedicat să-l interneze la secția de psihiatrie a Spitalului Vechi din Râmnicu Vâlcea. După circa două săptămâni, scriitorul a fost totuși externat, nu știe nici azi dacă datorită medicilor, care l-au considerat sănătos, sau dacă asta a fost soluția Securității. Mai curând asta, pentru că a urmat arestul, ancheta, interogatoriul, constrângerea la angajament și „ultimul avertisment”, toate la Sediul Securității din Rm. Vâlcea și toate în sensul că, dacă recidivează „nu va mai ieși niciodată de acolo”.

Victor Păun participă activ la revoluția de la Timișoara și București, adică pe stradă, hăulind împreună cu poporul revoluționar, apoi la „golaniadă”, apoi face politică țărănistă, ajungând la apogeu când câștigă, pentru un mandat, funcția de consilier comunal.

După 1990, se retrage definitiv la proprietatea sa de la Băbeni-Oltețu, de care este profund atașat, dar care îi oferă și resursele modeste de trai.

După anul 2006, ca urmare a deconspirării dosarelor Securității, are acces la propriul dosar „VOIAJORUL / D.U.I. nr. 3.186”. Parte din material îl folosește pentru a scrie *Vermina*, cu conținut autobiografic.

Cărți publicate: *Dor de Eminescu* (poezii, Rm. Vâlcea: Editura Almarom, 1995); *Anda* (poezii, Rm. Vâlcea: Editura Conphis, 1999); *Fântâna cu două uși* (poezii, Rm. Vâlcea: Editura Fortuna, 2000); *Poeme cu sciți și copilul agatârș* (poezii, Craiova: Editura Contrafort, 2008); *Povești și proverbe reverberate* (proză, Craiova: Editura Contrafort, 2009); *Vermina* (proză, Craiova: Editura Sitech, 2009).

Neliniște

Viața nu mai are gust de viață,
Mărul nu mai are gust de măr,
Gura miroase de dimineață,
Învăț în fiecare zi să mor.

Speranța nu mai e un sentiment firesc,
Visele albe sunt absurde sau nule,
Deja e prea târziu și-mbătrânesc,
Mă sfârm și descompun în molecule.

Nu mai am ce câștiga sau pierde,
Botnița mă roade-n dreptul gurii,
Pe dinăuntru rău mă roade-un vierme
Al disperării, mâniei și urii.

Gândurile sunt păsări călătoare
Care vin de departe, departe,
Și-au obosit. Nu mai pot să zboare,
Sau zboară foarte aproape.

Dacă crezi...

Dacă crezi că vei influența fenomenele,
Apele vor curge, vântul va bate,
Iar nourii se vor desena pe cer
Atunci scrie, poete;

Dacă crezi că vei mișca lucrurile,
Munții se vor clătina, pietrele vor plânge,
Iar boabele de mei vor face ochi
Atunci scrie, poete;

Dar dacă crezi că vei influența oamenii
Câtuși de puțin, măcar o fărâmbă,
Făcându-i mai altfel de cum sunt
Atunci lasă-te păgubaș.

Poezii din volumul *Dor de Eminescu*, 1995.

Cu fața către cer

Să stai culcat cu fața către cer e
Cea mai de rând și ieftină plăcere.
Eu, de copil, pe brațe capu-am pus
Și-n iarbă m-am culcat, cu fața-n sus.

Ore în șir priveam înalt, în hău,
Dorind să-l văd la chip pe Dumnezeu.
Și-acest impuls, această necuviință,
Mă abstrăgea din lumea ce de ființă.

Simțeam cum trupul meu aer se face
Și-n nori de molecule se desface.
Mă risipesc în spațiu, pur și simplu
În forma cea dintâi, de-eter, reintru...

Trăiam intens și fără să discern
În timp și spațiu infinit, etern.
Iar viața îmi părea o veșnicie...
Doamne, cum poți să fii-n copilărie!

Mă mir și azi cum de-am putut să intru
Atât de-adânc în lumea dinăuntru.
De am rămas handicapat pe viață
Să nu mai pot trăi la suprafață.

Poezie din volumul *Anda*, 1999.

Maimuța-n mașină

Maimuțele săriră din copac în copac
Până terminară pădurea.
De aici încolo, săriră din piatră în piatră,
Până terminară epoca de piatră.

Mai departe ajunseră la o eră de bronz
Unde toate obiectele erau de bronz.
Și mai departe, la o eră de fier,
Unde toate erau de fier.

Sărind, țopăind,
Din ev în ev, merseră mai departe,
Până descoperiră mașinăria
Și lucrul mecanic.

Lucrul mecanic nu era mare lucru,
Dar mașinăria era diabolică.
O dată pornită, nu o mai poți opri;
O dată pornită, nu mai ajungi nicăieri.

De unde să știe maimuțele asta?
Sărind, țopăind,
Se urcară-n mașină.

Poezie din volumul *Fântâna cu două uși*, 2000.

Geopolitică

Românu îl bate pe ungar
De-l ascultă cu urechea.
E-he, ar lua el, ungurul, Ardealul,
Da-l bate rumânu!

Îl bate și acasă, și-n deplasare.
Umblă cu cuțitul la cizmă
Și ala, și ala,
Decât să plângă mama,
Mai bine să plângă mă-sa.

Chiar și pe neamț, zice românul,
Îl bate cu o singură mână.
Acum, după ce l-au dăulat în bătaie,
De neamț nu se mai teme nimeni.

Cel mai rău e
Când te bați cu țiganul. Să te
Ferească Dumnezeu de țigani,
De țigănie
Și de polemică cu șatra!

Românul se teme de rus;
Se cacă pe el când aude de rus.
Rusul e gherțoi, e smardoi,
L-a bătut pe neamț, pe franțuz, pe turc,
I-a luat frica toată Europa.

Mereu se plâng ăștia, micii, la ONU:
„Ma-Mare, ia-uite, ne bate rusu!”
Ce să facă Ma-mare?
„Ei, Fia-Iaca-Cui de bețivan.
Feriți-vă și voi din calea lui!”

N-are frică rusu de nimeni.
Cu americanu e prieten, că
Amândoi sunt bandiți.

Tatăl nostru

Tatăl nostru carele ești în ceruri...
„Pleacă!”
Sfințească-se numele Tău, vie împărăția Ta...
„Pleacă!”
Facă-se voia Ta...
„Pleacă!”
Precum în cer așa și pe pământ...
„Pleacă!”

Pâinea noastră cea de toate zilele...
„N-am!”
Dă-ne nouă astăzi...
„N-am!”
Și ne iartă nouă greșelile noastre
Precum și noi iertăm greșiților noștri...
„N-am!”
Și nu ne duce pe noi în ispită
Și ne izbăvește de Cel Rău,
Amin!

„N-am!”

MARINELA PREOTEASA

Născută în comuna Perieți, jud. Olt, în prima zi a anului 1952. A absolvit Facultatea de Științe ale Naturii, secția Matematică, Universitatea Craiova. Profesoară de matematică (1977-2011), profesând pentru 21 de ani la Liceul Pedagogic din Slatina (actualmente Colegiul Național Vocațional „N. Titulescu”, Slatina Olt).

Debutază literar în volumul *Reliefuri '88*, cu grupajul de proză scurtă *Chemarea* (semnat Marinela Iacob; Craiova: Editura Scrisul Românesc, 1988), Marin Sorescu fiind președintele. Cartea a trecut la controlul de specialitate din timpul Revoluției din 1989, astfel în librării a apărut în 1990.

Publicări în volum: *Iarba iubirii*, poezie (Slatina: Editura Anotimp, 1994), cu un cuvânt înainte de George Sorescu; *Clarviziuni astrale*, poezie, vol. I (Slatina: Editura CuArt, 2005), *Extraveral pentru iubire*, volum de poezie, tradus în limbile engleză, franceză și latină; *În exercițiul funcțiunii (Haz de necaz)* (Slatina: Editura CuArt, 2009), volum apărut în colaborare cu Florentin Smarandache, prefața fiind semnată de Florea Florescu; *Românul care l-a contrazis pe Einstein* (Slatina: Editura CuArt, 2012); *Paralelism vizionar* (Slatina: Editura CuArt, 2012), cu o prefață de Florentin Smarandache; *Ultimul zbor* (Slatina: Editura CuArt, 2013), volum dedicat poetului Nichita Stănescu, cu o prefață semnată de Nicolae Bălașa.

În curs de apariție sunt volumul de poezie *Din aripa îngerului*, volumul de epigrame *În vârful peniței*, cartea pentru copii *Prințesa Bobo*.

Marinela Preoteasa este coautoarea mai multor cărți, culegeri de exerciții și probleme de matematică, reviste de matematică: *Să gândim distractiv*, matematică distractivă (Slatina: Editura CuArt, 2005), în limbile română și engleză (autori: Marinela Preoteasa și Doina Mihai); *Teste de matematică pentru concursul de admitere în liceu*, autori Marinela Preoteasa și Neagu Maria; *Culegere de exerciții și probleme* (Slatina: Editura Cu Art, 1999), cu avizul MEC; *Matematică fără profesor* (Slatina: Editura CuArt, 2006), autori fiind Marinela Preoteasa, Ion Neață și Ion Burcă-Florea; *Revista de matematică MXM*, editor și redactor-șef, cu apariție din 1994.

Este editor și redactor-șef al revistei *Scurt Circuit Oltean*, actualmente *online*, cu apariție lunară, fondată din 1994.

Membră a Societății Scriitorilor Olteni, membră a Ligii Scriitorilor Români de pretutindeni, administrator al Editurii CuArt, editor al revistei naționale *Columbofilia Română* (cu abonamente în toate județele țării), coordonatoare a cenaclului literar *Iris* de la Liceul Agricol Slatina Olt, coordonatoare a cenaclului literar *Scurt Circuit Oltean*, coordonatoare a cenaclului „Dimitru Caracostea” din mai 2014 ș.a.m.d. Peste 30 premii la diverse concursuri. Despre creația Marinelei Preoteasa au scris Aureliu Goci, Victor Atanasiu, Ion Gheorghe, George Sorescu, Luminița Suse, Nicole Pottier, Mădălina Maroga, Virgil Dumitrescu, Florentin Smarandache, Ioana Stuparu ș.a.

În vârful peniței

Pomul de crăciun

Frate, sfatul tău e bun,
precum pomul de crăciun
ferchezuit cu beculețe,
și greșeli cu fețe-fețe!

Derbedeul modern

Colega, tu ai dreptate,
toate-s de la Dumnezeu,
omul cu prea multă carte,
în gând e și derbedeu!

Casa de toleranță

El de-ar fi mai tinerel,
și baba l-ar vrea nițel!
Toleranți sunt amândoi,
doar cu tinerei "de soi"!

Moșatul

Cel Moșat, cu strungăreață,
vrei mereu să fii în față,
vrei să fii tu trapezistul,
dar nu te lasă dentistul!

Măgarul către coșofană!

- Ce tot stai pe capul meu?
- Eu îți spun dar n-are rost,
La cât ești tu de prost
Pot să fiu chiar Leul greu!

Ziua de muncă

Ziua nu mai e cum crezi,
e doar vis ce nu-l visezi!
totul merge doar la pas,
tras de-un câine de pripas!

Sărutând drăcoica

Dracul tău ce "te-a'ncornat"
ce tot îți cântă balalaica,
te-a prins la "colț" neantrenat,
tu "înger" sărutând drăcoica!

Muzicantul de duzină

Cerculă precum un struț
când ascultă-n noapte marea,
plimbând capl lui "micuț"
sub nisip, chemând salvarea!

Nu de alta, da-i potaie!

Câinele de-și ia vreun os,
el rămâne tot gelos,
pe fratele cu os mai mare,
nu de alta, da-i potaie!

De coarne când l-am prins pe taur

Mi s-au tocit potcoavele de aur
de-atâta drum în necuvânt,
de coarne când l-am prins pe taur,
m-a dat cu fundul de pământ!

Răspuns la răspuns/Pe oltenește

Gândul paște, nu păcatul!
De când stă în pat la altul,
s-a uscat în curte pomu',
zice că-i sădit de Ciomu!

MARIAN PĂTRAȘCU

Născut în prima zi a anului 1953, în satul Greblești, comuna Câineni, jud. Vâlcea. Studii: Liceul Nicolae Bălcescu din Râmnicu Vâlcea (1972), Facultatea de Chimie și Inginerie Chimică din cadrul Institutul Politehnic Iași (1977). A lucrat în cercetare și în proiectare.

Este autor sau coautor a 16 lucrări publicate în reviste de specialitate, a 22 de brevete de invenție, a 66 de comunicări științifice prezentate la diverse manifestări științifice, inclusiv peste hotare (URSS, China, Grecia), și a 198 de lucrări tehnico-economice.

Este membru sau membru-fondator al unor ONG-uri culturale sau profesionale.

A publicat, în diferite ziare și reviste, peste 200 de articole, studii și texte literare (proză, poezie, eseu), o monografie (*Monografia comunei Căineni, județul Vâlcea*, Râmnicu Vâlcea: Editura Fortuna, 2008), un volum de povestiri autobiografice (*Condamnat la viață*, Râmnicu Vâlcea: Editura Silvana, 2009), un roman neconvențional (*Viața ca o provocare*, Râmnicu Vâlcea: Editura Fortuna, 2010), o antologie publicistică (*America e de vină, trăiască America!*, Râmnicu Vâlcea: Editura Fortuna, 2010), un microroman (*Oameni și câini*, Râmnicu Vâlcea: Editura Petrescu, 2011) și este autorul unor capitole și subcapitole din *Enciclopedia județului Vâlcea* (Râmnicu Vâlcea: Editura Fortuna, 2010 – vol. I – *Prezentare generală*, 2012 – vol. II – *Localitățile urbane* și, în curs de publicare – vol. III – *Localitățile rurale*).

A fost inclus în *Dicționarul scriitorilor români de azi* (editori Boris Crăciun și Daniela Crăciun-Costin; Iași: Editura Porțile Orientului, 2011, pag. 393) și în *Antologia scriitorilor români contemporani din întreaga lume*, ediție bilingvă româno-germană (editor Ligya Diaconescu – Montreal, Canada; Râmnicu Vâlcea: Editura Fortuna, 2013, pag. 264-266).

Mărian Frântu

Mărian Frântu era un vechi ilegalist devenit celebru nu numai în Greblești, ci și în toată Loviștea pentru opoziția sa curajoasă împotriva colectivizării, ceea ce nu era deloc conformă cu linia partidului în care se înscrisese încă dinainte de război. Înalt, slab dar vânjos, brunet, cu privirea întunecată și pătrunzătoare, purta plete și barbă pe care, uneori, o lăsa să-i ajungă până la brâu. Umbla vara îmbrăcat într-o pelerină neagră, lungă până la călcâie, iar iarna – într-un palton la fel, fiind însoțit

în permanență de doi câini-lup. Tăcut și solitar, nu dormea vara acasă, ci undeva pe malul Oltului, unde avea un teren pe care-l cultiva cu porumb și legume. Acolo, la Cănsor, era reședința lui de vară, o colibă din lemne acoperită cu carton gudronat. Își făcea mâncare în cutii de conserve goale pe o vatră improvizată, folosind apă chiar din Olt, pe care o și bea, ceea ce era pentru consăteni de mare mirare cum de nu se îmbolnăvea. Uneori da la pește cu plașca, intrând în apă până la brâu, nu se-ncurca el cu undița. Alteori îi ajuta pe cei care prindeau pește clandestin cu hălăul: Buzărnea, Ion Frântu – zis Râpu, Dinu Fetelea – zis Rancotă sau Laie Fetelea – zis Puvneci. Se pricepea la vâslit și conducea cu dibăcie luntrea pe firul apei, mai primea și el câte un pește, cel mai mult îi plăcea somnul, pe atunci era plin Oltul de el.

Mărian Frântu susținea că stătuse cu Gheorghiu-Dej în aceeași celulă în lagărul de la Târgu-Jiu, de unde au evadat înainte de 23 august 1944, ajutați de țărâniști și de preotul Ioan Marina, viitorul patriarh, pe atunci – paroh al bisericii „Sfântul Gheorghe” din Râmnicu-Vâlcea. De asemenea, el mai susținea că rămăsese prieteni și că avea oricând ușa deschisă la Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român. Lucrurile astea erau greu de crezut atunci, dar, peste ani, ele s-au dovedit a fi adevărate. La neîncrederea aceasta în spusele lui Mărian Frântu – „auz’ colo, Mărian Frântu și prețin cu Gheorghiu-Dej, s-o crează mutu’!” – contribuise, e drept, și faptul că nu insista absolut deloc să fie crezut; de altfel, el însuși amintea destul de rar despre acea peri-oadă din viața lui, nu era omul care să se bată cu pumnul în piept că, vezi Doamne, era prețin cu președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Române, ce mai, cu ditamai șeful statului! Pe de altă parte, Mărian Frântu fusese încadrat fără drept de apel de către consătenii de vază, ale căror păreri contau pentru tot restul satului, în categoria prăpădiților, deoarece, una la mână – era ilegalist și, doi la mână – se purta ca un zbir cu propria-i familie care, în cele din urmă, l-a și renegat, iar el a ajuns să ducă o viață solitară și chiar promiscuă.

Despre perioada detenției alături de Gheorghiu-Dej și cum au evadat ei în 1944 și au stat ascunși o zi și-o noapte la preotul

Ioan Marina, viitorul patriarh, după care au plecat la București „ca să facă 23 August”, povestea, așa cum am spus, arareori; pentru asta, trebuia să i se dezlege limba cu câteva ciocane de țuică la MAT*, cârciuma oficială, sau la Trocărel, un om scund și bolnăvicios, care-și transforma seara casa în cârciumă, clandestină – se-nțelege, vânzând țuică luată de prin Loviște pe nimica toată fiindcă el o cumpăra en gros. Firește, nu era crezut decât de foarte puțini, cei mai mulți dintre cei care-l ascultau povestind, oameni „cu scaun la cap”, îi spuneau că bate câmpii:

– Hă, hă, hă, Mărian Frântu șî pretin cu Gheorghiu-Dej șî cu patriarhu’, s-o crează mu- tu’! – făcea Gogu Aslău, zis Gogu Pioresii.

– Bine, bă, păi tu ne iei pă noi de fraieri? – sărea cu gura pe el și Gore Fetelea.

– Bă, dacă ie așa cum spui tu, atuncia de ce dracu’ n-ii fi ajuns șî tu pân’ Comitetu’ Central, sau barim ceva șăf pă la regiune? Nici la raion n-ai fost în stare să te aciuezi’, cum au făcut-o alți măi proști ca tine! – îl judeca, la rândul lui, Rancotă.

Gheorghe Iacobescu, zis Bicosu, care se dăduse cu partidul, primind chiar și o slujbă importantă – era ditamai președintele Cooperăției de Consum pe comună –, îi lua apărarea lui Mărian Frântu:

– Lăsați-l bă, în pace, nu vă gândiți’ șî voi cât a suferit iel în ilegalitate?

– A suferit pă dracu’! Atuncia când ieu luptam la Cotu’ Donuli, el stătea bine mersî în pușcărie, pă masă șî casă di la Antonescu! – se burzuluia Niță Manda, zis Țambalagi’ popii, era cântăreț bisericesc.

– Ehee, să fi stat el în prizonerat zece ani bătuț’ pă muchie, cum am stat eu în Danbaș, la ruș’, care ne munceau în mină cel puțin dooșpe ore pă zî, de ne dehulau, leșânaț’ de foame șî țapeni de frig... mama lor de muscali! – întărea și Mitică Teodorescu, zis Cățea, privind trist, în gol, la amintirea celor petrecute din 1941, când căzuse prizonier, și până în 1951, când a fost eliberat. Se uita apoi cu milă la Mărian Frântu, știindu-l comunist din ilegalitate, și se tot întreba dacă acesta ar fi putut omorî cu sânge rece, așa cum văzuse el făcând pe cei pe care îi numea pandurii români, de

fapt – prizonieri români, cărora sovieticii le promisese ră slujbe bune în țară după eliberare, iar ei acceptaseră să facă parte din plutoanele de execuție care lichidau cu precădere prizonieri germani.

Unchiul meu, tata Laie Pătrașcu, zis Șchiopu sau Șitoianu, fost caporal în Regimentul de Gardă Regală și legionar, îl înjura printre dinți, șoptit, dar apăsător, așa ca pentru sine, gata parcă să-l strângă de gât pe Mărian Frântu:

– H're-al draculi să fii tu, cu comuniștii tăi cu tot!

Nu mulți aveau curajul să înjure regimul pe atunci, chiar și în șoaptă, de obicei, erai imediat turnat la Securitate. Turnătorii se cunoșteau însă și se temeau de tata Laie, care fusese anchetat de Securitate de nenumărate ori, ba chiar făcuse și pușcărie în două rânduri – la Aiud și la Pitești, în total șapte ani bătută pe muchie dar tot nu se-nvățase minte, fier rău, de!...

Atunci când se stârneau asemenea dispute în jurul lui, Mărian Frântu nu mai punea și el gaz pe foc; dădea a lehamite din mână și, târșindu-și picioarele, pleca sepe, cu capul sus, pieptul înainte și cu pelerina neagră înfoidu-i-se pe la poale:

– Ce știț' voi? Habar n-aveț'!

Și totuși, un fapt era de necontestat în legătură cu Mărian Frântu: din mare comunist ilegalist ce fusese, devenise un dușman neîmpăcat al colectivizării. La MAT¹, la horă, duminica în drum, unde lumea se aduna la taclale, chiar și în biserică după slujbă, Mărian Frântu îndemna lumea să nu se înscrie în colectiv, să aibă curaj și să înfrunte comisia de colectivizare condusă de unul de la raion – Udeci, omul partidului, căruia lumea, văzându-l bătându-i și noapte prin sat, îi striga de departe:

– Huo de-ciii!

Paradoxal, într-o vreme în care alți oameni erau anchetați, se-nțelege – în urma unor turnă-torii ordinare –, că au ascultat „Europa Liberă” sau „Vocea Americii”, că au înjurat partidul sau chiar că au cântat „Deșteaptă-te române!”, Mărian Frântu nu a pățit nimic. Ba, la un moment dat, s-a răspândit în sat zvonul că, exasperat fiind de insistențele și amenințările lui Udeci și ale

¹ Cărciumă, bar sătesc, inițialele de la Monopolul Alcoolului și Tutunului.

trepădușilor care-l însoțeau, Mărian Frântu s-ar fi dus la București în audiență la Gheorghiu-Dej, unde, fără prea multă introducere, i-ar fi spus acestuia hotărât:

– Bă, Ghiță, tu la mine-n sat nu faci colectiv, ai înțales?

– Bine, Măriene, nu fac, liniștește-te! – i-ar fi răspuns Gheorghiu-Dej.

Apoi, cică, l-a ospătat, i-a dat niște bani de buzunar și l-a trimis la gară cu un automobil al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român... Or fi fost, n-or fi fost toate astea adevărate..., cert este faptul că, până la urmă, în Greblești nu s-a făcut colectiv...

...În ceea ce mă privește, l-am cunoscut pe Mărian Frântu ca pe un tip dur, foarte stăpân pe sine, și de aceea îl admiram foarte mult. O singură dată l-am văzut plângând: la moartea lui Gheorghiu-Dej, atunci când el a hotărât în mod irevocabil și se pare că nu fără teimei:

– Ruși l-au omărat!...

Adunare festivă

Prostia rânjește satisfăcută: „Am învins!”
Discursul victoriei este aplaudat frenetic,
Ignoranța, corupția, răutatea și cinismul,
Ipocrizia, minciuna, răzbunarea și hoția,
Brutalitatea, crima, pâra și abuzul,
Imoralitatea, demagogia, neîncrederea și frica
Și multe alte personalități sinistre
Ovaționează îndelung, binecuvântând epoca.
Harul prostiei încununează sala,
Delirul apare timid crescând apoi:
Mai există inteligență, cinste și înțelepciune,
Mai există muncă cinstită și talent,
Mai există împotrivire, morală și dreptate,
Mai există pasiune, curaj și îndemn
Care trebuie distruse până nu e prea târziu.

Căci de necrezut: ura a trecut de partea lor
Și crește încet dar sigur...
Prostia aruncă urlând cuvintele fatidice:
– Ura ne-a trădat!
Victoria proclamată se dezumflă cu un șuierat sec,
Frica își face autocritica
Și hotărăște în gând să trădeze la rându-i,
Știind totuși ca și ura
Că toate acestea vor dispărea curând,
Nu înainte însă de a-și fi făcut datoria!

Stare neînchipuită

Somn chinuit, înfricoșat de vise stranii,
Curgere de timp însângerat de suferință,
Stare animalică în așteptarea unui os,
Gânduri negre de griji întreținute,
Tremur de ură și teamă aflate-n luptă,
Frig în suflet, frig și în sălașuri,
Identități pierdute, talente nedorite
Conturează crunta stare, reală ca materia.

Nostalgie I

Calc pe frunzele uscate ale sufletului meu
Așteptând înverzirea primăvărată a ramurilor sale
Și îmi dau seama că-mi vine tot mai greu
Să-mi trag seva pentru-a pași pe a vieții cale.

Unde sunt anii când nepăsător treceam prin viață
Și credeam că pot muta munții din loc
Făr-a simți că timpul subțiaz-a vieții ață
Și frânge-o –va ca mâine-n jale și fără de noroc?

Nostalgie II

Pe sub bolta cea rotată,
Cu frunzișu-ntunecat,
Ne-ntâlneam cândva, odată –
Unde ești, de ce-ai plecat?

În poiana de pe munte
Unde-ntâi ne-am sărutat
Au crescut copaci și tufe,
Locul e demult uitat.

Lângă râul ce tresaltă
Peste pietre cristalin,
Ne iubeam cândva, odată,
Acum locul mi-e străin.

Tinerete, tinerețe,
Nici nu știu când ai trecut,
Ai plecat lăsând tristețe,
Nici eu nu te-am reținut.

Bătrânețe, bătrânețe,
Ai venit, nu te-am chemat,
Nici tu nu mi-ai dat binețe,
Nici eu nu te-am salutat.

AUREL N. FURTUNĂ

Născut la 7 februarie 1955, în localitatea Tălpaș, dar după bunica maternă descinde din Zătreni, din ramura puternicilor boieri Zătreanu, care au construit acolo primul colegiu rural (schit manastiresc, biserică și o culă) din Oltenia și Muntenia (azi, azil de bătrâni). După bunicul patern este de origine basarabeană, urmași ai primilor refugiați în urma războiului ruso-turc și alipirea pentru prima dată a Basarabiei la Rusia.

A urmat cursurile Liceului teoretic “Petrache Poienaru” din Bălcești, fostul raion Oltețu. A urmat apoi stagiul militar și în 1982 a absolvit Facultatea de Medicină din Craiova.

În facultate a făcut parte din cenaclul “A doua veghe”, condus de profesorul și poetul Constantin Voiculescu, fiind și unul dintre fondatori.

Scrie și versuri și proză, iar romanul *Pseudo-miriapodeida sau lupta instinctelor*, astăzi pierdut, a primit premiul al doilea pe Universitatea din Craiova la secțiunea proză.

O poezie-manifest, interpretată din fericire drept o cosmogonie de către critici și cenzură, *Suferințele astrilor*, determină câțiva medici, printre motivele știute de toată lumea, plecați la un congres de specialitate să "fugă" în Canada. Enervat că o poetesă *en vogue*, șefă de secție la revista *Ramuri*, refuză să-l publice "că este prea prozaic", arde majoritatea poeziilor (spre stupefacția câtorva colegi și mai ales prieteni) și de atunci nu va mai scrie niciodată nicio poezie, ci doar câteva fabule. (De aceea am și ales că ilustrăm portretul lui Aurel Furtună cu o poezie, printre puținele nearse.)

După 1982, îl găsim rabdând de foame și de frig, cu un salariu mizerabil, prin mai multe dispensare comunale din Olt (Sprâncenata, Nicolae Titulescu, Crâmpoia, Tufeni) ca mai apoi să ajungă medic la TCH Olt Inferior Slatina. Evenimentele din decembrie 1989 îl surprind ca medic secundar pneumoftiziolog, dar aflându-se la Slatina, ia o salvare cu sânge, materiale sanitare, medicamente, etc și ajunge să coordoneze Serviciul de primiri-urgențe la Spitalul Universitar București.

Ura din toată ființa comunismul. Cum s-a convins repede că așa-zisa revoluție e de fapt o sângeroasă lovitură de stat, ia atitudine vehementă, fondează revista *Planeta Albastră* și ziarul *Informația Primariei Slatina*, merge cu geamantane de cărți la "Podul de flori" de peste Prut în speranța reîntregirii țării, distribuie ajutoare primite din străinătate etc.

Revista și ziarul, fondate pe proprie cheltuială, au dat faliment destul de repede pentru că refuză să facă pact cu neocomuniștii ajunși la putere, dar are și multe neplăceri din partea serviciilor secrete ale puterii obediente Moscovei. Este singura persoană din Slatina care are mandat de interceptare permanentă a convorbirilor, corespondenței, pentru că a cerut și cere insistent dekaghebizarea României, pedepsirea celor care au făcut crime împotriva poporului român, atât înainte de 1989, cât mai ales după lovitura de stat.

A colaborat intens cu ziarele *Romania Liberă* și mai ales cu ziarul *Ziua* al lui Sorin Roșca Stănescu. Astfel, a ajuns până la Cernăuți și Kiev, cu ziaristul Lucian Mătăchescu, pentru a încerca eliberarea unui patriot român arestat de naționaliștii corupți din Ucraina.

Abia din 2001 se preocupă iarăși de literatură, metafizică, holistică (în afara articolelor din presă) și începe documentarea pentru romanul *O alta istorie a timpului* (Editura “Casa Ciurea”, 2010).

În anul 2014, publică la editura Hoffman *Universul și lumi paralele*. Este invitat în mai multe emisiuni televizate cu generalul, doctor în științe, Emil Străinu, având ca temă probleme filosofice și metafizice.

O lucrare holistică, *Univers, Spirit și lumi paralele*, va apare la începutul anului 2016 la aceeași editură Hoffman.

Mătușa Clara

“Plecați mă de-aici...” și bate cu toiagul
prin merii dintre stupi. Dar nu omoară nici albină.
”Plecați mă...plecați măă...”
Parcă atinge și ramurile teiului cu frunzele trecute...
Așa în fiecare seară mătușa Clara cutreieră grădina
Prin ramuri, vede ea dihăniile negre ce noaptea
âi răstoarnă patul. Spun ca o iau cu ei...
Oricum, noaptea se-aude cum strigă după ajutor
Îngânată de foșnetul porumbiștilor tomnatice
Prevestitoare de îngheț :
“Plecați măăă...lasăți-mă doorniloor...”

CONSTANTIN DINCĂ

Născut în anul 1956 în comuna Bălcești, jud. Vâlcea. A urmat cursurile primare și gimnaziale în localitatea natală. A absolvit Liceul Pedagogic din Râmnicu Vâlcea. Lucrează ca învățător.

În anul 1996 a publicat, la Editura Coresi din București, lucrarea *Probleme năzdrăvane – Probleme de logică și perspicacitate pentru clasele I-IV*.

Echilibrul dezechilibrului

Pe nesimțite au plecat
Păsările călătoare
Și echilibrul s-a rupt.
Pădurile toate
Tânjesc să plece,
Le împinge vântul.

Tremurul frunzelor

Fiecare își vede
De media lui aritmetică.
Fără vârful și fără abisuri,
Fiecare tinde spre
Media lui aritmetică.
Spre nivelare ne prăbușim,
Ne aplecăm spre pământ.
Tremurăm ca frunzele
Toată viața, toată arta
Și vine toamna
Nivelatoare.
Fiecare își vede
De media lui aritmetică.

Poem orizontal

Ieșirea la cer este ca ieșirea la mare.
Când ar fi descoperit oamenii
Stelele
Dacă nu ar fi existat nopțile?
Când ar fi înțeles oamenii
Marea
Dacă nu i-ar fi vălurit dorul?
Ieșirea la cer nu este ca ieșirea la mare:
Poemul are tendința de a deveni orizontal.
Legea gravitației influențează poezia,
Poezia influențează legea gravitației.

VASIAN MIRCESCU

Născut pe 24 ianuarie 1956, în satul Drăgănești, orașul Brezoi, județul Vâlcea, al șaptelea copil din cei opt ai familiei Alexandrina și Nicolae Vasii. Școala primară în satul natal, apoi cursurile școlii cu clasele V-VIII din satul vecin, Călinești. Între anii 1971-1975 urmează Liceul Agricol la Sibiu, efectuând apoi stagiul militar, la vânători-de-munte Câmpulung-Muscel.

Se înscrie la Facultatea de Zootehnie București, pe care o termină în anul 1980, devenind inginer zootehnist. A lucrat apoi ca inginer-șef de fermă la două unități cooperatiste, Nicolae Bălcescu și Băbeni, jud. Vâlcea. Din 1991, după așa-zisa restructurare a agriculturii a fost șef de Centru Agricol la Malaia, pe Valea Lotrului, apoi la Bujoreni, lângă Râmnicu-Vâlcea, de unde s-a pensionat pe caz de boală în anul 2004.

Urmează Facultatea de Arhitectură a Universității “Ion Mincu” din București, veche pasiune. Între anii 1996-2000 a urmat cursurile Facultății de Teologie a Universității din Craiova, pe care a absolvit-o cu brio, încercând doi ani la rând să ia o parohie pentru a sluji la Sfântul Altar, cum îi plăcea să-și exprime dorința.

A cochetat cu poezia încă din adolescență, contribuind cu o poezioară într-o revistă volantă care circula printre școlile generale din acea vreme. În liceu a mai scris câteva poezii, apoi mai multe în primii ani de facultate, dar neîndrăznind să le scoată la iveală. A mai scris în nopțile cu “insomnii de mătase” (Fănuș Neagu) în timpul ingineriei pe la cele două comune din județ, ca apoi în timpul studiului la Facultatea de Teologie să i se reveleze cu adevărat înclinația spre poezie.

Poetul Felix Sima l-a încurajat și i-a publicat primele poezii în *Povestea Vorbei*, ziar de cultură vâlceană, ca apoi tot la îndrumarea acestuia să selecteze primele 75 de poezii pentru a le publica în carte, debutând în anul 2010 cu volumul *Să mă aplec, ușor, peste durere*, apărut la Editura “Ramuri” din Craiova. De menționat repercusiunea mării dureri suferită prin pierderea fiicei celei mici, Iulia-Alexandrina, în vârstă de numai 13 ani și o lună, înecată în apele Oltului. Al doilea volum, *Nes(p)ățiu*, a fost publicat în anul 2013 la Editura “M.J.M.” din Craiova, cuprinzând 46 de poezii, în majoritate cu tentă religioasă, sub pseudonimul Vasian Mircescu (de la Mircea Vasii). Este în pregătire cel de-al treilea volum, continuând să publice în *Povestea Vorbei* și *Cultura Vâlceană*, care îi mai găzduiesc în paginile lor încercările, mulțumită lui Felix Sima și lui Petre Cichirdan, principalul realizator al celor două reviste.

Este căsătorit cu ing. Elena (Dorina) Vasii, având pe fiica cea mare, Ramona-Elena, juristă, căsătorită, locuind și lucrând în București.

Continuă să lucreze ca proiectant particular și uneori, printre echere și compasuri, sau printre programele de arhitectură, să i se mai furișeze câte o muză, plutindu-l ușor spre câte un “pic de roz, de liniște și de culoare”.

Sonetul blândeții 3

Să nu știrbești nimic din ceea ce ți-e veșnic
Când urâciunea sufletul ți-l paște
Luptă trudind spre clipa-ți cea de pace
Reluând a ta blândețe și fi-vei mai puternic

Ci lasă urâciunea și mergi înspre lumină
Chiar dacă sufletu-ți de negură-i cuprins
Din zbciumul vieții cu-o treaptă te-ai desprins
Urmând nemijlocit chemarea cea divină

Din noaptea-ntunecoasă în care cazi plâpând
Tânjind spre zorii zilei spre roua dimineții
Îți vei scălda privirea-n luceferi și curând

Obol vei da din rouă spălând umbra tristeții
și-n liniștea clepsidrei te vei urca mizând
Prin raza cea de taină spre veșnicia vieții

Stricata zidire

Suntem doar leșuri trecătoare pe pământ
și ne purtăm amarnic păcatele prin ele

Din tainica zidire nimic nu mai e sfânt
Nimic nu mai aspiră înspre stele

și cât de sistematic din suflete golim
Harul Divin ce mai persistă încă
și golul cel rămas cu patimi îl plinim
Ca simpli trecători spre ghenă cea adâncă

Ne sărăcim noi duhul dar nu spre fericire
Ca-n golul cel din sine să intre DUMNEZEU
Îl umplem cu păcare dar mai cu osebite
Îi dăm pe zi ce trece grea tentă de ateu

Zidirea am stricat-o, pe cea dintâi si-a doua
Am profanat Adamul si ce e și mai rău
L-am răstignit pe DOMNUL cu mari și multe patimi
Mereu tot defăimînd Prea-Sfânt numele său

Ridică-ne o, DOAMNE cu voia Ta cea Sfântă
Suntem zidiri căzute, scoate-ne din noroi
Lumină readuce în suflete de stîncă
La turma Ta cea mare adu pierdute oi

Rugă 3

Presară-o lacrimă de nea
Pe vechea mea făptură nouă
N-am cum să vin în fața Ta
Că-n viața mea e nor și plouă

Și nici nu știu dacă mai simt
Ce se petrece-acum cu noi
Presară-o rază de argint
Pe mersul nostru din noroi

Nu ne lăsa să huzurim
Pe sfânta țărân-a brazdei tale
Din viața Ta să odrăslim
și să-ți aducem osanale

Am tot lăsat în urma mea
Din tot ce-Ai spus și învățat
Presară-o lacrimă de nea
S-aștearnă drumul cel curat

Și urcă-mă încet spre vis
Ca fumul alb dintr-un fuior
și mă primește-n Paradis
Tu, Doamne, Tatăl meu de dor...

Rugă 5

Din sfântul Tău izvor cu apă vie
Ce curge-ncet spre lume dă-mi și mie
Din marea Ta milostivire, Tată
Acceptă să mai gust și eu odată

Pogoară bunătate învăluind cu har
Pe robul Tău sărac din nesfârșit amar
Sparge cătușele cu care sunt legat
În temnița închisă de-amarnicul păcat

Adună-mă din oarba-mi risipire
Cu-o aripă de înger dă-mi de știre
Ca prin lumina sfântă solidul să mă-nvețe
S-ascult mereu umil cereștile povețe

Din lumea împietrită în care zac stingher
Scoate-mă Doamne ridică-mă-n spre cer

Oprește-te o clipă din veacul necuprins
și spre a mea rugă apleacă-te-ntradins

C-așa smerit și-nvăluit cu toate cele
Să mă înalț în zboru-mi către stele
și la sfârșit de zbor făr'de cuvinte
Să aplanez supus spre dreapta Ta, Părinte...

Mă voi trezi alene...

Mă voi trezi alene ca dintr-un vis feeric
și pleoapele-mi vor fremăta fierbinți
De dincolo și dincoace de-ntuneric
Vibrând încet spre-ncercate rugăminți

și-am să tânjesc mereu din răul cel spre bine
Când viața-i ca un fum și se prelinge ca o boare
Sorbind plăpând din roua zilei care vine
Pe când chiar și iubirea cea din mine moare

Uscându-se din mine copacul plin de flori
Roi de petale va cerne pe un întins covor
În suflet cuibărind mii de flori
Pe când și florile cele din glastre mor

Dinspre albastre zări va coborî aieve
Lumina cea de seară prin ramul desfrunzit
Sfidând savoarea dulce pulsațiilor din seve
Prin amintiri fugare din treacătul venit

Vibrând încet spre ne-ncercate rugăminți
De dincolo și dincoace de-ntuneric
Când pleoapele-mi vor fremăta fierbinți
Mă voi trezi alene ca dintr-un vis feeric...

ION NĂLBITORU

Născut la 6 ianuarie 1956, la Bălcești, jud. Vâlcea. Copilăria și cls. I-VIII le-a făcut în localitatea Zătreni, jud. Vâlcea, apoi a urmat Liceul Industrial de Construcții la Tg. Jiu, jud. Gorj, stagiul militar la T.R. în Turnu Măgurele, jud. Teleorman și Facultatea de Hidrotehnică la Institutul de Construcții București.

Din 1982 s-a mutat cu domiciliul în orașul Brezoi. Este inginer hidrotehnic, scriitor (romancier, poet, dramaturg, epigramist, memorialist), membru al Forumului Cultural al Râmnicului (2009); Președinte și membru fondator al Forumului Cultural Brezoi (2009); membru al Ligii Scriitorilor Români - Filiala Vâlcea (2010), secretar executiv al filialei și redactor șef la

revista „Memoria Slovelor” din 2014; membru al Societății Culturale „Anton Pann” – Râmnicu Vâlcea (2010); membru fondator al Cafenelei Literare „Info-Cozia” Călimănești (2010).

Începând cu anul 2009 publică o serie de pamflete, epigrame, poezii, parodii, fabule, articole, reportaje, schițe și fragmente din romanele proprii și cronică literară în mai multe reviste din țară și din străinătate: *Cozia Info* (Călimănești, unde în 2012-2013 a fost și redactor), *Scurt Circuit Oltean* (Slatina), *Constelații diamantine* (Craiova), *Art-emis* (Rm. Vâlcea), *Memoria slovelor* (Rm. Vâlcea), *Agora literară* (Cluj Napoca), *Națiunea*, *Actualitatea românească* (Italia), *Itaca* (Irlanda), *Confluente literare*, *Însemne culturale*, *Confluente lirice*, *Negru pe alb*, *Republica artelor*, *Povestea vorbei*, *Occidentul românesc* etc.

În 2013 a publicat un ciclul de reportaje intitulat *România - Catedrala din Carpați în Starpress*, *Slova creștină*, *Confluente literare*, *Republica artelor și Radiometafora*.

În 2013/2014 a publicat scenariul de film de lung metraj *Regatul lui Dracula* în revista *Confluente literare*; are în lucru romanele *Castelul bântuit* și *Departee de țară*.

În 2011 este nominalizat pentru premiile Ligii Scriitorilor Români, secțiunea Teatru, cu volumul *Edenul și infernul unei lumi*, iar în 2012 nominalizat pentru premiile Ligii Scriitorilor Români cu volumul *Arhimandritul Mina Stan – un slujitor devotat Domnului*.

În 2013, în cadrul Forumului Cultural Brezoi, împreună cu membrii acestuia a organizat concursul județean de „Creații literare”. Festivitatea de premiere a câștigătorilor a avut loc cu ocazia Zilelor Brezoiului „Târgul Lotrilor”.

În 2014, în cadrul Forumului Cultural al Brezoiului a inițiat un proiect cultural prin organizarea Concursului internațional de proză scurtă „România – Catedrala din Carpați”.

Tot din 2014 are o rubrică intitulată „Promovăm inteligența și creativitatea românească în literatură” în ziarul *Radiometafora* (SUA), în care promovează scriitori români de pretutindeni debutanți sau consacrați de toate vârstele.

În 2015 în cadrul revistei *Memoria Slovelor* a Ligii Scriitorilor Români, Filiala Vâlcea inițiază un proiect cultural „Ziua Limbii Române la Râmnicu Vâlcea” în colaborare cu Starpress, Liga Scriitorilor Români și Rotarexim. Cu această ocazie propune și organizează „Concursul Internațional de proză scurtă și poezie *Memoria Slovelor* - 2015, ediția I”.

A publicat o serie de referințe și evocări în diverse volume și este prezent în dicționare, enciclopedii și antologii.

A publicat volumele: *Cascada Tinereții*, roman, Pitești: Editura Tip Naste, 2007; *La poarta destinului*, teatru, vol. I, Pitești: Editura Tip Naste, 2007; *Stăpânul soarelui*, teatru, vol. II, Pitești: Editura Tip Naste, 2008; *Fântâna Sângeroasă*, roman, București, 2009; *Edenul și infernul unei lumi*, teatru, vol. III, București, 2009; *Arhimandritul Mina Stan – un slujitor devotat Domnului*, Rm. Vâlcea: Editura Petrescu, 2011; *Arhimandritul Mina Stan – omul rugăciunii, omul suferinței*, Iași: Editura Credința Strămoșească, 2012; *Comoara blestemată*, Rm. Vâlcea: Editura Petrescu, 2012; *Urmașul lui Dracula*, Galați: Editura Olimpias, 2015.

O filă de amintiri

Zătreni, localitatea copilăriei mele, este situat pe pitoreasca și mănoasa Valea Oltețului, unde adesea fugeam pe furiș de mama la scăldat. De o parte și de alta se desfășoară un relief variat, dealuri cu pomi fructiferi, viță-de-vie, iar mai sus pădurile de foioase. Când ajungi pe culme te trezești într-un platou împădurit, brăzdat pe alocuri de câte un pârau adânc, iar după acesta o altă vale largă cu pajiști înierbate presărate cu flori de câmp, la marginea căreia se ridică versanții cu stejarii ce-și flutură semeți frunzele în soare. Și acum încă mai iubesc această zonă superbă cu plaiuri mioritice pline de viață. Nu era colțisor din codru să nu răsune de chiotele noastre, alături de țopăitul zglobiu al mielușeilor și trilul fermecător al păsărelelor.

Îmi amintesc cu drag de verile caniculare când alergam exuberant cu ceilalți prieteni printre snopii de grâu pe care mămicile îi aruncau în batozele pentru treierat. Mai târziu societatea s-a modernizat și au apărut combinele. Atunci muncile agricole se făceau mai mult manual și doar o foarte mică parte era mecanizată. Și totuși nu se risipea nimic...

Copil fiind, admiram cu nesaț lanurile aurii de grâu care făceau valuri-valuri în adierea lină a vântului, provocând un zornăit continuu al spicelor, ca o simfonie a bogăției. Spre toamnă, în bătaia vântului ce vestea schimbarea climei, urechile percepeau foșnetul frunzelor uscate din lanurile de porumb din care abia se zărea pălăria călărețului.

La țară toate anotimpurile erau frumoase și pline de viață. Fiecare avea specificul și farmecul său! Cum se schimba sezonul, cum devenea cel mai adorat.

Când Baba Iarna își anunța sosirea prin trimișii săi speciali, bucuria exploda în sufletele noastre, căci odată cu ea se apropia mult așteptata vacanță de iarnă. Pe vremea mea satele nu erau încă electrificate. Ani la rând am trăit și am învățat la o simplă lampă cu petrol.

Sărbătorile de iarnă erau anunțate de țipătul strident și disperat al porcilor înjunghiați de la primele ore ale dimineții

până seara târziu. Era o splendoare de sărbători, mai ales când plecam cu colinda. Pe noi ne bucura libertatea prin zăpadă, la săniuș, pe întreaga vacanță. De la mic la mare, până la respectabilii bătrâni cu mustața răsucită și bastonul lustruit de care nu se despărțeau de parcă era sceptra vieții lor, sfințele sărbători de Crăciun, Anul Nou, Bobotează și Sfântul Ioan, făceau parte dintr-un ritual prin care comunitatea parcă se contopea cu Divinitatea.

Abia așteptam ca vecinii și părinții, să se întâlnească la o țuică fiartă sau la o ulcică cu vin, că noi o și zbugheam la săniuș! Atunci iarna era iarnă, iar de sfințele sărbători zăpada era aproape cât gardul!

Peisajul de iarnă la țară era de basm! Pomii din grădini erau împodobiți sărbătorește de mama natură cu abundența ninsorilor de vis. Anotimpul alb oferea locuitorilor un spectacol inedit când ningea cu fulgi mari, iar fumul cenușiu se ridica în rotoacele din hornurile caselor țărănești spre plapuma albă a norilor. În acele momente sublimă era o liniște profundă în jur, de parcă puteai să percepi cu auzul căderea zburdalnică a fulgilor de nea prin văzduhul infinit. Arborii tăcuți și parcă încremeniți, ca membrii unei adunări la un sfânt ritual, își țineau ridicate ramurile spre cer ca pe niște brațe împodobite festiv, primind liniștiți și binevoitori fulg cu fulg pe frunțile lor ninsoarea cernută din cerul ce se contopea la câțiva pași cu tărâmul imaculat, unind parcă universul, cerul și pământul.

Doar din când în când acel imaculat alb era brăzdat fugitiv de câte o vrăbiuță ce zbura grăbită de la un fânar la altul după grăunțe. Ele erau singurele vietăți ale cerului care mai comunicau adesea cu oamenii.

Dar toate își au rostul lor și la timpul lor! Odată cu primele raze de soare călduțe ale lui mărțișor, prin stratul de zăpadă penetrau cu clopoței zglobii, ghiociei! Ziua se mărea, era din ce în ce mai cald și băbuța iarnă își retrăgea treptat mantaua ciuruită de apariția noului anotimp, primăvara. Stratul de nea se subția pe fiecare zi, pe alocuri apărea colțul ierbii, din maluri musteau izvoarele, pârâiașele își măreau debitele, iar sătenii ieșeau la muncile câmpului. Între timp soseau primele păsări

călătoare, ba chiar cucu își vestea sosirea cu mare vervă trezind parcă și codrul la viață. Pomii își întindeau crengile ca pe niște brațe amorțite de atâta sedentarism, mugurii plesneau și pe alocuri se răspândea un parfum plăcut din firavele floricele ce-și deschideau pe rând petalele albe.

Dar iată că acest anotimp este nu numai al trezirii la viață și al renașterii ci și cel al înnoirii! De Sfintele Paști părinții ne cumpărau hăinuțe și pantofiori noi. Așa era tradiția ca de Înviere să mergi la sfânta biserică în straie noi din cap până în picioare.

Spectacolul oferit de freamătul naturii era inedit prin trilul colorat plin de muzicalitate al păsărelelor, prin pomii înfloriți cu parfumul lor îmbătător ca adevărate grădini ale raiului împletite cu cântecul cucului și zborul planat al rândunelilor ce-și reparau cu trudă și hărnicie cuiburile, de zumzetul primelor albine și apariția primilor fluturași zburdalnici, nepăsători metamorfozelor lăsate de Creator! Căci dintr-un spin iese o floare a iubirii, iar dintr-un vierme un fluture al zborului spre infinit...

Nici nu realizam când trecea primăvara cu efervescența și pofta de viață cu care ne răscolea și venea vacanța mare odată cu vara însoțită de zilele toride cu căldură caniculară sau cu unele după amiezi cu vijelii și furtuni cu fulgere și trăsnete acompaniate de ropotul ploilor torențiale.

Din zori până seara târziu vuiiau văile și vâlcelele de chioțele vesele și zbenquielile noastre. În jurul nostru exista o armonie perfectă prin freamătul pădurii, foșnetul tufișurilor, susurul izvoarelor, trilul colorat al păsărelelor și șoaptele stejarilor bătrâni.

Seara după ce aduceam animalele în obor mâncam la repezeală, fiindcă ziulica ne părea totuși scurtă și încingeam câte o partidă de fotbal pe maidan până seara târziu când stelele își aprindeau felinarele.

Vara părea pentru noi o eternitate în care simțeam prin libertatea noastră lipsită de stres că trăim cu adevărat pe acest pământ binecuvântat de Bunul Dumnezeu.

Vacanța Mare era așa de mare că uneori ni se făcea dor de școală și așteptam cu nerăbdare începerea noului an școlar, odată

cu sosirea noului anotimp peste întinderile mănoase. În primele zile de școală răsfoiam cu drag și nerăbdare noile manuale pe care le primeam, dar nu ne bucuram prea mult de ele fiindcă în următoarele trei săptămâni școala era mobilizată în campania agricolă de toamnă la cules de porumb, la adunat struguri sau fructe.

Dar iată că pe nesimțite pe alocuri apăreau în pâlcuri nuanțe galbene printre tufișuri. Încet-încet codrul îngălbenea apoi acea culoare caldă se transforma treptat în ruginiu și-n acele momente pădurea parcă lua foc. Dar odată cu căderea primelor frunze se instala o atmosferă melancolică peste întinderile înverzite în urmă cu o lună. Deșii predomină o undă de tristețe în acest sezon, el are specificul său cu frumusețile, bogăția și încântările sale. Apar apoi primele brume care ard treptat totul în cale, frunzele se desprind de pe crenguțe, fâlfâie ca aripile păsărelelor plutind prin văzduh și cad fiecare pe unde apucă alcătuind în final un covoraș ruginiu pe drumeaguri, dâmburi, poienițe sau printre stejarii codrului. Nu peste mult timp arborii rămân goi ca niște schelete cu brațele ridicate spre bolta cerească cerând parcă îndurare de la Atotputernicul. Vântul autumnal se instalează peste întinderile pustiite de efectul brumelor, alergând norii învolburăți dintr-o parte în alta a orizontului. Treptat zilele devin din ce în ce mai scurte, vestind un nou sezon cu bucuriile și melancoliile sale. Între timp ploile mocănești de toamnă s-au instalat pentru multă vreme peste întinderile nesfârșite.

Dar viața începe să reînvie cu plutirea jucăușă prin văzduh a primilor fulgi de nea.

Și astfel cele patru cicluri ale anului se perindă prin viața noastră și timpul se scurge odată cu noi...

Copilăria fiecăruia dintre noi este singura rază de soare din viața noastră, restul devine rutină, alergătură și zădărnici într-o lume tumultuoasă, de foarte multe ori trivială, cu nonsensuri, la care suntem nevoiți pentru existență să ne adaptăm. Doar blândețea părinților și a bunicilor, iertarea lor la comportamentul nostru de multe ori nesăbuit, ființa iubită, copiii și nepoții ne readuc lumina și căldura în suflete.

De câte ori revin la casa părintească cu soția și copiii sunt întâmpinat cu lacrimi în ochi de bucurie că încă i-am mai prins în viață pe „tinereii” cu părul nins de vreme și ridurile pe obraji tot mai adânci de povara anilor.

Totodată revăd locurile care acum îmi par străine și pustii, fiindcă natura a fost năpădită de sălbăticie. Bălăriile și tufișurile au pus stăpânire peste plaiuri iar porcii mistreți, țapii, ciutele și cerbii au invadat pădurile până aproape de curțile oamenilor. Ai impresia că pătrunzi într-o junglă rătăcindu-te printre hățișuri. Chiar și relieful s-a schimbat luând forme noi prin eroziuni și alunecări de teren.

Toamna când plouă pe ulicioara înnoioasă ajung cu greu la bătrânii mei. În schimb vara este o adevărată splendoare, este o liniște deplină tulburată din când în când de foșnetul frunzelor în adierea vântului și trilul colorat al păsărelelor. La rândul lor nopțile de vară au un farmec de basm cu bolta înstelată, simfonia greierilor și mai ales cu concertul oferit de glasul privighetorii.

...Amintiri, amintiri, amintiri!... Totul rămâne doar în amintire...

ELENA AGIU-NEACȘU

Născută pe 2 iunie 1958, în comuna Cetate, jud. Dolj. Locuiește la Râmnicu Vâlcea. Este absolventă a Facultății de Filologie din Timișoara (1977-1981). Este profesoară și realizatoare emisiune la TV Vâlcea Unu ("Atelier literar").

Are o bogată activitate literară, fiind membru al Cenaclului "Pavel Dan", Timișoara (1977-1981); membru fondator al Societății Cultural-Artistice și Literare Anton Pann din Rm. Vâlcea (1983); membru al Societății Scriitorilor Români din București (2010). Este vicepreședinte al Societății Cultural-Artistice și Literare "Anton Pann" din Rm. Vâlcea.

Publică poezii, haikuuri, epigrame, eseuri, schițe, teatru în nenumărate periodice: *Orizont*, *Evenimentul*, *Cronica Vâlceană*, *Jurnalul de Vâlcea*, *Monitorul de Vâlcea*, *Povestea vorbei*, *Memoria slovelor*, *Anton Pann*

(Rm. Vâlcea), *Revista română de versuri și proză* (București), *Poștașul* (Slatina), *Scurt circuit oltean* (Slatina), *Constelații Diamantine* (Craiova), *Pietrele Doamnei* (Domnești-Argeș), *Mirajul Oltului* (Călimănești), *Amurg Sentimental* (București), *Viața de pretutindeni* (Arad), *Confluente literare* (online), *Zeit* (Brăila).

A obținut Premiul al II-lea pentru teatru, premiul al III-lea pentru proză și poezie la Ediția I-a a Festivalului “Nicolae Bălcescu”, 2002; Premiul I, teatru, Concursul național “Dor de dor” (Dor Mărunt, 2008); Premiul al II-lea, teatru, Concursul “Vara visurilor mele”, Ediția a IX-a (*Amurg Sentimental*, București, 2010). Palmaresul personal mai numără și alte premii importante, primite la concursuri naționale de teatru și poezie.

Volume publicate: *Patrioți... de trei parale*, (Râmnicu Vâlcea: Editura Carmirel, 1998); *O viață pentru o idee. Infinitul din palmă* (București: Editura Societății Scriitorilor Români, 2010), coautor Laura Vega-Marcu.

Volume în curs de apariție: *Mare ți-e grădina, Doamne* (teatru), *Inocență pierdută* (poezie), *Epigrame*.

Butoiul și damigeana

Damigeana și-un butoi,
Vecini de vreun an sau doi,
Duceau traiu-n bună pace...
Ucigă-te cruce, drace,
Nu știi cum mi se brodi,
Într-o oarecare zi
Damigeana se porni

Din senin a cleveti,
Butoiul se răzvrăti,
Tot văzând-o plină ochi;
Să nu-ți fie de deochi!
Ptiu! Mi te - ajunsese, vecină, -
Mpodoită cu verbină,
Gulerată-nmănușată,
Unde te grăbești, surată?
Nu te-i fi ducând la bal!?
Mai tacă-ți fleanca, țambal,
Treaba me unde voi mere ...
Să - ți prinzi mintea cu muierel?
Poți să te dai rostogol,
Doaga dacă-ți sună gol,
Nu te mai bagă în seamă
Nici măcar o... damigeană.

Apoi zise pentru sine:
Va mai fi o zi și... mâine.
Și chitind, și socotind,
Nici că v-ar trece prin gând,
Pe cât ea mi se golea,
Tot pe-atât el se umplea
Cu prune mari și boghete...
La ce te gândești, proclate?
Îl luă la rost damigeană;
Știu eu!? Reflectam, cucoană,
Că de când lumea e dată
Se tot învârtește-a... roată .
Ba că mult îmi pasă mie!
I-o tăie cu fudulie
Înțepata cea cea nurlie...
Să fi fost pe la chindie
Când stăpân, mare jidan,
Ce-ajunsese de haram,
Deșertă butoiul ras
Într-un ditai mare vas...

Vecine, mai ești pe-acas'?
Nu mi-l iertă damigeană...
Îți arde de glumă, nană!?
Praful se-alese de noi,
Abia îngăimă butoi...
Iară de - atunci tace mâlc,
Priceput-ați, sigur, tâlc.

Morala:

Atunci când ai burta plină,
Nu te sumeți, vecină,
Mai degrabă chibzuiește,
Că roata se învârtește!

Manifest

Patria e pentru voi măcelăria,
Ca pe vite ne mânați la abator,
Cu pumnu-n piept vă bateți cum că România-i
Țara hoților și-a cerșetorilor;

Renumit grânar, bogat în aur, sare,
Rămas fără pâine, căutându-și rost,
Românul migrează în lumea cea mare
Și-n străini croiește falnic adăpost;

Iar aceia care țin dreptatea-n mână
Se schimbă,-n locul sătulului – flămând,
Abitir să sugă sângele din vână
Neamului cel pașnic, tolerant și blând...

Va veni și ziua grea a răzbunării
Când n-om mai îndura jug ce ni l-ați pus,
Din adânc vom reteza cap lipitorii
Și-om stârpi pe - acei ce țara ne-au distrus!

Ajungă patima și suferința-n van,
Poporul nu mai vrea să se închine
La ferecate porți când, iată, de haram
Lăsat e pradă haitei de jivine.

La târg (să râdem cu nea Mărin)

Mă, fraților, bine-a zâs cine-a zâs, nu te potrive
muierii...Poale lungi și minte scurtă, ce mai...Păi da, că Veta, nici
una, nici două: "Du-te, Mărine, la târg să vinz' curcanu', să-l vinz',
zâce...Cu ce iai pe el, cu ce-om mai avea pe-aci, om face de-un
porc...!"

Bă, și cum vă spusăi, era-ntr-o zî de joi și hop! și io cu
curcanu' la rată. Îl băgai bine, da' vez', dădea cu ciocu-n
papornită, să sufoca, bag'samă. Îl dosâi cum putui mai bine și
trecui de control... Trecui...Vigilent șoferu', da' cu mine nu-i
mearsă. Băgai curcanu' la picioare și tăcui mîlc. Și-mi paie că de
la o vreme l-ajunsă și pe el obosala, l-ajunsă, să liniști, ba ațiți și
io niscai...

Cum-necum, ajunsărăm la târg...Lume, să dai cu acu-n sus
și cădea-n cap de om, nu alta...Că doar mai fusăi io la târg, da'
vez', nu -n prag de sărbători...

Mare bătaie de cap, fraților...Nevestii i-e ușor să dea
comandă: „du-te...!” Că i-am și zâs az' primăvară să luăm unu' de
țâță, să-l creștem noi și să ni-l tăiem ca oamenii, da' nu...A făcut
ea socoteala și-a ajuns la concluzia că e mai mare cheltuială să țai
porc decât să-l cumperi de gata...O fi, da' ea unde e acuma...!? Că
mă învârtesc ca o curcă beată, de uitai și de ce veni...Noroc cu
curcanu', că dă cu ciocu', păi...!? Mă uitai io la prețuri ca să știu
cât să cer, da' mi să păru cam puțân...Ăia o fi având alte socoteli,
îmi zâc, da' mie, dupe mintea Vetii, trebe să-mi iasă de-un porc...

„Îu, Doamne ia-mă!”, sări o babă când îi spusăi prețu'. „Da'
ce, face ouă de aur?” „Nu, zâc io, numa' dac' faci comandă...”
„Cum vine aia!” nu se lăsă baba. „Așa bine”, zâc io, de-o lăsai cu
gura căscată ...O lăsai...

Nu știi dacă trecură două ceasuri și-ncepu să mă roadă la stomac. Și mai venea și-un miros de mici de să fi fost de lemn te-ar fi mișcat din loc, așa că mă dresăi frumușel cu freo doișpe mititei, știi, pârpăliți bine, și cu freo șasă beri-măsura mea-, de vându curcanu' cât ai zâce pește...Cât ai zâce pește, m-auz'...Păi ce crezi!? Ce face și băutura, dom'le!? A fost lăsată și ea cu un rost...Căpătai o limbariță de răsuna târgu'! Să uita lumea ca la urs la noi... Ce mai încoa' și-ncolo, pe mult, pe puțân, îl măritai...Scăpai de-o grije...Mi-aduc de-aminte decât blogodorea nevestii de-acas'... În rest... Să fiți iubiți! La bună vedere!

EUGEN PETRESCU

Născut la 12 noiembrie 1959, satul Mrenești, comuna Crețeni, jud. Vâlcea. Licențiat în istorie; cercetător istoric, cronicar, eseist, publicist, editor.

Președinte al Filialei Județene „Matei Basarab”, Vâlcea a Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria” (2009 – în prezent), fondator și director al Centrului de Cercetări Istorice „Pr. Dumitru Bălașa” (2010 – în prezent); colaborator al Institutului de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolăescu Plopșor”, Craiova al Academiei Române, pentru realizarea unor lucrări cu caracter istoric și omagial (2008-2012), colaborator al Centrului de Studii Medievale și

Premoderne „Antim Ivireanul”, Râmnicu-Vâlcea (2012-2014); autor, coautor și îngrijitor a peste 40 de volume și a peste 130 articole, reportaje, studii și comunicări științifice; autor al mai multor prefete de carte și note editoriale; animator cultural, ctitor al unor opere comemorative de război, inițiator și organizator de programe pentru cinstirea, valorizarea și eternizarea memoriei eroilor și martirilor neamului, veteranilor de război, personalităților militare, bisericesti și laice, din lumea tehnicii, artelor și culturii românești, prin ridicarea unor opere de artă plastică și de arhitectură, prin atribuirea numelor acestora unor instituții și obiective publice, prin realizarea și publicare unor articole și volume omagiale.

În perioada 1975-1977, sub îndrumarea distinsului și regretatului istoric Gheorghe Pavel, profesor de istorie și director al Liceului Agroindustrial Drăgășani, a realizat (în manuscris) o monografie istorică și sociologică a satului natal intitulată Monografia satului Mrenești, comuna Crețeni, județul Vâlcea. Din cauza faptului că și-a permis să facă anumite referințe, fără știrea și acordul profesorului îndrumător, despre modul în care a fost făcută colectivizarea (aspecte culese de la părinți, bunici, rude și vecini) și despre viața plină de necazuri a țăranilor din satul natal, și din cauza restricțiilor impuse de cenzura comunistă, lucrarea a fost confiscată și interzisă la tipar.

Ziare în care a publicat: *Orizont*, *Info Puls de Vâlcea*, *City Râmnicu Vâlcea*, *Curierul de Râmnic*, *Curierul de Vâlcea*, *Viața Vâlcii* (Râmnicu-Vâlcea), *Adevărul de Cluj*, *Tribuna afacerilor* (Cluj-Napoca), *Matinal* (Petroșani), *Rațiunea* (Craiova), *Observatorul* (ziar românesc publicat la Toronto, Canada) etc.

Debutul editorial l-a avut cu volumul intitulat *Terapia cu struguri și vinuri medicinale* (Râmnicu-Vâlcea: Editura Almarom, 2001).

Alte lucrări de autor: *Vâlcea - Țara lupilor getici sau ținutul vâlcilor. Călător prin istoria milenară a plaiurilor vâlcene* (Râmnicu-Vâlcea: Editura Conphys, 2007); *Județul Vâlcea – 615 ani de atestare documentară* (Râmnicu-Vâlcea, Editura Fortuna, 2007), cu o prefață de Dinu Săraru; *Mănăstirile și Schiturile din Județul Vâlcea – album spiritual* (Râmnicu-Vâlcea: Editura Petrescu, 2008); *Sfintele așezăminte monahale vâlcene* (Râmnicu-Vâlcea: Editura Petrescu, 2009); *Istoria Arhiepiscopiei Râmnicului. Centrul Eparhial Râmnicu-Vâlcea* (Râmnicu-Vâlcea: Editura Petrescu, 2011); *Transfăgărășanul, marea aplicație a geniștilor români, la 35 de ani de la inaugurare. Album foto-documentar* (Râmnicu-Vâlcea : Editura Petrescu, 2011); *Nicolae M. Mazilu. Documentar biobibliografic* (Râmnicu-Vâlcea, Editura Antim Ivireanul, 2014), cu o prefață de prof. univ. dr. Sorin Liviu Damean; *Municipiul Râmnicu-Vâlcea. Scuarul „General Nicolae Mazilu” Râmnicu-Vâlcea*, Editura Antim Ivireanul, 2014, cu o prefață de dr. ing. Mihai Sporiș; *Gherasim Cristea (1014-2014). Documentar biobibliografic* (Râmnicu-Vâlcea: Editura Antim Ivireanul, 2015).

Râmnicu Vâlcilor, câteva repere identitare

Asemenea marilor așezări umane, Râmnicul, orașul de la Olt (menționat în documentele vremii sub diferite denumiri: Râbnic, Râbnicul de Vâlcea, Noul Severin, Râmnicul de Sus, Râmnicul din Deal, Târgul Râmnicului, Râmnicu pe Olt, Râmnicul de la Olt), vechi și important centru economic,

spiritual-cultural, social și politic al țării, al cărui ocrotitor spiritual este Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul, vatră ortodoxă poziționată geografic aproape de centrul României, s-a născut la răscrucea a două mari căi de legătură între deal, câmpie și munte, între provinciile istorice de dincoace și de dincolo de munți: Oltenia, Muntenia și Ardeal, între Europa Centrală, Balcani și Orient, trecutul și prezentul său fiind strâns legate de imensul zăcământ de sare de la Ocnele Mari – unul dintre cele mai vechi și mai importante orașe-târg ale Țării Românești, vatră multimilenară traco-geto-dacă generatoare a înfloritoarei civilizații a sării, a „aurului alb”, civilizația dacilor buri care parcurg de mii de ani istoria neamurilor pământene prin noi, urmașii lor. Râbnicul de ieri, „orașul domniei mele”, cum îl numea nemuritorul voievod Mircea cel Bătrân (cel Mare), în hrisovul din 20 mai 1388, Râmnicul de astăzi – însoțit din secolul al XVI-lea de apelativul Vâlcea –, poartă în structura sa istorică, din neolitic până în prezent, amprenta unor vii și incontestabile urme de locuire neîntreruptă în acest spațiu subcarpatic de o frumusețe poetică.

Atunci când vorbim despre drumurile ce se întretaie la Râmnic, vorbim, de fapt, despre vechile drumuri de legătură dintre marile dave (cetăți dacice), ale căror trasee au fost urmate în mare parte și de actualele căi rutiere; vorbim despre drumul Oltului, denumire atribuită segmentului cuprins între Izlaz, județul Teleorman și Boița, județul Sibiu sau Calea lui Traian – drum ce poartă numele împăratului roman cuceritorul Daciei (în al doilea război dacic, 105-106), una dintre cele mai mari personalități ale lumii antice, care urcă dinspre Dunăre, de la Izlaz, urmând cursul Oltului până la Călimănești, ocolește Muntele Cozia pe la Jiblea, Sălătrucel și Berislăvești, intră în Calea Mare – drumul Loviștei, ce vine dinspre Sălătruc, județul Argeș, urcă la Perișani și Titești, iese la Căineni unde traversează iară Oltul, la Pons Vetus (Puntea Veche sau Podul Vechi) și continuă spre trecătoarea Turnu Roșu, județul Sibiu și, de aici spre vest, către Sarmizegetusa, vestita reședință a Regatului Daciei. Secole la rând, pe aici au cutreierat popoarele ce au migrat în căutarea hranei și a unor locuri mai blânde, pe aici au

trecut oștirile cotropitoare: ungurești, turcești, rusești, germane și austriece, tot pe aici a trecut la 1599 o parte din oștirea valahă condusă de către frații Buzești și de banul Udrea, care s-a unit la Tâlmaciul cu grosul oștirii marelui domn Mihai Viteazul – primul unificator al celor trei provincii românești: Muntenia, Transilvania și Moldova, înaintea victorioasei bătălii de la Șelimbăr; vorbim despre „Drumul Mănăstirii”, „Calea Mănăstirii” sau „Calea Veche” ce se intersectează la Râmnic cu Calea lui Traian, drum ce lega odinioară mănăstirile din nordul Olteniei cu Mănăstirea Curtea de Argeș. Acesta începea de la Mănăstirea Tismana, urma brâul Subcarpaților Getici pe la mănăstirea Polovragi și pe la marile așezăminte monahale vâlcene: Hurezi, Bistrița, Govora și Râmnic, traversa Oltul și intra în Muntenia prin satul Lespezi, parcurgea Voinigeștii și Săliștea, traversa Topologul și peste muscelele Argeșului ajungea la mănăstirea Curtea de Argeș. Pe aici au urcat dinspre Severin, în toamna anului 1330, oștile maghiare cotropitoare conduse de Carol Robert de Anjou – regele Ungariei, spre cetatea domnească de la Curtea de Argeș, drumul fără de întoarcere ce avea să-i aducă cea mai mare și rușinoasă înfrângere îngâmfatului rege, în bătălia de la Pripoarele Perișanilor, purtată în zilele de 9-12 noiembrie, când Basarab I – Întemeietorul primului stat al valahilor (românilor) a ieșit victorios în fața unei oștiri superior numerică și bine echipată considerată invincibilă la vremea aceea, una din scenele de luptă fiind realizată în mozaic pe fațada edificiului în care își are sediul Direcția Județeană Vâlcea a Arhivelor Naționale, ca o recunoaștere a faptului că locul desfășurării acestui sângeros conflict armat, cel mai sângeros din istoria Europei secolului al XIV-lea, este în județul Vâlcea. Tot pe aici, secole la rând au fost transportate către stăpânire, la început la curtea domnească de la Câmpulung Muscel, ulterior la Argeș, Târgoviște și București, dărilor strânse din Oltenia, motiv ce făcea ca zona aceasta să fie intens cutreierată de către vestitele cete de haiduci ale vremii. De la Ocnele Mari, pe Calea lui Traian, spre sud: Calafat, Corabia și Izlaz și pe „Calea Veche”, spre vest, porneau „drumurile sării” (celebrele drumuri ale Calafatului și Severinului). Tot pe aici s-au mișcat la 1821 pandurii lui Tudor Vladimirescu și la 1848 oastea

revoluționară, pusă sub comanda generalului Gheorghe Magheru. Toate acestea se intersectau cu alte vechi și vestite căi, cele ale transumanței, cunoscute cu numele de „drumul oilor”, pe care ciobanii își purtau mândrețea de turme, averea lor cea mai de preț, de două ori pe an, primăvara spre înverzitele pășuni din Carpați și toamna la iernat, în lunca mănoasă a Dunării.

Deși confirmat documentar ca unul dintre vechile orașe domnești, existente între Carpați și Dunăre (fiind al treilea oraș, atestat documentar, în ordine cronologică după Câmpulung Muscel și Curtea de Argeș), istoria Râmnicului este mult mai veche, conform urmelor materiale începuturile sale datând din neolitic – penultima epocă a preistoriei. Cu toate acestea, atestarea sa în documente apare foarte târziu, abia după introducerea scrierii slavone în cancelariile domnești.

Trebuie știut că Râmnicul s-a format în timp, în dreapta Oltului, pe vatra unui castru sau a unui sat roman (vicus), situat între Buridava romană (Stolniceni), la sud și Castra Traiana (Sâmbotin), la nord care se pare că se ridica, prin scop și însemnătate, deasupra celor două. Poate fi vorba despre o așezare cu rol de reședință pentru împărat sau pentru pretorul zonei, pe seama căreia putem pune pietroiul cu formă de taur, cunoscut cu numele de Boul de piatră, situat până nu demult pe coama dealului Capela, ceva mai sus de Motelul Capela – construit la rândul său pe vatra unei așezări dacice, o întruchipare a zeului Apis, urmă a civilizației egiptene rămasă de la soldații „romani” ce formau garda pretoriană, recrutați din Egipt. Știm că romanii construiau în vecinătatea așezărilor dacice din mai multe motive: supravegherea mai ușoară și prevenirea unui eventual atac din partea băștinașilor, schimbul de produse etc. Vatra romană ocupa o suprafață redusă și era limitată la est de lunca, bălțile și zăvoiuil Oltului, la vest de dealul Capela, la sud de râul Olănești, iar la nord de Valea Mandei (hududoiu ce cobora odinioară pe marginea de nord a proprietății Centrului Eparhial al Arhiepiscopiei Râmnicului, prin fața restaurantului Hanul Haiducilor). Ulterior, așezarea devenită una de simbioză daco-romană (ca să fim în ton cu istoriografia română), s-a extins

treptat ocupând terenurile din lunca, terasele și pantele vestice ale Oltului.

Cu timpul, vechea așezare constituită pe vatra romană, la poalele dealului Capela, s-a numit „Râmnicul din Deal”. Ea cuprindea „Ulița”, „Ulița Râmnicului”, „Ulița de la Râmnic”, „Ulița cea mare de la Râmnic” – pe care în secolul al XIV-lea fuseseră așezate sălașele țiganilor robi ai Mănăstirii Cozia, tăietori de sare în salinele de la Ocnele Mari, satele Dealu Malului, Cetățuia și Priba. Aici se încrucișau drumurile principale și tot aici se afla piața de tip medieval, în formă de triunghi. În timp, în peisajul local, odată cu aceste extinderi începe să se contureze o altă așezare, „Orașul din Vale”, și el tot o uliță. Secolele au lucrat constructiv și, prin contopirea celor două vetre, „din deal” și „din vale”, se formează târgul Râmnicului, unitate administrativă ce a căpătat forme noi prin alipirea altor așezări la „Ulița de la Râmnic” – nucleul de bază al orașului de astăzi, precum: Licura (situat peste râu de Ulița Râmnicului, ca o prelungire dincolo de apa Râmnicului), Hinătești (la vest de Licura, din apa Râmnicului până la Troianu), Troian(u), Ostroveni (așezare ce poartă amprenta naturală a locului, o insulă situată între cele două brațe ale Oltului, structură modificată pe parcurs; sat format târziu, de grădinarii Râmnicului, prin roire – fenomen ce a generat diversitatea satelor românești), Arhanghel (Aranghel în vorbirea locală), Căzănești, Copăcelu, Poenari, Stolniceni, Valea Răii (Valea Rea), Iaroslăvești și Râureni (așezare ce desemnează oamenii dintre râuri, situată între râul Olt și pâraiele Sărata și Govora) – sate vâlcene, situate pe malul drept al Oltului, Voinigești (Goranu de astăzi), Săliște, Lespezi și Fețeni – sate situate pe malul stâng al Oltului, aparținătoare cândva județului Argeș, ultimele incluse în structura actuală a Râmnicului. La 1865, piața orașului s-a mutat în zona centrală, la răscrucea de la Biserica „Cuvioasa Paraschiva”, din fața caselor Lahovari, pe locul în care se află astăzi. Trecut prin fazele de așezare neolitică, traco-geto-dacică și daco-romană, începând cu secolul XIII, înainte de încheierea statului feudal Valahia sau Țara Românească – primul stat al valahilor (românilor), Râmnicul se definește ca un important sat reședință de cnezat, ulterior târg,

oraș și municipiu (statut acordat la 17 februarie 1968) reședință de județ.

Nu știm cum se va fi numit înainte de migrațiile slave această așezare, știm însă că toponimul este un rezultat al acestor deplasări umane în masă – cu un rol important în formarea poporului și limbii române, orașul Râmnic, râul Râmnic (Olăneștiul de astăzi) și dealul Râmnic (Capela de astăzi, toponim ce amintește de ocupația austriacă în Oltenia, 1718-1739) fiind amprenta târzie pusă peste aceste locuri și așezări cu vechimi ce se pierd în negura istoriei. În trecut, la vărsarea în Olt, apa Olăneștiului de astăzi producea o zonă inundabilă, propice viețuirii peștelui și a practicării pescuitului, ceea ce a făcut ca de la termenii slavonești: „rîba” – „pește”, „rîbnic” – „pescărie, eleșteu, iaz cu pește”, să se ajungă la termenii românești: „râmnic” – „pește” – „loc cu pește”, a căror vechime este greu de estimat.

Tot o consecință a migrațiilor slave, a realității din teren fixată în denumiri, este și toponimul „Vâlcea” – județul Vâlcea, menționat astfel într-un hrisov emis la 8 ianuarie 1392, tot din cancelaria voievodului Mircea cel Bătrân (cel Mare), slavii fiind cei ce i-au numit pe localnici „vâlci”, în traducere „lupi”, ținutul locuit de ei fiind al „vâlcilor”, adică al „lupilor” – urmași ai vestiților lupi getici care au marcat cu strălucire cea de-a doua epocă a istoriei – antichitatea; un ținut care indică denumirea fostului cnezat stăpânit de Farcaș (Lupul; în maghiară termenul „farcaș” înseamnă „lup”), al cărui teritoriu administrativ atestat de documentele maghiare la 1247, era cuprins între râurile Olt (la est) și Olteț (la vest), între Valea Lotrului (la nord) și Valea Mamului, Strejești (la sud, astăzi în județul Olt) cu reședința la Râmnic; un ținut măreț ce, conform lingviștilor, face parte din spațiul în care se vorbește cea mai curată limbă românească, aici fiind izvorul nesecat al limbii pure din care se adapă poporul de secole; un ținut despre ai cărui locuitori se spune că au inima cât țara, ei fiind cei mai patrioți dintre români și că, asemenea Olteniei, care este sufletul, Vâlcea este inima României. De aceea, prin strămoșii mei – vâlceni și mehedințeni, trăiesc bucuria și mândria de a fi oltean get-beget, născut din părinți vâlceni-

drăgășeneni, podgoreni creștini-ortodocși, urmași ai vestiților lupi ziditori de neam, țară și limbă, „lupii getici”.

După zăcământul de sare de la Ocnele Mari, un alt factor ce a influențat dezvoltarea Râmnicului, dar care are ca principal fundament al întemeierii sale tot sarea, este „Târgul Râurenilor” – vestit târg de săptămână și bălci anual, întemeiat de romani în câmpul Râurenilor, al cărui trecut numără peste 18 veacuri fără întrerupere, renumele său depășind în urmă cu mai multe secole granițele Valahiei – Țării Românești. Acesta este locul în care, odinioară, în afara localnicilor: agricultori, crescători de animale, mici meșteșugari și negustori de sare, animale, grâne, vinuri etc. erau întâlniți meșteri și negustori din marile centre industriale și comerciale românești (în special din Transilvania), europene și orientale ale vremii: sași, unguri, greci, evrei, armeni și turci, mulți dintre ei atrași de frumusețea și de perspectivele economice ale locului stabilindu-se mai apoi aici. Mergând pe firul istoriei aflăm că secole în urmă niște meșteri sași, din zona Mediașului (populație de origine germană stabilită în Transilvania la mijlocul secolului XII), cu acordul unuia dintre domnii valahi, au înființat în satul Lespezi un atelier de produs sticla, folosind ca materie primă tuful vulcanic de la Malul Alb, meșteșug ce a generat toponimul Sticlărie. Producția de mărfuri și schimbul acestora, în cantități din ce în ce mai mari, a influențat dezvoltarea așezării din toate punctele de vedere, inclusiv sub raport demografic.

Prezența la Râmnic a două biserici și a unor cimitire, în afara celor ortodoxe (biserica romano-catolică „Sfântul Anton din Padova” și biserica evanghelică – situate în zona centrală; cimitirul catolic și cimitirul evreiesc situate în partea nord, la poalele dealului Cetățuia, vizavi de cimitirul ortodox și cimitirul evanghelic, situat în sud – acum cimitirul militar), evidențiază stabilirea aici, în trecut, a unui număr important de venetici de diferite nații, toleranța și conviețuirea în armonie fiind o calitate a localnicilor, ei înșiși fiind rezultatul simbiozei daco-romane, aici incluzând, pe lângă subțirele filon roman autentic (coloniștii romani), elementele de proveniență egipteană, siriană, evreiască etc., din teritoriile ocupate de marele imperiu roman.

Un alt treilea izvor de mare însemnătate, dar nu și cel de pe urmă, ce a generat o dezvoltare în timp a Râmnicului – capitala „vâlcilor” și a județului lor, Vâlcea – „Râmnicu Vâlcilor”, a fost Episcopia Râmnicului-Noul Severin, cea mai veche instituție a județului Vâlcea, atestată documentar la 1503, moștenitoare a Mitropoliei Severinului fondată la 1370, a cărei autoritate ecleziastică s-a întins timp de mai multe secole peste întreaga Oltenie. Vestita instituție este cea care a pus în valoare Râmnicul secole la rând prin centrul tipografic de aici, mărturiile trecutului scoțând în evidență faptul că de sub teascurile tipografiei râmnicene, al cărei părinte fondator a fost Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul (născut în Iviria, Georgia de astăzi) – strălucită personalitate a culturii noastre, a literaturii române vechi, a ieșit în timp o impresionantă operă literară bisericească folositoare neamului, cărțile tipărite aici ajungând în întreg spațiul românesc, din Banat până în Basarabia și Bucovina, din Maramureș până la frații de dincolo de Dunăre, purtate în desagi, pe cărările mântuirii, de monahii vremii, ele contribuind la cimentarea unității românești, la formarea conștiinței de neam; episcopii Damaschin (ierarh de aleasă cultură și bun diplomat), Climent (vâlcean, născut sub stâncile Builei, la rădăcina unui paltin, pe locul schitului Pătrunsa – ctitoria sa, unul dintre cei mai mari ctitori de lăcașuri sfinte), Grigorie (râmnician la origine, fiul lui Gheorghică Socoteanu, strămoș al Lahovarilor – bun gospodar și ctitor de biserici), Chesarie (vrednic păstor de suflete, priceput diplomat și om de aleasă cultură, cel mai important cărturar iluminist de la sfârșitul secolului al XVIII-lea, în vremea căruia Episcopia Râmnicului-Noul Severin a cunoscut o perioadă de mare strălucire spiritual-culturală), Filaret (grec de origine, bun gospodar și cărturar de seamă), Sfântul Ierarh Calinic de la Cernica (un predicator neîntrecut, un călugăr smerit și cuvios și un episcop cu viață sfântă și făcător de minuni, cel care, după incendiul de la 1847, a rezidit din temelie catedrala centrului eparhial, casele arhieresti și seminarul, și a redeschis cu mijloace proprii vestita tipografie a Episcopiei Râmnicului, cu denumirea de „Kallinik Rimnik”, continuând opera culturală și artistică a înaintașilor săi, episcopii Antim Ivireanul, Damaschin, Climent,

Chesarie și Filaret, a organizat viața monahală pe principii athonite, renumitul schit Frăsinei (astăzi mănăstire) ridicat la 1710 și refăcut de acesta între 1860-1863 fiind un model athonit de aleasă trăire, singurul așezământ monahal din țară interzis femeilor și singurul așezământ neafectat de „Legea secularizării averilor mănăstirești”), Gherasim Cristea – ultimul episcop și primul arhiepiscop Râmnicului, cel ce a restaurat impresionanta zestre materială bisericească, lăsând viitorimii o eparhie bogată și curată – un adevărat centru al universului cultural și spiritual românesc; toți cei amintiți fiind unii dintre cei mai distinși ierarhi ziditori de țară prin credință, cultură și iubire de neam, care au păstorit în scaunul râmnicean. Așa se face că, nu întâmplător, Râmnicul secolului al XVIII-lea a fost definit, de către marele istoric Nicolae Iorga, ca fiind „capitala tipografilor”.

Pe lângă aceste frumoase și înălțătoare pagini de istorie, vestita cetate a ortodoxiei de la poalele Capelei a fost umbrită și de momente triste. Lângă zidul Catedralei Arhiepiscopale „Sfântul Nicolae”, își doarme somnul de veci Doamna Stanca, soția vestitului domn Mihai Viteazul, răpusă de ciumă în a doua jumătate a lunii decembrie 1603. Împrejurările au făcut ca mormântul acesteia să fie jefuit și distrus în timpul războiului turco-austriac de la 1736-1738.

La 7 aprilie 1847, în urma unui incendiu devastator mare parte din oraș a fost distrus. Acum a ars și centrul eparhial al Episcopiei Râmnicului-Noul Severin împreună cu acareturile sale, sediul fiind mutat temporar la Craiova, unde ființează până la 1854 în Casele episcopiei de la metocul Gănescu, situat pe locul în care se află astăzi universitatea. Între 1850-1856, noul episcop, Calinic de la Cernica, reface centrul eparhial pe vechiul amplasament de la Râmnic, scaunul revenind aici la 1854.

Râmnicul de astăzi păstrează din structura Râmnicului de odinioară și a satelor anexate pe parcurs mai multe edificii bisericești cu valoare de patrimoniu, ce mărturisesc credința ortodoxă a localnicilor, unele cu un trecut ce se măsoară în secole. Amintim mai întâi Centrul Eparhial al Arhiepiscopiei Râmnicului, întemeiat în fosta mănăstire Râmnic (n.m.), pe care academicianul Dinu C. Giurescu o proiectează în istorie pe la

1304, cu ale sale bijuterii de arhitectură: Catedrala Arhiepiscopală „Sfântul Nicolae”, Biserica bolniță „Adormirea Maicii Domnului” și clădirile anexe, Paraclisul „Sfântul Grigorie Teologul”, Turnul clopotniță, Palatul Arhiepiscopal, Pivnițele și clădirile fostei tipografii, Crucea de piatră a voievodului Constantin Șerban și Fântâna de piatră a episcopului Filaret. Mergem mai departe prin paradisul râmnicean și amintim de schitul Troian(u), situat la „porțile” de sud ale Râmnicului – ctitorie a egumenului Hrisant Penetis, de biserica „Buna Vestire” a fostului schit Inățești (Hinățești), așezământ monahal ridicat la poalele dealului Petrișor, pe moșia boierului Tatu, menționat în actul emis de Mircea cel Bătrân (cel Mare), la 20 mai 1388, astăzi curtea Seminarului Teologic Liceal „Sfântul Nicolae”, de biserica „Sfinții Voievozi” a fostului schit Cetățuia, situată la „porțile” de nord ale Râmnicului, pe dealul Cetățuia – ctitorie a mitropolitului Teodosie Cozianul, și de Biserica „Sfinții Arhangheli”, a fostului schit Arhanghel, situată la vest de Râmnicul vechi – ctitorie a vel paharnicului Stoica, arhimandritului Petronie și a egumenului Ghermano. Mergem mai departe și amintim bisericile: „Sfântul Ioan Botezătorul” (biserica veche, sfințită în anul 1815), situată pe Calea lui Traian, „Cuvioasa Paraschiva”, situată pe Calea lui Traian – începută de Pătrașcu vodă și terminată de Mihai Viteazul, „Toți Sfinții”, situată pe Calea lui Traian – ctitorie a episcopului Grigorie Socoteanu, Hagi Constantin Malake și Theodor Monahul, „Buna Vestire”, astăzi paraclis arhiepiscopal, situată în Scurarul Mircea cel Bătrân – al cărei ctitor de început este voievodul Mircea Ciobanul, „Sfântul Dumitru”, situată pe strada Constantin Brâncoveanu, existența ei fiind legată de Pahomie monahul (boierul Preda Bujoreanul) și fiul său Constantin Bujoreanul, „Sfântul Gheorghe”, situată în zona Pieței Centrale – ctitorie a mitropolitului Teodosie Cozianul (locul în care a fost ascuns în august 1944, de preotul Ioan Marina – patriarhul Justinian de mai târziu, liderul comunist Gheorghe Gheorghiu-Dej, după evadarea din lagărul de deținuți politici de la Târgu Jiu), „Sfântul Nicolae”, biserică de lemn situată în cartierul Râureni – ctitorie de la 1746 a preoților Nicula, Gheorghe, Filip și Andronie, și preînnoită de Dinu Râureanu,

„Sfântul Gheorghe și Sfântul Dumitru”, situată în cartierul Căzănești – ctitorie a postelnicului Ianache Beștelei și a stareței Sofronia, refăcută ulterior de boierii Căzănești, ruinele bisericii „Sfântul Nicolae”, Goranu, toate jucând un rol extrem de important în viața Râmnicului. Dau un singur exemplu edificator în acest sens. La 1848 trupele revoluționare din Țara Românească, alcătuite din 30.000 de voluntari din județele Vâlcea, Argeș și Olt, aflate sub comanda generalului Gheorghe Magheru, aveau să fie cantonate la Râmnic, pe câmpul de la Troian(u), iar comandamentul militar instalat la schitul Troian(u). Tot acum, în ziua de 20 iunie, la Biserica „Tuturor Sfinților” au fost sfințite stindardele Revoluției, iar la 29 iulie, în Zăvoiul Râmnicului (Parcul Zăvoi de astăzi) s-a intonat pentru prima oară, într-un cadru festiv, cântecul „Deșteaptă-te române!” – după versurile ardeleanului Andrei Mureșianu și muzica lui Anton Pann (membru marcant al comunității râmnicene), cântec devenit după Revoluția Română din Decembrie 1989, Imnul de Stat al României.

Privind harta județului, mulțimea așezămintelor monahale pare a fi o ploaie de stele căzută pe umerii Vâlcii, ele fiind, alături de zecile de schituri și mănăstiri și de sutele de biserici laice, „bornele” ce indică județul cu cel mai mare procent de creștini ortodocși dintre județele țării.

Prin natura sa, jumătatea nordică a județului Vâlcea a constituit de-a lungul istoriei un important rol strategic, de refugiu și apărare, pentru domnitorii și demnitarii valahi și familiile lor, ctitoriile religioase fortificate, voievodale și boierești, din subcarpații și din munții ce străjuiesc Vâlcea: Cetățuia, Cozia Veche, Cozia, Cornet, Govora, Bistrița, Iezer, Arnota, Hurezii etc., jucând pe lângă rolul de bază, cel religios, și un rol de maximă importanță în acest sens. La rândul său, Râmnicul – reședința cnezatului și ulterior a județului dintre Olt și Olteț, prin poziția sa geografică, situat pe linia vechilor curți domnești: Câmpulung Muscel, Curtea de (la) Argeș, Târgoviște și București, la doar douăzeci de kilometri de munte, a fost de-a lungul vremii o importantă „reședință domnească de refugiu”, mănăstirea Râmnic (n.m.), schitul Cetățuia și munții Căpățanii fiind locuri

strategice de refugiu și de rezistență în caz de pericol. Despre Râmnic și bisericile sale, despre Episcopie, dealul Cetățuia și schitul ce-i poartă numele, despre rolul său în istoria locului, scriitorul Alexandru Vlahuță spunea în cea mai cunoscută dintre cărțile sale, *România pitorească*, publicată la 1901, următoarele: „Orașul se urcă pe un tăpșan trăgănat pe malul drept al Oltului. Biserici multe își înalță turnurile strălucitoare între copaci, case vechi tupilate sub acoperișuri mari, ..., par adâncite în amintirea bunelor vremi de demult. În fund, dealul Capela, îngădește vederea spre munți, în partea dinspre miazănoapte-i Episcopia, ..., dincolo, spre miazăzi se întinde „Zăvoiu” – grădina publică a orașului. Cum ieși din Râmnic spre șoseaua ce suie spre Râul Vadului, vezi la stânga Cetățuia, un schituleț înfipt în vârful unui deal țuguiat, loc de straje și de apărare în zilele de viforoase năvăliri.”

La 1503, așa cum precizam mai sus, la Râmnic este atestată Episcopia Râmnicului – Noul Severin, predecesoarea Arhiepiscopiei Râmnicului (titlu acordat în 2009), cu sediul eparhial în clădirile unei vechi mănăstiri (mănăstirea Râmnic, n.m.) situată la poalele estice ale dealului Capela, cunoscută încă din anul 1304 ca fiind un puternic așezământ monahal ortodox despre care se crede că a fost ridicat pe vatra unui „Templu roman”, fondat la rândul său în vecinătatea unui „Altar dacic” („Altar al Soarelui”). Este una dintre cele mai vechi eparhii din țară, moștenitoare a Mitropoliei Severinului, întemeiată la 1370, cu sediul inițial la Severin, apoi la Strehăia și în final la Râmnic, important nucleu al latinității ortodoxe, românii fiind singurul popor creștin ortodox de origine latină.

Așezat strategic la poale de deal, mărginit de două văi naturale – a Capelei, la sud și a Mandei, la nord și înconjurat de ziduri masive din piatră de râu, Centrul Eparhial al Arhiepiscopiei Râmnicului se aseamănă cu marile cetăți medievale românești, el purtând amprenta marilor voievozi ai Țării Românești și a vestiților săi ierarhi.

La circa 1 kilometru nord de centrul eparhial se află străvechea vatră de pe fruntea dealului Cetățuia, acolo unde, în straturile masive de rocă dacitică preistorică (tuf vulcanic) –

zăcământ unic în Europa prin dimensiunile sale, își dorm somnul nemurii vestiții lupi getici, legendarii noștri strămoși ce credeau în nemurirea sufletului (ei considerau moartea ca fiind o simplă schimbare de țară), stăpânii acestui mănos ținut în timpuri demult apuse; acolo unde, pe un vechi Altar al Soarelui, au fost ridicate printre primele simboluri ale creștinismului la nord de Dunăre; acolo unde, simbioza daco-romană este prezentă la doar câțiva centimetri sub firele de iarbă; acolo unde, spune tradiția, marele voievod ziditor de Țară, Basarab I – Întemeietorul primului stat valah, își avea una dintre reședințele sale domnești, iar dincolo de Olt, la Malul Alb, își avea reședința Olea, fratele acestuia; acolo unde, în Biserica „Sfinții Voievozi” a fostului schit Cetățuia, au fost uciși la 2 ianuarie 1529 domnitorul Radu de la Afumați (ginerelul lui Neagoe Basarab) și fiul său Vlad de către boierii Neagoe și Drăgan, pentru politica sa antiotomană.

Râmnicul înseamnă istorie, cultură și civilizație, câteva principale repere în acest sens fiind: Muzeul Județean „Aurelian Sacerdoțeanu”, Muzeul de Artă „Casa Simian”, Casa Memorială „Anton Pann”, Muzeul Satului Vâlcean (muzeu în aer liber, locul teaurizării patrimoniului arhitectural, tehnic și al artei populare tradiționale din județul Vâlcea, secolele XVIII-XX) și Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul” Vâlcea, instituții care teaurizează inestimabile valori ale patrimoniului spiritual-cultural vâlcean, unele dintre aceste edificii cu rol de sediu fiind ele însele valori de patrimoniu; Judecătoria Râmnicu-Vâlcea, Tribunalul Județean Vâlcea și Conacul Socoteanu – Lahovari (Palatul Copiilor), Pavilionul Central al Spitalului Municipal (Spitalul vechi), sediul Primăriei Municipiului Râmnicu-Vâlcea, Colegiul Național „Mircea cel Bătrân” (edificiu ce a aparținut Arhiepiscopiei Râmnicului, aici funcționând Seminarul Teologic „Sfântul Nicolae”) și Colegiul Național „Alexandru Lahovari”; Monumentul Domnitorului Barbu Știrbei, Fântâna Domnitorului Barbu Știrbei, Fântâna și Bustul Domnitorului Constantin Brâncoveanu, Statuia Domnitorului Mircea cel Bătrân și Bustul Împăratului Traian, Crucea Mișeilor (cruce de hotar, ridicată la 1734-1735, pe care este reprodus textul documentului emis la 25 iulie 1580 de Mihnea Voievod, pentru

întărirea daniilor făcute Mănăstirii Cozia de către domnul Mircea cel Bătrân la 20 mai 1388), Crucea lui Duca Vodă, Obeliscul Revoluției de la 1848 (Troianu), Monumentul Independenței (la poalele de est ale dealului Capela), Monumentul Eroilor și Cimitirul Eroilor din Primul Război Mondial (Cetățuia); Casa Alexiu, Casa Balotescu și ansamblurile urbane de locuințe (sec. XIX-XX) de pe străzile: Vasile Olănescu, Pătrașcu Vodă, Gabriel Stoianovici, Mihai Viteazul și Tudor Vladimirescu; Hala Centrală și Poșta Veche; Scuarul „Mitropolit Bartolomeu Valeriu Anania”, Scuarul Revoluției Române din Decembrie 1989 (Calea lui Traian) și Scuarul „General Nicolae Mazilu” (Ostroveni); siturile arheologice: Copăcelu (Valea Răii) – așezare neolitică cu o vechime de peste 4500 de ani și Buridava Romană (Stolniceni) – așezare civilă romană din secolele II-IV d. Hr. Toate aceste urme de civilizație traco-geto-dacă, daco-romană și românească, proiectează Râmnicul Vâlci în cele mai strălucite centre de spiritualitate și cultură românească, orașul de la Olt fiind o vatră a românismului pur și nemuritor.

De asemenea, Râmnicul înseamnă frumusețe, liniște, siguranță și, așa cum am văzut mai sus, înseamnă armonie și toleranță. Așa a fost orașul acesta dintotdeauna, spun izvoarele timpului. În prima jumătate a secolelor XIX și XX, prin poziția geografică, prin casele construite într-un stil arhitectural deosebit, prin curățenia și prin oamenii săi harnici și primitori Râmnicul era considerat ca fiind unul dintre cele mai frumoase, mai curate și mai ospitaliere orașe românești. Așa se face că despre Râmnicul începutului de secol XX, renumitul savant Nicolae Iorga spunea în lucrarea sa „Drumuri și orașe din România”, publicată la București în anul 1904, următoarele: „O gară modestă, în care se plimbă doamne în toalete moderne. E Râmnicul. Când ai intrat în el plin de fum și de praf, rămâi uimit. Ai plăcerea de a te găsi într-un giuvaer de orașel, într-una dintre cele mai curate așezări urbane din toată România. Trăsura mergea pe un drum bine pietruit și pe care vântul nu ridica nimic. Poate a plouat? Nu, e stropit – înțelegeți bine, stropit. Și află că aici, la Râmnicul Vâlci, se stropește tot și totdeauna. Ooo, minuni ale apei și ale Noului Severin. Și nu sunt maidanuri, nici bordeie,

ci case curate, ce se înfrățesc între ele, frumoase și foarte îngrijite. Autoritățile au clădiri de gust, pe care nu le îngăduie să le murdărească, necum să le dărâme, ca în atâtea locuri. Arborii cresc din belșug aici ca și în luncă: drepti, mândri, dând impresie de viață sănătoasă, liberă. ... Grădina publică, numită Zăvoiu, e frumoasă cu podoabe de crengi, cu oale de flori prinse nativ și pitoresc în poartă. Sunt alei largi, podiște, pavilioane, straturi de flori bine îngrijite.”

Așezat în centrul renumitelor stațiuni balneoclimaterice: Băile Govora, Băile Olănești, Ocnele Mari și Călimănești-Căciulata, la distanțe aproximativ egale, Râmnicul fiind el însăși, la începutul secolului XX, o stațiune de tratament și odihnă foarte căutată de vârstnici pentru aerul curat, bogat-ozonat, pentru luminozitatea și clima blândă lipsită de curenți reci, și-a căpătat în secolul trecut și numele de „oraș al bătrânilor”.

În 1940, într-o Europă aflată în război, un soldat din trupele germane aliate, intrate în România, spunea despre bunăstarea Râmnicului și a locuitorilor săi următoarele: „Ceea ce am putut vedea ne făcu aproape să cădem pe jos. Doamne, Dumnezeu! Mai existau oare asemenea lucruri? Cutii cu ananas, bere, fileuri de vită, jambon, sparanghel, languste, creveți, măslina, sardela portugheză, borcane cu ghimbir, caise și piersici, ceai adevărat, cafea adevărată, șocolată, țigări și vinuri fine. Un poem epic, o feerie orientală”.

La 11 august 1999, Râmnicu-Vâlcea a fost pentru o zi „capitala planetei”, locul în care s-au adunat cele mai importante posturi de radio și televiziune, numeroși specialiști și vizitatori din lume pentru a urmări Eclipsa de soare, aici fiind punctul în care fenomenul a fost total, evenimentul generând parcă o renaștere a bătrânului și cochetului oraș mutilat de regimul comunist în anii de tristă amintire. În lunile premergătoare evenimentului, Râmnicului i-a fost dată o față nouă, curată și modernă. De atunci, Râmnicul se păstrează în topul celor mai curate orașe din România și printre cele mai curate din Europa.

Legat de toate acestea, tatăl meu, Vasile-Silviu Petrescu, martor la cei 79 de ani ai săi al multor transformări în societatea românească și mai ales în capitala de județ, aflat la Râmnic în

urmă cu câteva zile pentru o problemă de ordin medical, în drumul dintre spital și casă avea să-mi spună: „Bă tată, ai sta aici și nemâncat; orașul ăsta este Raiul pe pământ, este atât de frumos, de curat și de liniștit că plimbându-te prin el parcă nu ai nevoie de nimic, nici de mâncare; îl sorbi din ochi și uiți de foame, de sete, de boală și de toate grijile, uiți de tine.” A greșit cu ceva, tatăl meu? Eu spun că nu!

LIGYA DIACONESCU

Născută în 14 iulie 1960, la Bicăz, jud. Neamț, din tată vâlcean, Petre, din Galicea, de pe malul Oltului, unde își petrece minunate vacanțe și mama – de la poale de Ceahlău, sub dealul Durăului, pe malul Bistricioarei – Grințies, jud. Neamț, unde trăiește clipe de neuitat în mijlocul naturii.

Deși plecată des din România, la Quebec, Canada, îi place să spună că este româncă și locuiește, când nu se află peste ocean, într-unul dintre cele mai frumoase orașe ale lumii, plin de cultură, dintr-o zonă preponderent turistică, zona Vâlcii.

Director general al S.C. Starpress SRL - Râmnicu Vâlcea și al Asociației Internaționale de Cultură și Turism STARPRESS. Proprietar al revistei internaționale româno-canado-americane STARPRESS (cu redacții în România, Canada, USA, Israel, Italia și corespondenți în întreaga lume).

Membru al Clubului de Presă Transatlantic, membru fondator al AJRP - Asociației Jurnaliștilor Români de Pretutindeni (AJRP) ("Association des mass-médias et journalistes d'expression roumaine sans frontière"), înființat la 25 septembrie 2011, la Toronto / Canada.

Proprietar (1996-2004 al publicațiilor *Speranța* și al ziarului *Sportul Vâlcean* și coproprietar al cotidianului *Ora* din Craiova; director general al Radio Metronom - Râmnicu Vâlcea (1994 - 2000); producător a numeroase emisiuni pentru televiziune la T.V. Etalon Rm. Vâlcea și T.V. Vâlcea 1 (2000-2006); coproducător la T.V. România Internațional și Radio România Internațional (2002 - 2011).

Producător al Concursului Internațional de Poezie și Proză Pentru Românii din Întreaga Lume „STARPRESS” (organizat de Revista Internațională „Starpress” al cărei proprietar și director general este, în parteneriat cu Radio România Internațional și în colaborare cu mass-media din țară și diaspora).

Terapeut și maestru REIKI din anul 2010, alinând trupurile și sufletele prietenilor din țară și din străinătate (“luând durerea cu mâna”, cum îi place să spună buna sa prietenă din Toronto, Elena Buică, care a simțit efectul tămăduitor al tratamentului direct și de la distanță).

Publică 23 de cărți, printre care amintim: *Sărutul iubirii*, volum de versuri; *Jurnalismul între adevăr și minciună*; *Drum*, versuri; *Amintiri*; *Poeme într-un singur vers* (ediție bilingvă, romană-engleză); *Trăiri*; *Prințisorul Roboțel*, povești; volume de versuri pentru copii, dar și o serie de antologii de poezie și proză în limba română, dar și în ediții bilingve, română-engleză,

română-franceză, română-germană, română-italiană, română-spaniolă, română-greacă și cărți cu povești de viața ale românilor de pretutindeni: *Românii sunt deștepți, elevați și talentați, bilingvă, română-engleză, 2013; Românii sunt deștepți, elevați și talentați, bilingvă, română-franceză, 2014 Românii sunt deștepți, elevați și talentați, bilingvă, română-germană, 2015.*

Nostalgie

Băteam în pragul casei cu drumuri prăfuite
Și hainele din mine păreau mai cenușii
Și mă-ntrebam de oare-mi vei recunoaște gândul
Când sufletele noastre sunt oarbe și târzii

Mă regăseam prin vise, sorbind ușor din doruri
Doream s-apari pe prispă, frumos și nu prea trist
Să regăsesc iubirea, pierdută prin risipă,
Pictată-ades” de tine, drag suflet de artist

Și-n colorit de vremuri, ai apărut aieva
M-ai mângâiat pe suflet, cu-un cânt nemuritor
Am tresărit ca-n timpuri, vrând să-ți sărut privirea
Din dragoste de tine, m-am întrupat în dor

Prin pădure

Cu ulciorul plin de apă
Din izvorul din pădure
Trece Ana cea frumoasă
Are și un coș cu mure

De după stejarul falnic
Se ivește Vasilică
'Nalt ca bradul, frumos, sprinten
Strigând "uite tu Anică" ...

Nu ți-e teamă singurică
Să te avânți în pădure?
Umblă ursu, tu, fetică
După fragi și după mure!

Nu mi-e teamă, Vasilică
Știu poteca din pădure
Pe unde se plimbă ursul,
Și-apă-i are... atâtea mure!

Vezi, feciorul o iubește
Și de teamă pentru-Anica
Zi de zi o urmarește
Pân'la nuntă pe fetică
Apoi umblă prin pădure
Împreună-ndragostiți
Printre fragi, zmeură, mure
Dornici, așteaptă-un pruncuț.

A plâns în mine Dumnezeu

A plâns în mine Dumnezeu
Nu lepădam păcate grele
Prin jertfa sa m-am ridicat
Dorind să fug din cele rele

Dar ca-ntr-o chingă mă țineau
Întoarcerile la plăcere
Chemându-mă, atât de lin,
Mierlos și tainic, plin de vrere.

Am adunat și suferinți,
Plâns, lipsuri și dureri amare
Și mi-au adus scrâșniri din dinți
Păcate vechi, reci, secular

L-am cunoscut pe Dumnezeu
Și Maica Sa cea iubitoare
În zi cu soare și iubiri
De semeni, țară și de floare

M-a îmbăiat liniștea Sa
Simțind adâncul nemuririi
Dorința mare de- a ierta
Și-a alunga păcatul firii

Cred Doamne că Mă însoțești,
Îți cer iertare, Preamărite
Chiar de greșesc în orice zi,
Adună-mi zilele smerite

Și să mă porți pe Brațul tău
În clipe grele-aș vrea să-ti cer
Să ai răbdare și să-mi dai
Răbdare...ca să urc la cer

Să mă adun prin pocăinți
Prin bunătate și lumină
Te rog, iartă și neamul meu
Dă-i României, zi senină

Smerenie îți cer acum
N-am învățat să mă smeresc
Sau poate nu am vrut prea mult
Te rog Doamne, Să-mi dăruiești

Nădejde, cale spre-adevăr
Și spre lumina nemuririi
Sunt doar un prunc, copilul Tău
Ce-am moștenit păcatul firii

NICU CISMARU

Născut la 11 septembrie 1960, în Râmnicu Vâlcea.

După 1990, lucrează la cotidianul *Informația zilei*, la revista *Spinul* (a regretatului dramaturg Tudor Popescu), și devine editor al revistei umoristice *Spiriduș*, al cotidianului *Poștalionul*, al săptămânalului *Speranța*, unde a publicat mii de poezii și texte umoristice, pamflete politice, editoriale, articole sociale și politice, anchete de presă etc. Colaborează cu televiziunile locale *Vâlcea 1* și *Etalon*, încă de la înființarea lor, în prezent fiind redactor coordonator la *TV Etalon*.

Publică poezie, proză scurtă și teatru în diferite antologii. Prefățează volumele de versuri *Perlele uitării*, de Constantin Geantă, și *Amintirile toamnei*, de Ovidiu Cristian Dinică.

Membru al cenaclului *Arcade* în anii 80, membru fondator al Societății Culturale Anton Pann din Rm. Vâlcea (1983), președinte al acesteia din 2014.

Debutază cu volumul de poezii *Călimara din firidă* (Satu Mare: Editura Inspirescu, 2014), prefațat de Nicolae Melinescu. Urmează *Cartea cu petale* (Caracal: Editura Hoffman, 2015), cu un cuvânt înainte de Neagu Udroi. Are în lucru un al treilea volum de poezii, un volum de proză scurtă și unul de teatru, care va cuprinde comediiile *Nuntă în reluare*, *Doctor dus cu pluta* și *Pielea de cloșcă*.

Cântă-mă

Cântă-mă, descântă-mă,
C-un sărut, încântă-mă,

Cu un val, înghite-mă,
Cu un dor, sughite-mă,

Cu un gând, alungă-mă
Și cu drag, înjugă-mă.

Cântă-mă, descântă-mă,
Într-un ochi, închide-mă-

Plictisită, vinde-mă,
Disperată, prinde-mă,

Părăsită, plânge-mă,
Izvorâtă, curge-mă...

Cântă-mă, descântă-mă
Și din piatră, piatră-mă-

Nesecată, seacă-mă,
Netrecută, treacă-mă,

Nezburată, zboară-mă,
Într-o vară, vară-mă...

Prinde-mă, închide-mă,
Din iubit, ucide-mă.

Nu te grăbi

Nu te grăbi să vii, distinsă doamnă,
Am terminat ibricul de cafea-
N-am nici țigări... îți voi servi o toamnă,
Ce va veni după plecarea mea.

Nu te grăbi să vii, mai lasă-mi visul
Să zburde liniștit în viața mea-
Îți spun acum, să știi: eu sunt Trimisul
Să-ți pregătesc ibricul de cafea.

Azi l-am băut, îmi pare rău de tine
Și mâine-l beau și tot așa mereu-
Nu te grăbi, mai am un colț de pâine
Și-un vers, nescris, plăcut lui Dumnezeu.

Anunță-mă când m-o chema Chemarea,
Când clipa se va stinge-n infinit,
Eu sunt convins că-ți trece supărarea...
Nu te grăbi, mai am un asfințit.

Distinsa mea, ascute-ți coasa bine
Peste un veac sau două, de-ai putea-
Nu te grăbi, mai am un colț de pâine
Și câteva cisterne de cafea.

Să bem ultimul pahar

Mai toarnă vin, prietene, mai toarnă
Și stai aici la masa vieții mele;
Ascultă, a-nceput să cânte-o goarnă
Și să se certe tobele-ntre ele...

Mă leagănă o noapte cardinală,
Mă susură un gând sacerdotal...
Prietene, tu umple cu-ndrăzneală,
Aștept să-mi intre-n pori ultimul val.

Am timp destul, nu-ți face tu probleme...
Încă cioplesc la sufletu-mi de piatră-
Prietene, tu toarnă, nu te teme
De-mbrățișarea urmelor de daltă.

Ascultă acel gornist ce plânge-n goarnă...
Tu stai aici, la masa vieții mele-
Mai toarnă vin, prietene, mai toarnă,
Să bem paharul nopților rebele.

Descătușat cu chei de jurămintे,
Las gândul să găsească o dimineață-
Și câinii nopții, de m-or ține minte,
Să-mi urle trist la locul cu verdeață.

Mai toarnă vin, prietene și pleacă,
Trăiește pentru mine înc-o viață,
Mimează-mă și plânge-mă o leacă,
Atunci când mă voi risipi în ceață.

CRISTINA NĂLBITORU

Născută pe 30 august 1961, în orașul Brezoi, jud. Vâlcea, cu numele de fată Cristina Vărățiceanu. A urmat clasele I-VIII și Liceul în orașul natal, iar mai târziu Colegiul de institutori la Sibiu. Are înclinații spre desen, pictură, modelaj, artă decorativă, dar are și talent scriitoricesc.

A publicat articole, povești, povestiri și basme în reviste ca *Memoria slovelor*, *EX LIBRIS*, *Însemne culturale*, *Confluente literare*.

În 2013 a obținut, în cadrul concursului județean de „Creații literare”, organizat de Forumul Cultural Brezoi, Premiul I la secțiunea proză scurtă.

În 2013 a primit Diplomă de excelență din partea Societății Culturale Anton Pann și Diplomă de onoare

din partea Forumului Cultural al Brezoiului, iar în 2015 a primit Diplomă de excelență la simpozionul dedicat Nașterii Domnului și Diplomă de excelență la simpozionul dedicat Învierii Domnului organizate de Școala “B. P. Hasdeu” din Iași.

Din 2012 este membră a Forumului Cultural al Brezoiului. iar din 2015 membră în Liga Scriitorilor Români, Filiala Vâlcea.

A publicat în 2015 volumul pentru copii *Povești draguțe pentru făpturi miciute*, la Editura Olimpias din Galați, și are pregătit pentru publicare un nou volum, intitulat *Prințesa Munților*.

Tradiții și obiceiuri ale brezoienilor de Moș Crăciun

În Țara Loviștei, într-un ținut de un pitoresc aparte, se află un orașel în Carpații Meridionali la confluența Oltului cu Lotru, brăzdat nu numai de cele două râuri, dar mărginit și de crestele dantelate ale munților. Pe valea Lotrului tradițiile și obiceiurile s-au transmis din generație în generație din cele mai îndepărtate vremuri, purtând totodată cu ele și legendele locului cu comori și haiduci numiți „lotri”. Prin locurile mele natale din nordul ținuturilor vâlcene, se spune că a trăit un lotru numit Breazu de unde vine numele orașului Brezoi.

Până la modernizare, îmi aduc aminte cu nostalgie de anii copilăriei când trăiam din plin bucuria sărbătorilor de iarnă. Pe vremea aceea străduțele cu zăpadă ale localității erau străbătute de săniile trase de armăsari frumoși ai căror zurgălăi cu clinchetul lor răsunau din depărtări.

În trecut brăduții erau împodobiți cu nuci învelite în staniol, iar bunicuțele coceau în cuptor figurine de turtă dulce pe care le ornau cu bombone și șerbet.

Din ajunul Crăciunului încep colindele în oraș și în suburbiile sale, vestind Nașterea Mântuitorului. Ulițele cătunelor și străzile Brezoiului răsună de cântările grupurilor de la cei mici până la cei mari și continuă toată noaptea și a doua zi.

Din cele mai vechi timpuri în dimineața ajunului, pe 24 decembrie, copiii în grupuri, însoțiți de fulgii mari de nea ce zburdă prin văzduh, merg cu colindețul. În unele sate localnicele îi așteaptă la răscrucea ulițelor cu coșurile cu nuci, mere și colaci pe care le oferă prichindeilor, iar în altele micuții cântă la porțile gospodarilor: „Bună dimineața, la Moș Ajun! / Ne dați ori nu ne dați / Ne dați ori nu ne dați / Ne dați, ne dați! / Am venit și noi odată, / La un an cu sănătate, / Domnul Sfânt să ne ajute / La covrigi și nuci mai multe / Bună dimineața, la Moș Ajun! / Ne dați ori nu ne dați / Ne dați ori nu ne dați / Ne dați, ne dați! / Dă-ne coconiță câte un covrigel / Că noi stăm afară și-nghetăm de ger / Ne dați, ne dați ori nu ne dați / Pâine cu cârnați / Și la anul când venim / Sănătoși să vă găsim. / Bună dimineața, la Moș Ajun!”

Apoi fiecare copil primește covrigi, pâine, cozonaci, prăjituri sau nuci.

În seara de Moș Ajun grupuri de 2-6 copii se reunesc și merg la casele gospodarilor întrebând dacă primesc colindița. Gazdele îi primesc bucuroase și ei încep să cânte: “Colindița nu-i mai multă / Să trăiască cine-ascultă / Sus la cer o înălțăm / Jos la gazde o-nchinăm / O-nchinăm cu bucurie / Și cu mare veselie / C-am ajuns seara de Ajun / A bătrânului Crăciun / C-am ajuns seara de Ajun / A bătrânului Crăciun / Sus mai sus vom înălța / Ce-am știut noi v-am urat / Rămâi om bun sănătos / C-ai fost gazda lui Hristos!”

Grupurile de colindători mari sunt formate din 6-14 persoane. De regulă se strâng cât mai mulți deoarece colindele sunt lungi și pretențiile gazdelor sunt diferite. Deci, ca să nu obosească și să nu răgușească, ceea ce ar periclita calitatea cântecelor, grupul se împarte în două subgrupuri numite „preuci”. În afară de colinda de la fereastră când pătrund în gospodăria omului și cea de la plecare care sunt cântate de grup la unison, celelalte colinde le cântă pe strofe, pe rând.

O strofă o cânta o preucă, apoi următoarea strofă cealaltă preucă și așa mai departe până termină colinda respectivă. Între cântări este o scurtă pauză, timp în care colindătorii conversează cu gazdele, gustă din prăjituri și cozonac sau închină câte un pahar cu vin sau cu țuică de cele mai multe ori fiartă ca să-i încălzească când ies în ger.

La poartă, la ușă sau fereastră se cântă înainte de miezul nopții, colindul uzual: „Scoală, scoală ăl domn bun” (cu refrenul „Lerui Doamne!” din două în două versuri): „Scoală, scoală domnuri bune, /Ref: Lerui Doamne! / C-a trecut de miez de noapți / Cântătorii și-au cântat / Ref: Lerui Doamne! / Popa-n toacă că și-a dat”. (...)

Grupul de colindători merge de la o gospodărie la alta și orele trec fiindcă sunt invitați în casă și repertoriul este bogat, în funcție de familie. Când se trece de miezul nopții colindul de la poartă, ușă sau fereastră este schimbat cu: „Voi ziori de ziuă” care se cântă ca refren după fiecare vers: „Voi ziori de ziuă nu vă revărșați/ Ref: Voi ziori de zi /Că noi n-am somnat și am tot umblat /Ref: Voi ziori de zi / Și ne-am întâlnit c-o babă bătrână / Cu-o babă bătrână cu brăul de lână / Cu brăul de lână de păr de cămilă / Și ne-a întrebat de-un fiu al ei / - Nu cumva ați văzut pe unde-ați trecut / De-un fiuț al meu, de-un fiuț al meu / Lezne de-al cunoaște, lezne de-al cunoaște / Perișorul lui pana corbului / Ochișorii lui două mure coapte / Coapte de răcoare, ne-atinse de soare / Coapte la pământ, ne-atinse de vânt / Fețișoara lui coală de hârtie / Logofătul scrie, ziua-n primărie / Mustăcioara lui spicul grâului / - Ba l-om fi văzut, nu l-am cunoscut / Voi ziori de ziuă nu vă revărșați!”

Dar colindul de la intrare se alege și în funcție de rangul familiei. Dacă gospodarii sunt de neam ales în comunitate și bogați se cântă: „Sub umbriță de portiță”, indiferent că este sau nu trecut de miezul nopții, cu refrenul „Dormoș, dormoș mari boieri” după fiecare vers .

Chiar dacă în drumul lor colindătorii întâlnesc case de gospodari sărace care nu ies să-i întâmpine, ei își fac ritualul de la poartă sau fereastră și apoi se deplasează la casa vecină și așa mai departe. Gazdele care doresc să-i primească, după ce grupul

își termină cântecul, îi poftesc în casă. Cei mai în vârstă se așează pe scaune în jurul mesei aflate în centru camerei, împodobită cu prăjituri și cozonac, cu ulcica cu vin și pahare, dar și cu ceșcuțele din ceramică ce așteaptă țuica fiartă de pe sobă! După convenitele urări de bine, de o parte și de alta a gazdei și a musafirilor, grupul se împarte, după o regulă dinainte stabilită, în două preuci (grupulețe) și încep a colinda. O preucă cântă o strofă, apoi a doua preucă a doua strofă și așa până la finalul cântecului. Repertoriul din casă începe cu un cântec de masă: „Dinaintea acestor case” cu refrenul „Hoi lerui, Doamne” după primul vers apoi se repetă la versurile fără soț: „Di-naintea acestor case, / Ref:Hoi lerui, Doamne! / Născutu m-am, crescut-am, / De-am trimis al doilea perii / Din trupini întrupinați, / De zmicele sus la stele, / De vârfuri mai sus la nori / Sub umbriță-s patru pomi / Frumoasă masa-i întinsă / Întinsă-i masă de mătase / Cu ciucuri de boarbafir / Iar la masă cine șade, / Iar la masă cine șade? / La întâiul colț de masă / Șade Bunul Dumnezeu! / La al doilea colț de masă / Șade Ioan, Sfântul Ioan, / Nănașul lui Dumnezeu (bis), / La al treilea colț de masă / Șade bătrânul Crăciun! / La al patrulea colț de masă / Șade gazda acești domni buni / Și mi-și bea și mi-și petrec / Și închină dintr-un pahar, / Dintr-un pahar galben de aur / Ce mi-l țin de oaspeți buni, / Oaspeți buni, oameni bătrâni / Cum e Bunul Dumnezeu / Și cu Ioan, Sfântul Ioan / Nănașul lui Dumnezeu / Și cu bătrânul Crăciun. / Și cu gazda acești domni buni, / Sus în vestea lui Hristos, / Să-mi fiți domni buni sănătoși!”

Urmează o scurtă pauză și iar se închină câte un pahar cu vin sau cine dorește țuică fiartă și se gustă câte o prăjitură sau o felie de cozonac. Între timp vătaful grupului se interesează subtil de numele mic al soțului, soției, flăcăilor sau fecioarelor acelei familii pentru a programa colindele. La un semn discret al vătafului cele două subgrupe (preuci) încep să cânte pe rând, fiecare câte o strofă, „Colindul gazdei” cu refrenul după fiecare vers impar „Dragi domnele!” : „Face (numele soției) de-o cetate / Ref.Dragi domnele! / Și n-o face cum se face / Și-o zidește împărătește / Cum ca ea nu mai este, / În mijlocul de cetate /

Este-un brad mare minunat / Și de poale cam lăsat / Iar de poala bradului, / Este-un leagăn de mătase”. (...)

Apoi, dacă familia de gospodari are fată se cântă colindul de fată: „Pleacă (Nume fiică) la fântână / Ceti, cetioară dragă! / Și mi-s pleacă la fântână, / La fântâna din lucet / Ceti, cetioară dragă! / Unde curge apa-ncet, / Apa-n vadră că lua, / Ceti, cetioară dragă! /...”

Dacă gazda are și fiu se cântă și „Colindul de băiat” cu refrenul : „Florile dalbe!”

Dacă în familie sunt mai multe fete sau băieți se colindă cu numele fiecăruia!

Ritualul diferă de la o gospodărie la alta și după alte criterii. De exemplu dacă gazda are o casă nouă sau a renovat-o le cântă : „Nalte sunt, frumoase sunt” cu refrenul „Domnului Domn, Domn din cer!”

Când grupul de colindători ajunge la casa unui slujitor al Domnului se cântă colindul de masă pentru preot „Colea-n jos pe vale-n jos” cu refrenul : „Hoi ler hoi dai lerui Doamne!”

Valea Lotrului fiind într-o zonă de munte unde se aflau mulți vânători la casa acestora se cânta suplimentar unul din cântecele pentru vânător „Cerbul Runcului” cu refrenul Lereru leru! sau „Leul” cu refrenul: „Hoiler hai dalerui”

Dacă gazdele sunt vesele și primitoare și se arată darnice la bani, grupul mai cântă o colindă de masă pentru dâșșii: „Cești domni buni se-nveselesc” cu refrenul: „Florile dalbe”

La final colindătorii se ridică de la masă și după urările de bine cântă colindul de rămas bun: „Cea gazdă frumoasă / Rămâi gazdă sănătoasă!(bis)”

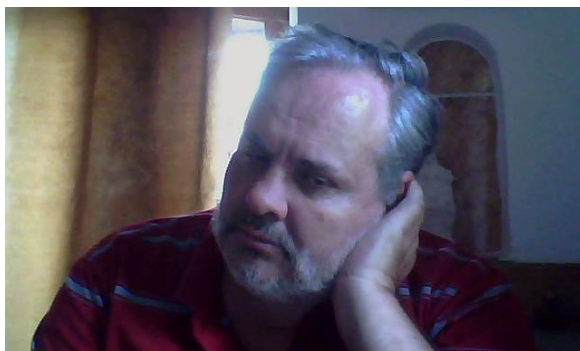
Și astfel trupa de colindători parcurge întreaga localitate de la un capăt la altul până în zori, de multe ori prinzându-i chiar ziua de Crăciun pe la porțile gospodariilor.

Spre orele dimineții, când gazdele nici nu apucă să-și închidă porțile se trezesc cu grupul „Crailor” care vestesc „Nașterea Domnului”.

În ziua de Crăciun, dimineața, copiii merg pe la porțile localnicilor cu „Steaua”.

DUMITRU ZAMFIRA

Născut la 10 noiembrie 1962, în Nenciulești, jud. Vâlcea. Urmează clasele primare în satul natal și la Școala Generală nr. 4 din Rm. Vâlcea, unde îl are ca profesor de desen pe prof. Constantin Cereceanu. Excelează la literatură, istorie, geografie, biologie și desen. Își continuă studiile la Liceul Industrial nr. 6, din Râmnicu Vâlcea, actualmente – Liceul “Ferdinand I”.

În perioada 1981-1983, își satisface stagiul militar la Râmnicu Sărat și Brăila, unde ia lecții de pictură și sculptură de la Virgil Mihăescu, cel care, în acel moment, conducea lucrările de restaurare la Teatrul “Maria Filotti”.

Tot în Brăila, frecventează Societatea Culturala “Lyra”, iar în 1982, participă la expoziția “Donaris” din Brăila cu lucrarea “Cântec de piatră”, care i-a fost furată.

La finele stagiului militar (martie 1983), suferă un grav accident (fractura de coloana vertebrala). Urmează un șir lung de intervenții chirurgicale și tratamente de recuperare și reluare a abilităților fizice.

Primul desen după accident, un portret, îl face conducând mâna asistentei medicale care-l îngrijea.

Depășind urmările accidentului, execută bustul lui Bogdan Amaru, pe care îl donează Școlii Generale din Nenciulești.

În decembrie 1990 înființează, împreună cu un grup de persoane cu dizabilități, Societatea Națională Independentă a Persoanelor cu Handicap din România, cu sediul în Râmnicu Vâlcea, îndeplinind funcția de secretar executiv. În anul 1995 este ales în funcția de președinte executiv, pe care o deține și în prezent.

În perioada 1990-1992, participă la elaborarea Legilor 53 și 57 privind protecția persoanelor cu handicap. În 1999, împreună cu un grup de persoane cu dizabilități, propune schimbarea unor paragrafe din OG 102/1999. Din 2000, este membru-observator la Comisia de Expertizare a Persoanelor cu Dizabilități Vâlcea.

În 1992 înființează Cenaclul Cultural-Artistic "Petale" și redactează revista cu același nume.

Până în prezent avut șapte expoziții personale și trei de grup (pictură, sculptură). A obținut diverse premii și diplome de recunoaștere. Are lucrări în colecții din țară și străinătate (SUA, Canada, Germania, Franța și Italia).

În 1999 a publicat volumul de proză *Povestiri din spatele oglinzii*. A publicat și câteva poezii în reviste din Râmnicu Vâlcea.

Mână-Lungă

În diminețile când Costică era încă mahmur, se scula cu greu din pat. Nu din cauza băuturii, sigur nu, ci pentru că îl bătea muierea. Îl lovea peste mâini și peste picioare încât zăcea toată ziua. Când se ridica totuși, ieșea la poartă rezemat într-un ciomag și se tânguia vreunui vecin:

“Mă bātu, mă, arde-o-ar focul, mă bātu la milimetru”.

“Tu de ce nu dai, mă Costică?! Ori nu mai poți?!” , i se răspundea.

“Pot, mă, dar mi-e milă de ea, că e bolnavă”, explica, oarecum atins în mândrie.

Costică nu putea să o mai bată pe Vergica, “Verginia”, cum îi spunea el, deoarece era atât de beat încât nu reușea să treacă mai departe de șanțul de la poartă, unde adormea până la urmă. După ce se lungea acolo jos, nevastă-sa îl bătea cu năduf și îi blestema de mama focului pe cei care îi dădeau să bea, dar niciodată pe el.

De când se mutase din casa pe care o avea lângă pădure, lumea nu prea l-a mai văzut pe acasă; era numai prin pușcărie. Și pentru că fura orice, a fost poreclit “Mână-lungă”.

Vergica a crescut copiii singură. Lui nu i-a păsat de nimic, doar povestea cu mânie uneori, cum a bătut-o odată și pe urmă a trebuit să facă pușcărie. Fusese o cruntă jignire pentru el, care întotdeauna ajunsese acolo pentru ceva palpabil. Considera că a-ți bate femeia era ceva absolut normal și, ca atare, nu trebuia suportată nicio consecință.

Devenise un obicei să adoarmă pe marginea drumului cu capul pe vreo piatră sau ridicătură de pământ și oamenii să treacă pe lângă el fără să-l bage în seamă. Odată, când a trecut băiatul lui Mircea Barbu, a stârnit totuși râsul, dormind pe coasta Piscului Bisericii, cu picioarele la deal și cu capul la vale.

De la un timp se împrietenise cu Costică Goanță și cu Vasile Ruiescu, “băutori frunțași”. Luau câte o sticlă de țuică de

la Ion Pârvu și intrau cu ea în tubul de beton din hududoii lui Găligeanu, să o bea în liniște și la răcoare. Când o terminau, Vasile Ruiescu și Costică Goanță ajugeau acasă, Costică însă cădea în buruienile din hududoii și acolo rămânea.

Într-o dimineață, l-a strigat la poartă Vasile Ruiescu. Pentru că făcuse rost de ceva bani îl invita să bea o țuică împreună. Însă Costică venea încet și gema la fiecare pas, semn că iar îl bătuse nevasta.

„Iar te bătu, mă?”, l-a întrebat Vasile.

„Da, mă. Aș fi bătut-o și io, dar mi-e milă de ea, că e bolnavă, săraca!”

S-au înțeles să bea un litru de țuică, dar, sub potopul de blesteme al Vergicăi, Ion Pârvu nu le mai dădea băutura, așa că s-au dus la Mircea Barbu să cumpere. Însă Mircea, înțelegând că el nu putea fi părtaș la golirea sticlei, n-a acceptat.

“Să dea Dumnezeu să-ți plesnească mintea la soare, Mirceo”, l-a blestemat Costică, completând cu o înjurătură strașnică.

“De, mă, Costică... Nu se știe cui o să-i crape mai întâi”, i-a răspuns Mircea din foșorul alb al casei.

Până la urmă, au rugat pe una din fetele lui Ninel Briceag să meargă să le cumpere de la Ion Pârvu. Au urmărit cu sufletul la gură cum fetița murdară și cârlionțată, repetând minciuna pe care ei o ticluiseră, a reușit să-l convingă că mumă-sa “are oameni cu ziua la copăit” și că a trimis-o să cumpere o sticlă de țuică.

Simțeau deja cum răcoarea țuicii le astâmpăra beregățile uscate de o zi. Fata a adus sticla și, împliniți, s-au așezat pe trunchiurile de plop de la poarta grădinii lui Apostol Barbu, să discute despre căldura ce o să vină către prânz, despre cât de crăpat era pământul din cauza secetei și despre cununia pe care Costică hotărâse să o facă cu Vergica, după treizeci de ani de stat împreună.

“Auzi, mă, nea Costică, dar pe copii de ce i-ai luat la goană când au venit pe-acasă?”, l-a întrebat Vasile.

“Eh, îmi pare rău, că au venit și ei de departe și încărcăți... Dar de ce țin, mă, cu ea?”

“Ei, așa sunt copiii, țin cu mamele mai mult...”, a încercat Vasile să închidă discuția, destul de dureroasă și pentru el, care, după divorț, rămăsese singur, căci copiii nu-l mai băgau în seamă.

Soarele se apropia de prânz și, încet-încet, sticla se golise, subiecte de taină nu mai erau, așa că stăteau unul lângă altul fără să mai spună nimic, ca două statui aruncate undeva în curtea din spate a unui muzeu.

Într-un târziu, Vasile s-a ridicat și a plecat fără să spună nimic. Costică rămăsese singur cu gândurile lui. De mult nu se mai gândise la toate câte mai făcuse și acum încerca să găsească o explicație pentru nelegiuirile sale. Da, îi părea rău pentru Maria din luncă, pe care o bătuse și-i furase paltonul. Și pentru Ioana, pe care o lăsase fără porc.

Căldura devenise sufocantă. Aproape amețit, s-a lăsat ușor pe trunchiul de plop.

A murit acolo. Apostol Barbu, care, cu o săptămână înaintea îi ținuse lumânarea la târzia lui cununie, i-a ținut-o și acum când și-a dat sufletul. Nevastă-sa Vergica a venit repede și, ținându-i capul în poală, îi șoptea printre lacrimi: “Costică, nu muri, mă, nu muri!... Auzi?”, dar Costică nu mai auzea.

“Să vină Procuratura! Nu-l atingeți!”

Era vocea lui Vasile Ruiescu, care venise cât putuse de repede la locul de unde plecase de mai puțin de o oră.

Oamenii au înțeles că sufletul lui Costică Miai plecase demult, pe unde a umblat el o viață întreagă și au adus o targă.

“Hai, mă, nea Mircea, ajută-mă și pe mine să-l pun în tron...”, l-a rugat Vergica pe Mircea Barbu.

“Ba nu vin! Azi-dimineață mă dădu dracu’ și acum să-l pun în tron?! Așa ceva nu se poate!...”

Până la urmă au ajutat-o Lixandra lui Pârveu și Constanța lui Bunda, vecine cu Costică și l-au dus acasă. Vergica mergea în

urma lor și blestema, ca și până atunci, pe Ion Pârvu care îi dăduse să bea.

Copiii au venit a doua zi de la Brad, din Ardeal, sau de la Craiova, de pe unde îi risipise viața. Au adus tot ce trebuia pentru înmormântare, căci Costică vânduse până și găinile pentru băutură.

Din cauza căldurii au trebuit să-l îngroape repede.

Mircea Barbu, când s-a dus să-i pună o lumânare, puțin afumat, dar cu o mulțumire ascunsă, i-a zis lângă cap: “Bă, Costică, te umflași al dracului... Bă, dedeși afară din căpestere!...”. Apoi s-a ridicat și a spus tare celor din jur:

“Bă, nu mai aduceți carul cu boi că, uite, Costică pleacă singur la cimitir!...”.

Oamenii l-au urmat spre biserică fără părere de rău. Numai copiii lui îl plângeau, însă lacrimile lor cădeau degeaba în praf, ca niște monede aruncate la răscruci.

ZENOVIA ZAMFIR

Născută la 2 iulie 1965, în satul Oveselu, com. Măciuca, jud. Vâlcea. Este juristă, prozatoare, cercetătoare. Impegat auto la SC Tunele Braşov (1983-1990), inspector-contabil la Direcția de Muncă și Protecție Socială Vâlcea (1990- 1994), consilier juridic la S.C. Transvil S.A. Vâlcea (1994-2001), consilier juridic la S.C. Grup Roval S.A. Vâlcea (2001- 2006), iar din anul 2006 – conservator-restaurator la Biblioteca Județeană „Antim Ivireanul” Vâlcea.

A publicat numeroase articole în revistele *Cultura Vâlceană*, *Povestea Vorbei*, *Curtea de la Argeş*, *Argeş*, *Memoria Slovelor*, *Gând românesc*, *Pietrele Doamnei*, *Revista Română de versuri și proză*, a Societății Scriitori Români din București.

Membră a Societății Scriitorilor din București, a Ligii Scriitorilor Filiala Vâlcea, a Societății Culturale „Anton Pann”, a Forumului Cultural al Râmnicului și a Ligii Femeilor Creștin Ortodoxe Vâlcea. A absolvit Facultatea de Drept a Universității Titu Maiorescu din București.

Volume tipărite: *Zile și nopți... altfel* (Râmnicu-Vâlcea: Conphys, 2001); *Pași prin negura vremurilor* (Râmnicu-Vâlcea: Fortuna, 2003); *Aproapele îndepărtat* (Rm. Vâlcea: Editura Fortuna, 2004) cu o prefață de prof. Teodor Firescu; *La datorie sub falduri tricolore: generalul Mihai Dumitrescu* (Râmnicu-Vâlcea: Editura Fortuna, 2006) în colab. cu Ioana Ștefănescu; *Medalion comemorativ: Antim Petrescu: episcop al Râmnicului și al Noului Severin (1875-1919)*; *Monografia comunei Stănești, jud. Vâlcea* (Râmnicu-Vâlcea: Fortuna, 2008) în colab. cu Aneluța Becheru; *Patriarhul Justinian Marina: Trepte spre cer* (Râmnicu-Vâlcea: Rottarymond & Rotarexim, 2010), ediție îngrijită de Zenovia Zamfir și George Rotaru; *Patriarhul Justinian Marina și locurile natale* (Râmnicu-Vâlcea: Fortuna, 2011), culegere de articole îngrijită de Zenovia Zamfir; *Patriarhul Justinian Marina, părintele sufletesc al neamului românesc: culegere de articole* (Râmnicu-Vâlcea: Bibliostar, 2013) ediție îngrijită de Zenovia Zamfir și George Rotaru; *Pe urmele pașilor Patriarhului Justinian Marina: Mănăstirea Govora, Mănăstirea Cozia* (Râmnicu-Vâlcea: Proșcoala, 2014), ediție îngrijită de Zenovia Zamfir; *Rătăcită în jungla vieții* (Râmnicu-Vâlcea 2000), roman; *Regrete târzii* (Râmnicu-Vâlcea: Ilustrator, 1999); *Vederi necenzurate (Pe firul Oltului)* (Râmnicu-Vâlcea: Tiparg, 1998); *Vrednicul de pomenire Patriarhul Justinian Marina* (Râmnicu-Vâlcea: Fortuna, 2009).

Un fiu al Vâlcii străbune: Patriarhul Justinian Marina

Satul nostru românesc a teaurizat o mulțime de valori spirituale, morale și culturale care trebuie aduse din nou în actualitate, fără a cădea însă într-o nostalgie a repetiției trecutului. Satul a fost și este izvor de înțelepciune, de artă, de energie, în sat s-au cristalizat forme și expresii de viață ale neamului acesta, care a fost un neam de țărani. Străbatem multe drumuri prin lumea mare, dar gândul ne zboară fără încetare spre locul unde ne-am născut. Există în lume un loc al primelor amintiri, acolo unde sufletul fiecăruia dintre noi a îmbrăcat pentru prima dată haina luminii.

Bunul Dumnezeu a rânduit văd lumina zilei pe aceleași meleaguri unde odinioară își purta pașii Patriarhul Justinian Marina. Considerat "UN APOSTOL AL BISERICIIȘI AL NEAMULUI ROMÂNESC " de domnul Gheorghe Vasilescu în scrierile sale, părintele Patriarh s-a născut la 22 februarie 1901, în satul Suiеști, comuna Stănești, din județul Vâlcea, în familia unor agricultori harnici și buni creștini și a primit la botez numele Ioan. A moștenit de la părinții săi, Elena și Marin Ilie Marina, unele însușiri care s-au vădit în împlinirile de mai târziu ale vieții sale. De la tatăl său, țaran știutor de carte și cu minte sănătoasă, a luat spiritul gospodăresc și voința de a înfăptui binele obșteșc, iar de la mama sa, care se trăgea dintr-o veche familie de preoți, pe lângă cele dintâi cunoștințe religioase, a primit și a păstrat în suflet deprinderea de a trăi cu evlavie și îndemnul de a nu se abate niciodată de la omenie și dreptate. Vorbind cu delicatețe și cu duiosie despre mama sa, nu uita să facă legătura între dânsa și slujirea lui preoțească. "Preoția mea - mărturisirea ei - a fost visul sfânt al mamei mele și primii pași pe drumul înțelegerii slujirii lui Dumnezeu printre oameni i-am făcut sub călăuzirea ei curată și evlavioasă. Am avut privilegiul să respir în casa părinților mei duhul unui creștinism autentic, întemeiat pe faptele iubirii lui Dumnezeu și aproapele. Mireasma acestui duh din căminul copilăriei mele, moștenit de la bunicii, moșii și strămoșii mei,

vrednici slujitori ai Bisericii și ai țării, pomeniți întotdeauna la mari praznice de credincioasa mea mamă, cu evocări despre trecutul lor religios și patriotic, nu s-a dezlipit de mine niciodată”.

Crescut în atmosfera aceasta de vrednicie a înaintașilor, deseori, în anii copilăriei și ai tinereții, pe care i-a petrecut pe meleagurile natale, printre țărani de pe ogoare, și-a ajutat părinții cu brațele la coasă, la sapă și la alte munci. Niciodată nu și-a tăgăduit obârșia sa țărănească și legătura cu brazda străbună. Zestrea moștenită de la părinți, s-a îmbogățit pe parcursul vieții, adâncind și lărgind principalele trăsături ale personalității sale: credința curată în Dumnezeu, dragostea de neam și omenia ridicată la rang de virtute creștină.

A studiat la Seminarul Teologic „Sf. Nicolae” din Râmnicu Vâlcea (1915-1923) și la Facultatea de Teologie din București (1925-1929). A fost învățător în Olteanca-Vâlcea (1923- 1924) și în Băbeni-Vâlcea (1924-1930), paralel preot paroh în Băbeni (1924-1932), director al Seminarului Teologic și preot slujitor la Catedrala episcopală din Râmnicu Vâlcea (1932-1933), preot paroh la Biserica „Sf. Gheorghe” din aceeași localitate (1933-1945).

Rămas văduv, în 1945 a fost ales arhiepiscop vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, cu titlul „Vasluianul” (1945- 1947); locțiitor al scaunului mitropolitan din Iași (din august 1947), arhiepiscop al Iașilor și mitropolit al Moldovei (ales 19 noiembrie 1947, înscăunat 28 decembrie); locțiitor de patriarh (din februarie 1948); la 24 mai 1948 ales, iar la 6 iunie 1948 înscăunat ca arhiepiscop al Bucureștilor, mitropolit al Ungrovlahiei și patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, păstorind până la moarte.

În perioada de păstorire a Patriarhului Justinian s-au construit din temelie 302 biserici, au fost reparate sau restaurate alte 2345 biserici, dintre care monumente istorice 999, iar dintre acestea 128 mănăstiri, schituri și alte așezăminte monahale. Pe lângă bisericile nou construite care au fost împodobite cu pictură, în alte 271 de biserici pictura a fost restaurată. În ciuda tuturor dificultăților, în cei 29 de ani de patriarhat, au avut loc o seamă de evenimente și schimbări care au ridicat mult prestigiul Ortodoxiei românești în lumea creștină și l-au făcut o figură reprezentativă a întregii Ortodoxii. Patriarhul Justinian a găsit

soluții tuturor problemelor Bisericii noastre, care trebuia să-și îndeplinească misiunea sa, în vremuri de cumplită prigoană comunistă atee".TEOCTIST Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române .

Despre " Un patriarh trimis de Dumnezeu" cum l-a numit domnul Dan Ciachir în lucrările sale, s-a scris și se va mai scrie multă vreme de acum încolo. Dâra de lumină lăsată în urma sa veghează drumul nostru spre cunoaștere și, continuă aducere aminte.

ÎPS Calinic, Arhiepiscop al Argeșului și Muscelului într- un articol intitulat „Justinian Patriarhul biruind în istorie” publicat în Argeșul Ortodox, săptămânal teologic, bisericesc și de atitudine al Episcopiei Argeșului și Muscelului, Anul VI, nr. 307 29 martie -4 aprilie 2007, sublinia ...”A venit vremea să se rostească adevărurile ziditoare și să se elimine arbitrariul înrobitor de ignoranță și rea voință. Patriarhul Teoctist, la comemorarea a treizeci de ani de la plecarea în țara de peste veac a Patriarhului Justinian, a subliniat vrednicia nu numai ca Patriarh ortodox al românilor, ci și Patriarh unic al Ortodoxiei și chiar al întregii creștinătăți, recunoscut, de altfel, de contemporanii săi. Ceea ce uimește este faptul că timpul lucrează în favoarea distinsului Ierarh al Bisericii Străbune. Mircea Eliade, contemporan al Patriarhului Justinian, spunea că orice operă la care se macină în timp, doar după 30 de ani se va vedea ce mai rămâne din ea. Gândindu-ne la opera celebrului Patriarh Justinian, putem spune azi, după trei decenii, că lucrarea inimii sale, grija pentru Biserica lui Hristos, a fost una de excepție și ea a crescut în dinamică diamantină.

Gândirea integrală a marelui Patriarh a fost de la început pe termen mediu și lung. Cu o forță ieșită din comun a intuit mersul vremurilor atinse de bruma unei ideologii sfâșietoare . Apelul său se auzea ca un ecou din fântâni adânci..."

A plecat pentru totdeauna în seara zilei de 26 martie 1977, în vârstă de 76 de ani, după o grea suferință și o lungă perioadă de spitalizare. A fost depus în mormântul pe care cu grijă și l-a pregătit în zidul interior al Mănăstirii Radu Vodă din București, între elevii Seminarului de el ctitorit acolo. Pe crucea încastrată

în zid, a cerut meșterului să sape inscripția: "M-am luptat lupta cea bună. Credința am păzit. Am ajuns la capătul drumului vieții. De acum încolo, mă așteaptă răsplata dreptății, pe care mi-o va da Domnul, Judecătorul cel drept în ziua aceea". Iar la sfârșitul testamentului său duhovnicesc, făcut în 7 martie 1976, a scris:

"Binecuvintez din toată inima și din tot sufletul pe cei ce mă urăsc și m-au urât, pe cei ce m-au nedreptățit și pe cei ce mi-au făcut rău, văzut ori nevăzut, rugând pe Milostivul Dumnezeu să nu judece faptele acestora, ci cu îndurare să-i ierte pe toți, după cum i-am iertat eu".

Despre locurile natale spunea: „Din fragedă copilărie port, ca pe o candelă aprinsă, iubirea pentru aceste locuri și prețuirea pentru fii lor harnici, închinători până la desăvârșire în dreapta credință și adânc înrădăcinați în acest pământ strămoșesc.

ILORIAN PĂUNOIU

S-a născut în 14 decembrie 1965 în comuna Popești, jud. Vâlcea. Este absolvent al Grupului Școlar Industrial nr. 10 din București, la secția Economic și este contabil de meserie. Starea de sănătate și un handicap locomotor sever (distrofie musculară) îl împiedică să-și facă studiile superioare; rămâne în satul natal, unde citește și scrie mult.

Debutul literar și-l face cu poezie în *Vâlcea literară*, foaie a Societății Culturale “Anton Pann” din Râmnicu-Vâlcea, cu o prezentare de Ion Soare, în anul 1986. Obține Premiul Societății Culturale “Anton Pann” la Festivalul de poezie “Nicolae Bălcescu”, în anul 1986.

Publică, în acei ani, poezie în reviste ca *Tribuna* și *Luceafărul*. În 1987 trimite un volum de versuri Editurii Dacia, din Cluj-Napoca, primit favorabil de editori, dar din motive politice ale vremii, care nu țineau de valoarea literară, nu a mai apărut.

După Revoluție, Ilorian Păunoiu încearcă să deuteze editorial, dar din motive financiare nu reușește.

În anul 1994 înființează în parteneriat cu Radio-România Tineret "Fun-Club Discoteca Blue-Jeans" în Căminul Popești cu intensă activitate culturală.

În 1995, primește premiul al II-lea, pe țară, la emisiunea "Sub zodia Metaforei", la concursul de Poezie organizat de Postul Național de Radiodifuziune. În 1996, primește un premiu special, la Festivalul "Imn vârstelor tinere", organizat de Radio Craiova.

În 2001 înființează Cenaclul literar "Lumină lină" la Biblioteca din comuna Popești, jud. Vâlcea, în care promovează elevi și tinere talente literare din jud. Vâlcea.

Redacția T.V.R., filiala Cluj, realizează în anul 2002 emisiunea "Garantat 100%", a redactorului Cătălin Ștefănescu, în comuna Popești, având ca subiect central personalitatea scriitorului Ilorian Păunoiu și activitatea sa culturală de promovare a tinerilor scriitori și artiști.

În anul 2003, Cenaclul condus de Ilorian Păunoiu deschide o filială la Râmnicu Vâlcea, într-un acord de parteneriat cu Biblioteca Județeană "Antim Ivireanu". În același an, împreună cu prietenul și colaboratorul său cel mai apropiat, juristul Gheorghe Alin Popescu, înființează "Asociația Scriitorilor și Artiștilor – Popești", care va avea un rol extrem de important în promovarea culturii vâlcene și a regiunii Oltenia pe plan național și internațional.

În anii 2004 și 2005 Ilorian Păunoiu are o activitate deosebită pe site-urile *www.cultura.ro* și pe site-ul *www.agonia.ro*, în care publică poezie, proză și eseu și răspunde tuturor participanților interactivi,

culminând cu faptul că eseul *Iată-te femeie, adânc al adâncului meu* a adunat 500 de cititori într-o singură zi.

În cartea *Omul trebuie să fie iubit* a scriitorului Mihai Sporiş (Râmnicu-Vâlcea: Editura Adrianso, 2006) apare o recenzie a operei poetice și eseistice a lui Ilorian Păunoiu.

În septembrie 2006 începe colaborarea cu revista de teologie și cultură *Credința străbună*, editată și tipărită de Arhiepiscopia Ortodoxă din Alba Iulia, în care publică la fiecare apariție eseuri pe teme de filosofie creștină.

În luna februarie 2007 primește premiul pentru literatură acordat de Forumul Cultural al Râmnicului pentru volumul de versuri *Simfonie pentru spadă și crin* (Râmnicu Vâlcea: Editura Conphys, 2005).

Din același an, este redactor al revistei *Forum V* din Râmnicu Vâlcea, în care publică versuri și eseuri și realizează o pagină în care prezintă și lansează tineri poeți, dar și redactor-șef adjunct și fondator al revistei de cultură, educație școlară și spirit civic *Cale de lumină*, editată de Asociația Scriitorilor și Artiștilor Popești din jud. Vâlcea, al cărei vicepreședinte este Ilorian Păunoiu.

În 2008 publică transpunerea în versuri a cărții *Cântarea cântărilor din Vechiul Testament*, la editura Perpessicius din București în ediție trilingvă: română, franceză și engleză, tradusă de Sorina Dascălu.

În iunie 2008 este ales consilier local într-un al treilea mandat la Consiliul local Popești.

Apariții editoriale: *Strigarea numelui* (Râmnicu-Vâlcea: Editura Almarom, 1998), versuri, cu o prefață de Ion Soare; *Jocul secundeii* (Rm. Vâlcea: editura Conphys, 1999), cu o postfață de Șerban Săndulescu; *Scrisori către aproapele. Introducere în agapologie* (Râmnicu-Vâlcea:

Editura Adrianso, 2000), eseuri, cu o postfață de prof. univ. dr. vicar Irineu Slătineanu; *Banchetul reginelor* (Râmnicu Vâlcea: Editura Conphys, 2002), cu o prefață a scriitorului și criticului literar Valentin Tașcu; *Arheologie sensibilă* (Cluj-Napoca: Editura Fundației Alfa, 2002 cu o prefață a scriitorului Constantin Zărnescu; *Simfonie pentru spadă și crin* (Râmnicu-Vâlcea: Editura Conphys, 2005), cu o prefață a scriitorului bucureștean Radu Ilarion Munteanu; *Poezie, logodnica mea!* (Cluj-Napoca: Editura Dacia XXI, 2012); *Agapologia, logodna iubirii cu libertatea* (Alba-Iulia: Editura Reîntregirea, 2014).

În curând, îi va apăre volumul de versuri *Unde-s iubirile de ieri*, la Editura Tiparg din Pitești.

Frumoasa din fotografie

E-atât de vie în nemișcarea ei
surâsul se revarsa peste mine
și toate le urmeaza-n panta rei
și sa mă lupt cu zimbrii iar îmi vine!

Stă lângă cort și-un înger o pozează
și mi-o redă-ce perspectivă vie!
Să nu pierd vreun instant,și astfel,trează,
sa nu cred, Doamne, c-ar fi vreo stafie!

Sunt sigur că în poză nu mă-nșală
cu vreun amant imaginar și sceptic
cu ea eu sperii litera banală
și-n ea mă furișez organoleptic!

Femeia vie nu vrea erotism;
nu conștientizează că e vie,

frustrată stă în propriii narcisism
și o iubesc doar în fotografie!

Gutuia din mine

În mine se aprinde o gutuie
lumină vegetală de demult;
și focul meu pe culme azi se suie
și numai de luceferi vreau s-ascult!

Să mușc din ea, din carnea lumii vie
să-mi simt durerea, bucuria, dorul;
sa nemuresc iubirea viorie
și să-ți ofer cu voluptate norul

din care ploia curge pe-ai tăi umeri
și pe noi doi ne spală de păcate
și-apoi secundele din ochii ei le numeri
și pletele cu iz de libertate!

Iubita mea, lumina mea-gutuie
te-aștept pe-aripa tandră de cocor
să mușc din carnea ta dulce-amăruie
și-apoi să uit să mai învăț să mor!

Lumina de aici

E blânda ca gutuia când da-n pârg
Ca floare de la soare când se coace
Că fructu-i e sâmbânța de amurg
Și lasa-n urma ei atâta pace!

În august e lumina degustată
De regii din Arcadia-nțeleți

Ca și un vin ales sau prima data
Iubita de din zori ce n-o așteți!

Ca-nsingurarea-n doi mult căutată
Într-o gradina ce nu s-a ivit;
Așa să vii mireasa de la îngeri
Din dulcele, din blândul infinit!

DAN MITRACHE

Născut în Bălcești, locul natal al lui Petrache Poenaru, un loc la numai 13 kilometri de Bulzeștiul lui Marin Sorescu, un loc drag Boierilor Oteteleşeni, un loc bine cunoscut de pandurii lui Tudor...

A absolvit un liceu teoretic în localitate la o clasă specială de matematică, o școală postliceală de telecomunicații în București, apoi Facultatea de Informatică a Universității “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia. Dorința de a scrie versuri a venit târziu, încercând a transmite semenilor săi gânduri, trăiri, vise, speranțe.

Colaborează și publică frecvent în reviste *online* precum *Confluente literare*, *Popasuri culturale românești*, *Bogdania*, *Amprentele sufletului*.

Este coautor al antologiei *Vise târzii* (București: Editura Națiunea, 2014). A publicat și în antologia *În așteptarea sărutului promis* (Târgoviște: Editura Singur, 2014). O nouă antologie, numită *Vise târzii*, vol. 1, (Drobeta Turnu-Severin: Editura Dandes Press, 2015), antologia *Lyrics et prosa* (București: Editura Națiunea, 2015). Urmează *Surâsuri înlăcrimate* (Craiova: Editura Vital Prevent Edit, 2015). În curs de apariție se află volumul al doilea al antologiei *Vise târzii*.

Chemări

Ne-așteaptă-azurul Mării Marmara
Unde testam papile gustative
Și unde ne-mbăiam în catifea
De ape, mângâindu-ne lascive...

Ne vor fire de vânt să ne sărute
Obrajii-ncinși de sete de amor
Și-n argintiu de noapte pământeană
Un val vrea să te legene, ușor,

Să mai venim ca ieri pe plaja udă
De lacrimi din iubiri împărtășite,
Ne cheamă peste mare stânca nudă
(Ce se-nvelea cu noi), în rugi șoptite,

Un albatros timid, în largul mării
Țipă de dorul de-a ne revedea
Și-un soare înflorind în geana zării
Așteaptă-a ne-ncălzi cu raza sa...

Totul ne strigă-acolo-n locu-n care
Iubirea ne-a unit definitiv
Dar undeva, în inimile noastre,
Tărâmul e un dulce laitmotiv!

Nestins îmi este dor de tine

Mi-ai răsărit în răsăritul vieții
În minte și în suflet și în soare
Și îmi sclipeai pe zile, dezinvoltă
Și mă iubeai, cu viața din dotare...

Mă luai de mână, către soartă-n față
Să ne luptăm cu umbre și noroi
Și-n soare stând, de dis-de-dimineață
Am lăcrimat, cu gând s-aducem ploi

De dor și de amor, într-o chemare
Să vină zâna bună să ne-arate
Cum să cuprindem și pământ și mare
Să le iubim ca... sarea în bucate...

Apoi, mă aruncai pe munți de vise,
Pe cele bune, să le luăm la rând,
Iară pe cele rele, sau plăpânde,
Să le uităm în soarele arzând...

Să-mi rupi în două inima-mi febrilă,
Jumate s-o dăm lumii de nevoi
Și evident, a doua jumătate,
S-o ținem, hrană vie, pentru noi.

Îmi râzi, îmi plângi și îmi oftezi strategic,
Îmi ești mereu alături și-mi e bine,
Iar eu, timid, îți tot declam energic:
Nestins îmi este dor de tine!

Vitraliu

În castelul bântuit de patimile mele,
Călcând pe cioburi din iubiri trecute,
Mă plimb visând pe holurile mute
Și surde deopotrivă la pași căzuți pe ele...

Perfid, printr-o firidă, pătrunde șuierând
Prin cenușiul rece ce totu-n jur cuprinde,
Un profitor al vieții... și mâna vreau a-ntinde,
Iar el, rânjind, transformă toți anii mei în vânt!

Înfiorat de timpul ce m-a ajuns din urmă,
M-aplec s-adun risipa ce-n drumu-mi am făcut.
Mă taie cioburi varii dintr-un prezent trecut,
Ele-mi vor fi vitraliul ce șuieratul curmă:

Albastrul va fi cerul iubirii de-nceput,
Cum negru este părul iubirii păcătoase,
Verde de ochi, smaraldul obsesiei veroase
Și-un sângeriu de inimi, din doruri renăscut;

Galben-citron, buchetul de crini imperiali
Ce mângâie lumina, din ceață apărută,
Roze-senin, iatacul cu nesfârșita nuntă
Cuprinsă-n violetul nunilor mei astrali...

Stau trist, lipind la cioburi cu lacrimi de sânge
Și săvârșind vitraliul, din spate mă trezesc
Cu o prezență caldă. E tot ce îmi doresc:
E Soarele cu mine... Și încetez a plânge!

MIRCEA BĂDUȚ

Născut în 15 noiembrie 1967, la Râmnicu-Vâlcea. Absolvent al Facultății de Electrotehnică, Universitatea din Craiova.

A scris unsprezece cărți de informatică: *Calculatorul în trei timpi* (2012/2007/2003/2001), *AutoCAD-ul în trei timpi* (2014/2011/2006/2004), *GIS - sisteme informatice geografice* (2007/2004), *Sisteme geoinformatică pentru electroenergetică* (2008), *Sisteme geo-informatică pentru administrație și interne* (2006), *Informatica în management* (2003), *Bazele proiectării cu MicroStation* (2001), *Bazele proiectării cu Solid Edge* (2003/2002), *Informatica pentru manageri* (1999), *Calculatorul personal* (1995), *Bazele utilizării și programării PC-urilor* (1994).

A participat cu lucrări la câteva zeci de conferințe/simpozioane tehnico-științifice din România și din Europa.

A scris peste trei sute de articole tehnico-științifice pentru reviste din România (și din Europa) și a tradus articole pentru revista *Science in school*, publicație EIROforum (2011-2015).

Proze scurte SF&F în Almanahurile *Anticipația* (1997) și *Science-Fiction* (2007, 2008), și în revista *Helion* (Timișoara), eseuri în publicația *Dilema veche* (2007, 2013, 2015).

Debut cu volum de proză (ficțiuni și eseuri): *Ficțiuni Primare* (2006). Autor al micro-romanului *Întoarcerea fratelui risipitor* (Editura Europress, 2014), o reinterpretare speculativ-gnoseologică a mitului biblic, și al volumului de eseuri cvasi-antropologice și reinterpretări de legende românești *DonQuijotisme Antropo-Lexice* (Editura Europress, 2015). Coautor – alături de fiica sa – al *Ficțiuni-lor Familiare* (2011), cuprinzând ficțiuni, eseuri și poezii.

Alte inteligențe. Fisuri în prejudecățile privind formele de viață și de inteligență

La sfârșitul lunii mai 2013, NASA anunța lumii că e posibil să piardă telescopul spațial Kepler. Și aceasta la o lună după ce anunțase descoperirea – cu ajutorul aceluiaș Kepler – a încă unui grup de planete asemănătoare Pământului, în constelația Lyra (aflată la 1200 ani-lumină depărtare de noi). Cauza problemei? Defecțiune la aparatura de re poziționare. (De pe orbita sa heliocentrică, telescopul a avut parte de o priveliște deosebită asupra galaxiei, însă – aflându-se la 64 milioane de kilometri depărtare de noi – nu poate beneficia de o misiune de salvare.) Totuși Kepler și-a făcut pe deplin treaba: în cei patru-cinci ani de serviciu a descoperit aproape o mie de (exo)planete. Dotat fiind

cu echipamente fotometrice de înaltă precizie, telescopul spațial a trimis spre Terra o cantitate substanțială de informații.

Un aspectul unic al telescopului "cosmonaut" a fost misiunea lui: de a descoperi planete similare Pământului. Pe lângă dotarea tehnică... standard (să zicem așa!), Kepler a fost proiectat să exploateze un anume artificiu optic – evaluarea luminii stelei centrale în timpul "eclipsării" ei de către planeta candidată –, cu scopul de a descoperi acele planete de mărime adecvată ('Earth-sized') și aflate la o distanță de steaua lor sistemică tocmai potrivită pentru acomodarea apei lichide. (Vedeți și conceptul ESI – Earth Similarity Index.)

Dincolo de inteligența preconcepută. Inteligențe post-concepte

E normal (după cele câteva milenii de habitare conștientă) să credem că inteligența este apanajul exclusiv al vieții organice. Iar când/dacă apar întrebări ce forțează limitele acestei habitudini reflexive, atunci – pentru a construi filosofic – ne străduim a defini ce înseamnă de fapt inteligența, ori cum se constituie gândirea. Și probabil vom pleca tot de la modelul bio-electro-chimic: anumite substanțe organice excită ionizant membrane de celule neuronale concatenate spre a transmite și prelucra informații – proces simplu, dar care, prin cvasi-infinite acumulări și prin sublime concertări, reușește să asambleze manifestări inteligente.

Înțelegem în primul rând că este vorba de o mulțime imensă de micro-procese, și, pe deasupra, foarte complex interconectate. Asimilând acest postulat (cu asumate riscuri pe termen lung), ne putem gândi la următoarea întrebare logică: ar fi oare posibil ca și alte materiale (decât cele biologice) să se constituie în complexe cu o astfel de 'magnitudine' necesară? Probabil că, într-un exces de generozitate, vom accepta

răspunsul pozitiv de principiu. Am putea presupune, de exemplu, că mineralele ar fi capabile să ajungă acolo în condiții deosebite, constituind deci substrat potențial pentru inteligență.

Apoi! nu cumva recidivăm limitându-ne la domeniul material? Dacă entitatea-suport pentru inteligență (sau pentru viață, ca să facem un mic dar important recurs la originea poveștii) nu este una materială, ci de factură energetică? (Nu! Nu-i vorba de 'factura la energie'.) În zona aceasta – după doar un secol de exploatare intensă a energiei – poate că ar mai fi loc pentru descoperiri, pentru idei noi. Am fi oarecum dispuși să credem că poate exista o inteligență electromagnetică: același secol de experimente parcă deja ne confirmă că undele pot fi modulate și compuse în formațiuni dinamice și complexe. Neplăcut (din aceeași perspectivă antropocentristă) rămâne faptul că o asemenea inteligență n-ar fi ușor de compatibilizat cu a noastră.

Apropos! În tentativa aceasta de a "exo-filosofa" asupra inteligenței am putea fi tentați să luăm ca model pentru definirea conceptului de inteligență și actualele calculatoare (uneori chiar constituind ele pseudo-poli numiți... inteligență artificială). Deși analogiile par a funcționa, parcă le-aș ocoli deocamdată...

Dincoace de xeno-inteligență

Apoi – cumva dintr-o postură mai de avocat-al-diavolului la masa aceasta virtuală de interesante discuții speculative – aș para cu o întrebare afurisită: dacă tot acceptăm ideea de inteligență diferită de a noastră (cu care am putea sau nu să intrăm în relație), de ce nu am căuta-o chiar pe Pământ? Fie ea organică, minerală sau energetică.

Și (chestiunea continuă)! De fapt, cum am putea revela (sau afla despre) existența unei alte inteligențe cohabitante? Cu ce metode am putea-o identifica, evalua, ori certifica? (Criteriile noastre nu-s cumva aprioric limitative?) Le-am cataloga ca inteligențe numai dacă trăiesc în societăți organizate foarte

funcțional (precum furnicile ori albinele)? Sau prin faptul că au limbaj articulat? Ori prin prisma vreunei potențe psihice cheie (precum empatia, sau conștiința de sine – cum s-a demonstrat la elefanți, cetacee ori primate)?

Dacă n-au construit orașe, dacă n-au scris cărți, dacă nu posedă mijloace de transport, atunci ființele/entitățile nu pot candida pentru eticheta noastră de inteligență? Hm!

Inteligență de la maestrul SF-ului

Se poate desigur specula îndelung (constructiv sau nu) pe tema manifestării unor alte inteligențe (fie ele intra- sau extra-terestre), precum și pe tema condițiilor necesare apariției vieții extra-terestre ca suport pentru gândire. Dar, pentru a nu ne pierde în capilare divagări, vă propun să ne amintim un piculeț de cei care deja au scris semnificativ despre.

Dintru-nceput îmi apare în minte – și fără să ne avântăm în afara planetei mamă – romanul lui Karel Capek, "Război cu salamandrele" (1936), speculație admirabilă (prin ideea subliminal-autoironică, dar și prin veridicitatea bine simulată) asupra conlocuirii și eventualei concilierii a două inteligențe asemănătoare habitând pe aceeași planetă.

Remarcabilă este și proza "Figurine de ceară", din volumul omonim al lui Mircea Oprița (1973). Și în volumul "Aporisticon" (Mihail Grămescu), volum a cărui lectură îmi răsucea sinapsele în adolescență, avem câteva trimiteri interesante (precum "Mama Bobo"). Deși aparent off-topic, în perimetrul național aproape că nu putem vorbi despre inteligență în SF fără să pomenim de Omohom-ul lui Cristian Tudor Popescu, de unde răsare afurisita idee că inteligența nu-i decât un exces nefiresc al naturii.

Apoi – fiind cazul să ne extindem ibi urbi etsi in orbi – aș recurge (cam inevitabil pentru leatul de care aparțin) la amintirile din seria almanahurilor "Anticipația". Iar de acolo prima referință este nuvela "Fiica" a lui Philip Jose Farmer, unde întâlnim forme de viață și inteligență radical-diferite: mama și

fiicele sunt moluște imense, cu oarece inteligență (interacționează cu pământeanul rătăcit acolo) și cu o dezvoltare biologică inedită, iar dușmanul lor natural – mirocalul – este capabil să ia forma și compoziția chimică adecvate carapacelor de moluscă pe care le atacă.

De asemenea, chestiunea inteligenței oceanului de pe planeta Solaris (din clasicul roman omonim al lui Stanislaw Lem) ne tulbură în multe privințe, inclusiv prin sugestia că nu rațiunea, ci mai degrabă iubirea și sacrificiul ne pot ajuta să trecem bariera incompatibilității dintre inteligența noastră și cea extraterestră.

Dar poate cea mai expresivă referință pentru tema noastră – și pentru provocatoarea întrebare "de fapt, cum naiba definim inteligența?" (dar aici abordată mai degrabă alegoric decât științific) – o avem în acea povestire a lui Arthur Bertram Chandler în care un grup de exploratori pământeni sunt capturați de locuitorii unei planete neprielnice (fundamentată biologic precum Terra (sic! de la ESI), însă cu o umiditate excesivă) și ținuți în cuști de zoo-exponate mult timp, până în ziua în care localnicii observă că unul dintre pământenii din grup a capturat un animal local și l-a pus într-o colivie, de-abia astfel recunoscându-i pe ai noștri ca fiind specie inteligentă. (Da, povestirea se numea "Cușca".)

Nu putem încheia mini-expozeul despre relația noastră cu xeno-inteligența fără să amintim de simpaticea povestioară "Dincolo zace Wubul", a lui Philip K. Dick. (Sau de povestea cu contactul extraterestru mediat pentru armata americană, în care mesagerul extraterestrilor este mai întâi (aparent) om, apoi doar vag antropomorf, ca în final să ia forma lui nativă, de... asin. Mai știe cineva cum se numea povestirea aceea?)

LAURA O'NEALE

Născută în Petroșani, jud. Hunedoara, pe data de 14 noiembrie 1973, în familia lui Ion și Margareta Saimac, scriitori. A locuit în Slatina până la terminarea liceului. A absolvit Facultatea de Calculatoare, la Craiova. A lucrat în București, în perioada 1998 – 2003. În 2003, a emigrat în S.U.A. și s-a stabilit în Washington D.C.

A lucrat ca Specialist I.T. timp de 9 ani pentru CLEO, American Bar, care organiza congrese cu studenții la Drept de pe tot teritoriul U.S.A., prilej cu care a călătorit foarte mult: de la Los Angeles și San Francisco până la San Diego, Dallas, Atlanta, Chicago, New York, Santa Fe, Detroit, Pittsburgh, Miami, Sedona, Toronto ș.m.a.

În paralel cu serviciul, a absolvit Școala de Masaj Terapeutic cu Uleiuri Esențiale, iar apoi a urmat cursurile de Reiki I, Reiki II, Reiki III, Reiki Master și

Reiki Teacher. A cunoscut șamani spirituali din toată lumea. A condus peste 70 de sesiuni de meditație de grup. Toate acestea au inspirat-o să scrie trei cărți care au și văzut lumina tiparului: *The journey of the colorful stars* (Călătoria steluțelor colorate, 2011); *Reiki and the path to enlightenment* (Reiki și calea către iluminare, 2011) și un jurnal Reiki și șamanic despre daruri spirituale pentru studenții, practicanții și profesorii de vindecare cu energie, *Focused on spirit* (Concentrat pe spirit, 2013). Are în manuscris mai multe poeme pentru copii. Este cetățean american, dar și-a păstrat și cetățenia română.

Spirala de steluțe colorate

Ceea ce m-a fascinat din start a fost definiția REIKI: *Forță Vitală Ghidată Spiritual*. Cele două elemente care formează cuvântul REIKI sunt: REI – ceea ce în japoneză înseamnă Dumnezeu sau Ghidantă Spirituală; și KI – ceea ce în japoneză înseamnă Energie Vitală. Visul pe care l-am avut în jurul vârstei de 19 ani, care mi-a transformat viața, în care o spirală enormă de steluțe colorate a venit în jos din Univers și a intrat într-o Cruce Sfântă, mi-a revenit în minte instantaneu. În acel vis, steluțele colorate au reprezentat Energia Vitală. Ca și creștină, Crucea Sfântă era simbolul credinței mele. Învățând din definiția REIKI, instantaneu visul meu a fost și mai clar interpretat ca fiind premoniția căii spirituale pe care îmi era menit s-o urmez. Dumnezeu vrea să-L servim, El ne va da puterea de a o face. Ca și vindecători, noi nu dăm de la noi, noi dăm prin noi. Noi suntem antene pentru Energia Vitală Ghidată Spiritual. Cu cât sunt mai puține blocaje în trupurile, mințile și sufletele noastre, cu atât mai puternice antene devenim.

Fragment din *Reiki and the path to enlightenment*, în traducerea autoarei.

DRAGOȘ GHEORGHE CĂLINESCU

Născut la data de 7 martie 1978, în Drăgășani, jud. Vâlcea. Semnează D.G. Călinescu, Dragoș G. Călinescu.

Este ofițer al Jandarmeriei Române, Inspectoratul de Jandarmi Județean Vâlcea "General de brigadă Ștefan Buterez". A absolvit cursurile Academiei de Poliție "A. I. Cuza" București - arma jandarmi (1999-2004), fiind licențiat în științe juridice, având studii postuniversitare de specializare în Relații internaționale (2004-2005) și de master (2006-2008) în specialitatea Drept privat.

Poet, eseist, publicist, membru al Forumului Cultural al Râmnicului și al Societății Culturale "Anton Pann" din Râmnicu-Vâlcea.

După încercările timide din liceu, făcând o pauză îndelungată, în anul 2012 reîncepe să creeze. Trece foarte ușor de la poezia clasică și modernă la haiku, la eseu, la proză.

A debutat cu volumul *Poezii din suflet* în anul 2012 (Editura Petrescu). De asemenea, creațiile lirice i-au fost publicate în mai multe antologii și reviste de cultură locale și naționale.

Este căsătorit din anul 2001 cu Elena Natalia și are o fiică, Andreea Cristina.

Vorbe goale

Ploaia se odihnește în sânul unui pahar
Ce geme sub răcoarea buzelor tale...
Mă răstorn în brațele unor cuburi de gheață,
Lăsând urme pe asfaltul fierbinte...
Închis într-o picătură de ploaie,
Zâmbesc în urma unui stâlp invidios
Pe umbra ce-și cântă ultimul refren al tunetului,
Când pune penultimul punct
Într-o scrisoare umezită cu vorbe goale,
Fără să mai aștepte finalul fericit.

Goliciunea tăcerii

Cu petale de transpirație
întrebările strâng din dinți,
fără a putea simți gândurile ierbii
ce se pleacă spre sud.
Mă ating de fiecare cuvânt al serii,
unde prăpăstiile pun degetul
deasupra garoului uitat,
peste poarta buzelor unei tăceri.
Poate cuvintele dor,
iar grija atinge granițe nescrise,
dincolo de aplauzele amestecate
cu gropile palmelor îndoliate.

Răpun cu apă goală
un pahar cu alcool îmbătat cu ceară,
peste tăcerea ce jură suferință
privirii ce împarte lumină și credință.
Aleargă dincolo de scoicile ce curg
peste nisipul întunericului,
care așteaptă cuminte un soare
într-un maraton cu armură de zale.
Rup încă o dată fărâme de pixuri
trecute prin foc și pară...
într-un furtun înec o bucată
din cea mai pură coală.
Zâmbesc aruncând priviri prin geamuri
și las spații goale în minte...
toate sunt doar simple jurăminte
pătate de sânge și fără morminte.
Tăcerea urmează literă cu literă,
fără a putea marca o dungă albastră,
acolo unde ochii sunt de verdeață,
cu penibile răspunsuri de paiată.
Ating scaune stinghere,
ce se cred paratrăsnete cu vele...
acum mă târăsc, iar mai-nainte
am pus zidul să cânte firesc pe toate cele.
Tăcerea peșterilor închise în lume
mă ține ostatic cu șoapte...
rostesc tremurături prin fante,
simțind cum mă nasc în file de carte.

Moartea nu tace niciodată

Pansez picăturile unor cioburi de vise,
Ce mâine pun totul
Pe tava unui apus înroșit
De buzele fierbinți ale dragostei,
Uitate într-o urmă din podul palmei,
Ce atinge sfârșitul umilinței unui obraz,

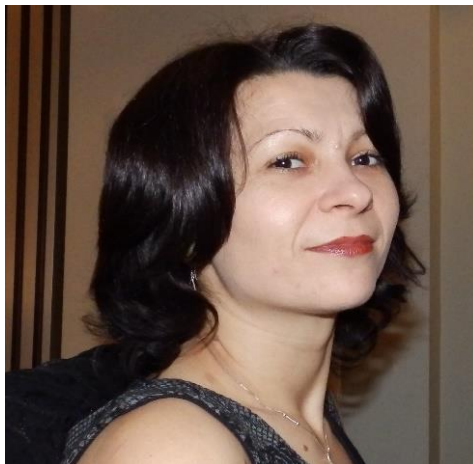
Când nu are loc în tăcerea mea.
Râde și marea pe umărul țărmlui,
Ce s-a născut pândind mângâieri de Lună,
Ascunse în buzunarele zdrențuite
Ale norilor ce fac front comun,
Amestecându-se pe șevaletul plin de culori.
Aștept... În așteptarea morții ce nu tace niciodată,
Pândesc dincolo de gardurile unei priviri
Pavate cu regrete și călătoare printre vise împlinite.
Pun rămășag pe luceferi,
Simplu și cu neînsemnata vină
A privitorului trântit pe banca
Unei valize gata de plecare,
Dar goală...
Refuzând să creadă,
Refuzând să strige,
La umbrele ce așteaptă în plicuri
Ferestre de inimi, gata să se lege cu sânge.

O mie

Te iubesc de 1000 de ori
Privind o felie de lună...
Mă strâng precum 100 de flori
Într-o tânără cunună...
Las vântul strivit de 10 fiori
Să ardă mantia de spumă...
Cântă singură o zi -
Neîntreruptă mireasmă fină.

ELENA NATALIA CĂLINESCU

Născută la data de 23 iulie 1978, în Drăgășani, jud. Vâlcea. Semnează Naty Ela Călinescu.

Este profesor titular de limba și literatura română la Liceul Tehnologic Brătianu Drăgășani, cu gradul profesional I; absolventă a Facultății de Litere - Universitatea din Craiova (2000-2005), licențiată în filologie, cu specializarea limba și literatura română - limba și literatura engleză și studii postuniversitare de master (2005-2007) în specialitatea „limba română” - „Dinamica structurală a limbii române actuale”.

Scriitor, corector, eseist, publicist, membră a Societății Culturale “Anton Pann” Râmnicu-Vâlcea, publică recenzii, poezii și proză în reviste locale și naționale, creațiile lirice fiindu-i publicate și în antologii.

Este căsătorită din anul 2001 cu Dragoș Gheorghe Călinescu și are o fiică, Andreea Cristina.

Suflet gol (prolog)

Sufletul îi era gol de viață, de speranță, de tot ce însemna el ca om. Disperarea era sora lui fidelă de când boala îi cuprinsese trupul firav de prea multe suferinți... Nu avea nimic și se simțea al nimănui – un fulg în voia oricărei adieri, fie ea cea mai ușoară pală de vânt. Copii nu avea, căci soarta îi dictase din leagăn să trăiască singur, ca un arbust ce răsare din greșeală la marginea pădurii. Gândul hain al singurătății îl bântuia tot mai mult în ultima perioadă. Nu-și mai dorea nimic altceva decât să dispară de pe fața pământului. Planuri sumbre de curmare a vieții i se perindau prin fața ochilor de ceva luni bune. “Da, o să plec și n-o să mai supăr pe nimeni. Nu m-am născut să fiu o povară, nu vreau asta, măcar atât pot alege de la viață și de la Dumnezeu.”

Inima îl săgetă dintrodată, iar privirea i se încețoșă... “Ești supărat deja, Doamne? Ce altceva aș putea să fac? La ce m-aș mai putea aștepta acum, când eu nu mai sunt eu, când ziua e doar noapte, iar noaptea nu mai vrea să fie luminată nici măcar de o steluță palidă rătăcită în întunericul nesfârșit? E doar furtună, Doamne, în sufletul meu rătăcit, doar nori și ploaie plină de praful ce a cuprins existența mea. Sunt singur... părăsit de sănătate și puteri, de tot ceea ce însemna cândva esența unui Eu.”

Momentele de luciditate alternau subit cu momente de iluzoriu, de inconștiență, ce îi invadau psihicul prea slăbit, prea aievea pentru a putea fi stăpânit de un organism ros de boală. (...)

Prin perdeaua de lumină se zărea ademenitor nodul de la cablul radioului, în timp ce degetele sale mult prea subțiri, umbre ale celor care fuseseră odată degetele unei mâini bărbătești în toată regula, cercetau pipăind rezistența lațului construit pentru a-i asigura trecerea pe lumea cealaltă... Peliculele vieții sale apăreau și dispăreau, parcă pentru a pregăti ritualul de final: zâmbetul unor copii nevinovați ce îi erau nepoți, codițele șatene ale strănepoatei ce nu se știe când ajunsese în clasele primare, fața de îngeraș a celeilalte strănepoate pe care o zărise de câteva ori în momentele petrecute împreună în primul ei an de viață, grija celor care erau copiii surorii sale.

Grija... și două lacrimi se rostogoliră alene pe obrajii brăzdați de trecerea anilor. O, da... Cum să le facă una ca asta? Ce vor simți ei când îl vor găsi acolo?

Căldura picăturilor scurse din ochii săi tulburi se transformase în răceala unei ploii de toamnă târzie, ce se disipa în toridul soarelui ce anunța sosirea verii și evapora orice dorință de a îmbrățișa existența. Se simțea prezent într-o absență tăcută ce inunda al său destin cu mirosul morții, al renunțării, al abandonării în inexistență, abisul apărându-i ca unică eliberare din conștient în subconștient. Nimicul îi cuprinsese toată ființa fără îndurare. Toate persoanele din viața lui rătăceau în amintire, în timp ce corpul său devenea totuna cu o umbră rătăcită în Univers, ce nu avea puțină de scăpare din acea călătorie fără de sfârșit a timpului infinit.

Își luă scaunelul cu ultimele puteri, agăță lațul bine strâns de suportul de fier din tavanul sălii, conceput pentru a fi atârnat ghivecele cu flori ce nu mai erau nici ele acolo de ceva timp și, fără să se mai gândească, de teamă să nu dea înapoi de la planul său dinainte stabilit, își puse capăt zilelor. Cablul bine înnodat se strânse tot mai tare sub greutatea corpului său slăbit, dar suficient de greu cât să nu-i mai dea voie aerului să răsfețe căile respiratorii ale aceluia care fusese... Om.

Un alt suflet gol (epilog)

În fața Cătălinei nu mai era decât o fărâmă de trecut pierdută-n timpul ireversibil ce însemnase totul și devenea nimic... Trupul rupt de suflet zăcea în împăcarea tăcută a prezentului cu trecutul, iar ochii aceia ai lui, ce fuseseră verzi cândva, rătăceau cine știe pe unde în căutarea nopții misterioase din ochii ei, care îi șoptise dorul de atâtea ori, fără să reușească să ajungă la destinație...

Cortegiul funerar o hipnotizase cu totul, iar picioarele se deplasau inconștient pe drumul fără de întoarcere. O liniște cuprinsese întreaga ei ființă din care nicio frământare interioară

nu mai putea să țipe, căci era înăbușită dinainte în sufletul încețoșat de o dragoste uitată undeva, pe holurile unei facultăți învechite de vreme sau la cafeneaua ce se transformase într-o altfel de locație, fără nicio legătură cu ceea ce știau ei că fusese cândva, în parcul în care teii îmbătrâniseră și arbuștii erau copaci în toată regula, iar straturile de flori căpătaseră alte nuanțe și forme decât cele cu care privirile lor se desfătaseră atunci, în stropul acela de timp...

(...)

Natura întregă se concentra în privirea de înger a celei ce nu știa cine îi este adevăratul tată, dar își urma mama la o înmormântare a unei persoane despre care nu știa nimic și nici nu îndrăznise să întrebe considerând că nu e momentul potrivit, cu atât mai mult cu cât în acea liniște sufocantă de vară prea multe persoane îndoliate urmăreau cu priviri suspecte cele două apariții feminine: una din care răzbătea prin toți porii corpului îmbătrânit de ani o durere ucigătoare, iar cealaltă fiind parcă o apariție himerică a unei persoane ce de-abia pierise în îmbrățișarea morții ca proprie decizie.

Cătălina rememorează, ca pentru ultima dată, momentele cu Andrei, în timp ce zăpușeala neîndurătoare a soarelui pe care îl iubea dintotdeauna îi nimicea existența ce nu mai părea să-și afle rostul... Mâna sa înghețată instantaneu în mâna fiicei sale, inima bătându-i în ritm amețitor și necontrolat de parcă ar fi dorit să își ia zborul în căutarea inimii lui. Conștiința o părăsi și căzu moale la picioarele fetei care zări, de-abia în acel moment, scrisoarea bine strânsă în mâinile umezite de căldura verii ce îi era adresată și avea să fie explicația la toate nelămuririle care îi vizitaseră uneori perioada adolescentină.

Țipetele participanților la înmormântare alungară liniștea spiritului său... Își privi copila în ochii ei verzi ce oglindeau timpul tinereții sale și, cu ultima suflare, murmură ultimele note ale partiturii de adio: "te iubesc"... sunetele pierzându-se ca un ecou al sufletului în nemărginirea Universului.

MARIANA CIUCĂ

Născută în satul Obislavu, comuna Grădiștea, jud. Vâlcea în anul 1979. Studii: Școala Generala Obislavu, Grup Școlar de Chimie Industrială Nr. 4 din Rm. Vâlcea, Universitatea Lucian Blaga din Sibiu, Facultatea de Teologie Andrei Șaguna, specialitatea teologie-litere.

Din anul 2001 este profesor titular de limba și literatura română la Liceul Teoretic Grădiștea.

Debutează cu volumul *Poezii* (Pitești: Editura Tip Naste, 2005). Un nou volum, același titlu: *Poezii* (Rm Vâlcea: Editura Offsetcolor, 2011).

Imn

Te văd cu ochii-n licărire
Peste afunduri de ape.
Putea-vor cu lumina
Să mă adape!

Nu te va dura nici mana, nici fața
Peste-ale iernii zăpezi.
Vei strânge aurul
Grămezi.

În neconținerea timpului
Și-n bucuria verii
Vei plânge amintirea
Primăverii.

Mi-ajungă noianul

Mi-ajungă noianul
De stele ce-ai dat,
M-acopere oceanul
Cu tot ce-am gustat!

Adâncul măririi
Al fiilor de sus
În treapta unirii
Peste apus!

Vedea-vom lumina
Peste dureri!
Avea-vom odihna
Din alte veri!

Privirăm la soare, la stele și lună

Privirăm la soare, la stele și lună
S-avem pentru o viață inima bună!
Îți turnai mir pe cap cu mâinile mele,
Cu toată mângâierea care fu în ele!

Zării fruntea-ți de aur încoronată,
Zvâcnirea iubirii nemăsurată.
Te chemai cu sfinții tu să petreci
Ca să nu mai poți să mă uiți în veci!

Tu să vii la mine peste nouă mări,
Sufletul ți-o umple de binecuvântări.
Străluci-va fața și ochiul meu
Cu care în pace te voi vedea mereu!

FLORINA DINU

Născută la 1 aprilie 1993, în Slatina. Școala primară, gimnaziul și liceul, la Colegiul Național „Ion Minulescu” din Slatina, apoi Facultatea de Litere din Craiova.

A publicat texte într-o sumedenie de publicații, printre care *Singur*, *Plumb*, *Oglinda literară*, *Moldova literară*, *Bucovina*, *Armonii culturale*, *Boema*, *Bogdania*, *Lohanul*, *Dor de dor*, *Cervantes*, *Regatul cuvântului*, *Sfera Eonică*, *Popasuri culturale românești*, *Gazeta Oltului*, *Terra Magazin* ș.a.m.d.

Între 2010-2015, este redactor la revista *Cutezătorii*, iar între 2012-2013, la revista *Luminița*.

A publicat două volume de proză: *Gânduri pe rânduri* (Slatina: Editura DidacticPres, 2010) și *Răzbunarea iubirii* (Slatina: Editura Alutus, 2010). Un volum de versuri, prefațat de Valentina Becart: *Vipera*, (Iași: Editura Stef, 2013).

Prezentă cu creații în antologiile: *Artă sfâșiată*, antologie de poezie, coordonator: Valentina Becart (Sibiu: Editura Arhip Art, 2011); *Leagănul lirei*, antologie colectivă de creații literare (poezie, proză scurtă, eseu, teatru, umor, Editura InfoRapArt, 2012); *Dincolo de cuvânt: confesiunea poetului, prozatorului*, coordonator: Valentina Becart (Sibiu: Editura Arhip Art, 2012); *Incursiune în cotidian* (Satu Mare: Editura Inspirescu, 2013).

Diplomă de excelență pentru merite în creația literar-artistică și publicistică, oferită de Liga Scriitorilor din România, Filiala Iași - Moldova, 2013.

Testament

Din oul nemuririi
viață a prins
Alfabetul.
Din dragoste
de Limba Română
înmugurit-au
Literele,
lăsând urmașilor,
prin testament,
Cuvintele.

Parfum de toamnă

strugurii bronzăți
miros a toamnă
a frig
a ploi
a păsări călătoare

îi strâng la piept
furând
vara
numai pentru noi

Emoții de toamnă

gutuia coaptă
pe jarul toamnei
emană aroma
copilăriei

an de an
îmbrac haina inocenței
țin în palmă
prințese păduri lacuri zmei

dar parcă toate sunt umbrite
de lipsa ei

a bunicii.

Sunt o fiară

să-mi îmblânzești
sentimentele
e greu
sunt o fiară
alerg pe apă
merg pe vânt
dar știu să iubesc
asemeni unui poet
rîma perfectă

Prinde-mă

prinde-mă de mână
acum
când mă pot mișca
și privi
viața natura
prin irisul sângeri
al iubirii

ANDREEA CRISTINA CĂLINESCU

Născută la 23 decembrie 2003, în Slatina. Fiica scriitorilor Elena Natalia Călinescu și Dragoș Gheorghe Călinescu. Este elevă la Școala cu clasele I-VIII Tudor Vladimirescu din Drăgășani.

Scrive de la o vârstă foarte fragedă poezie, proză, haiku. Semnează Deea Călinescu.

A publicat poezii în reviste de cultură județene și a participat cu creații în proză la concursuri județene și naționale. De asemenea, a câștigat mai multe premii la concursuri de desen, teatru, dansuri populare și origami.

Sensibilă și dedicată scrisului și lecturii, participă constant la activitățile culturale și literare județene alături de părinții săi, pe urmele cărora pășește cu îndrăzneală.

Amestec

Îmi e frică de lumină,
Te arde și te sugrumă...
Uneori rămâi fără cuvinte
Pentru acel bec ce nu se mai aprinde.
Îmi e teamă de furtună,
Te-neacă în vise cu senină lună...
Apare și dispare
Precum numita vrăjitoare.
Eu sunt opusul viselor mele,
Eu sunt blestemul unor stele
Și aștept ca lumea să se oprească,
Să lase totul și să privească...
Moralul e indiciul ce se pierde,
Așteaptă-n valuri să se-nece
Cu grija gândului sublim,
Până ce noi nu o să mai fim...

Combinații de timp

Sunt mort de o mie de ani,
Dar încă trăiesc.
Sunt orbul ce riscă,
Mutul ce cântă...
Sunt iluzii sfărâmate de trecut,
Dar reînnoite de viitor.
Stau pe o bancă
Și alung gândurile...
Fumul de țigară mă sufocă,
Dar parcă mă provoacă să rămân...
Fantoma sunt eu,
Ce îmi aștept reînvierea.
Poate eu, poate tu...
Sunt altul?

Sfărâm tot în cale,
Chiar și pe mine,
Aud jalea
Ce strigă cu suspine.

Hoț de minciuni

Tăcut, suspin și mă gândesc,
Că pierd agale tot ce iubesc...
Sunt eu, un hoț de inimi moarte,
Ce așteaptă un răspuns?
Ideile devin șoapte
Și m-ascultă îndeajuns.
Sunt eu, un hoț de mândre soarte
Sau doar un anonim închis
De lumea asta rea, venită de departe?...
Sunt eu un om pe pământ prescris?
Ce întrebări deșarte!
Nu se putea să nu le fi deschis
Într-un răspuns ce nu există
Și nu mai poate fi înscris.
El... e cel care așteaptă
Bătrânețea într-un plic.

Bibliografie selectivă

- [1] *** Academia Republicii Populare Romîne: *Dicționar Enciclopedic Român*. București: Editura Politică, 1962-1964
- [2] *** Academia Română: *Dicționarul General al Literaturii Române*, vol VI (L-T). București: Editura Univers Enciclopedic, 2007
- [3] *** *Enciclopedia Județului Vâlcea*, vol. I, *Prezentare generală*, coordonator prof. dr. Ion Soare. Râmnicu-Vâlcea: Editura Fortuna, 2010
- [4] *** *Enciclopedia Județului Vâlcea*, vol. II, *Localitățile urbane*, coordonator prof. dr. Ion Soare. Râmnicu-Vâlcea: Editura Fortuna, 2012
- [5] *** *Personalități vâlcene*, coordonator Eugen Petrescu. Iași: Editura Rotipo, 2014
- [6] George Achim: *Chipurile Oltului*. Rm. Vâlcea: Ed. Ghiozdan, 1995
- [7] Mircea Băduț: *DonQuijotisme AntropoLexice*. București: Editura Europress, 2015
- [8] Petre Cichirdan: *Interferența Artelor. Critice*. Rm. Vâlcea: Editura Intol Press, 2011
- [9] Mariana Ciucă: *Poezii*. Pitești: Editura Tip Naste, 2005
- [10] Marian Malciu: *Femeia, eterna iubire*. Slatina: Editura Alutus, 2008
- [11] Marian Pătrașcu: *Oameni și câini*. Râmnicu Vâlcea: Editura Petrescu, 2010
- [12] Petru Pistol: *Critice și ipocritice*. Pitești: Tiparg, 2011

- [13] Constantin M. Popa: *Clasici și contemporani*. Craiova: Editura Scrisul românesc, 1987
- [14] Lucian Predescu: *Enciclopedia României. Cugetarea*. București: Editura Saeculum, 1999
- [15] Marinela Preoteasa: *Ultimul zbor*. Slatina: Editura CuArt, 2013
- [16] Ilie Purcaru: *Carte despre olteni*. Craiova: Editura Scrisul românesc, 1987
- [17] Cornel Regman: *Noi explorări critice*. București: Editura Eminescu, 1982
- [18] Ștefan Roman: *Grădina stelelor mele*. Craiova: Editura Scrisul Românesc, 1973
- [19] Ștefan Roman: *Când crește umbra*. Craiova: Editura M. Duțescu, 2002
- [20] Gheorghe (Puiu) Răducan: *Fabule și Pamflete cu zgârieturi mioritice*. Rm. Vâlcea: Editura Conphys, 2009
- [21] Hagen Schulze: *Stat și națiune în istoria europeană*. Iași: Editura Polirom, 2003
- [22] Felix Sima: *A fost un secol: XX*. Iași: Editura Tipomoldova, 2013
- [23] Dumitru Velea: *Camera cu pereți de oglinzi, Convorbiri electiv*. Craiova: Editura SITECH, 2006
- [24] Dumitru Zamfira: *Povestiri din spatele oglinzii*. Râmnicu Vâlcea: Editura Ecooul sufletului, 1999
- [25] Constantin Zărnescu: *Ridică-te, negură*. Râmnicu-Vâlcea: Editura Conphys, 1994

Popasuri scriitoricești este o serie antologică dedicată scriitorilor care s-au născut în spațiul geografic al Oltului, sunt sau au fost trăitori în acest areal ori au alte legături cu râurile Olt și Olteț, plaiuri natale ale antologatorului.

E un mai vechi gând al meu - de a reuni într-o carte scriitori din aceeași arie geografică (spațiul însemnând, poate, un nucleu de inspirație) -, gând devenit proiect de suflet, urmărind parcursul unor oameni conspațiali mie (chiar dacă nu toți și contemporani!), care-și agățară sau îți agață ispitele sufletești de vaierul vorbelor purtate pe aripi de timp.

După un prim volum de aproape 300 de pagini, cu peste 20 de autori antologați și biografiați, plus notițe succinte despre o serie de alți scriitori, volum apărut în 2013, acest al II-lea tom cuprinde biografii și texte ilustrative din 50 de scriitori, ordonați cronologic.

FLORENTIN SMARANDACHE